Projekt

z dnia 22 października 2026 r.
Zatwierdzony przez .....

UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY GORZKOWICE

z dnia 20 października 2026 r.

w sprawie przyjęcia zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Gorzkowice na lata 2025-2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2026 poz. 662 ze zm.) oraz art. 14 ust. 1, art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. 2024 poz. 278 ze zm.), w związku z uchwałą Nr XXXII.211.2026 Rady Gminy Gorzkowice z dnia 29.09.2026 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Gorzkowice na lata 2025-2030, Rada Gminy Gorzkowice uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się zmianę Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Gorzkowice na lata 2025-2030, zgodnie z załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Gorzkowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Gorzkowice

mgr Marek Siewierski

Załącznik do uchwały nr .....
Rady Gminy Gorzkowice
z dnia 20 października 2026 r.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gorzkowice na lata 2025-2030

Gorzkowice, 2025

Zamawiający:
Gmina Gorzkowice
ul. Szkolna 3
97-350 Gorzkowice

Wykonawca:
Westmor Consulting Urszula Wódkowska
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów pod kierownictwem Karoliny Drzewieckiej – Kierownika Projektu:
Joanna Kaszubska – Konsultant
Martyna Ciska – Konsultant

Spis treści

Wstęp ... 4
1. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji ... 19
1.1. Podobszar Bujniczki ... 44
1.2. Podobszar Krzemieniewice ... 55
1.3. Podobszar Plucice ... 66
1.4. Podobszar Wola Kotkowska ... 77
1.5. Podobszar Żuchowice ... 88
1.6. Podobszar Jednostka 1 ... 98
1.7. Podsumowanie ... 110
2. Powiązania gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy ... 119
3. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji ... 126
4. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań ... 127
5. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne ... 132
5.1. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych ... 132
5.2. Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych ... 148
6. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych ... 156
7. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji ... 164
7.1. Proces przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji ... 167
7.2. Sposób włączenia interesariuszy w proces zarządzania programem rewitalizacji na obszarze rewitalizacji ... 170
7.3. Proces wyłaniania, powołania, organizacji i funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji ... 171
8. Szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych ... 173
9. Struktura zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji, koszty i harmonogram realizacji programu ... 178
10. System monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji ... 184
11. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach ... 192
12. Specjalna Strefa Rewitalizacji ... 192
13. Sposób realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego ... 193
Załącznik graficzny – Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji ... 194
Spis tabel i rysunków ... 195

Wstęp

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. „rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji”.

Przed przystąpieniem do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Gorzkowice na lata 2025-2030 przeprowadzona została diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Gorzkowice. W diagnozie przedstawiono szczegółową analizę problemów poprzez zestawienie wskaźników charakteryzujących poszczególne podobszaru osadnicze ze średnią wartością wskaźnika dla Gminy Gorzkowice.

W celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji Gmina Gorzkowice podzielona została na jednostki osadnicze, które przedstawiono w poniższej tabeli.

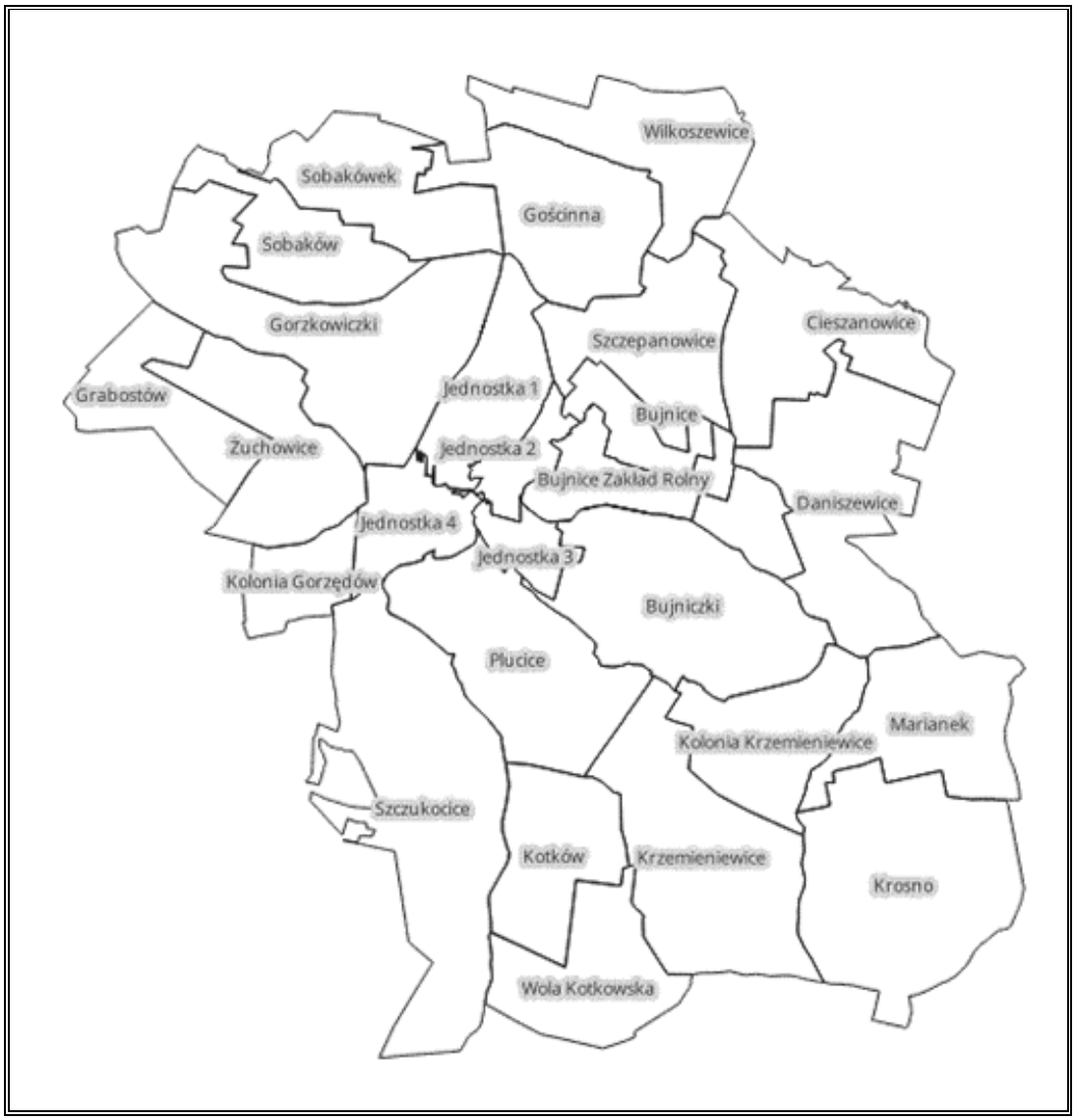
Tabela 1. Wykaz ulic i miejscowości wchodzących w skład jednostek osadniczych

Gorzkowice	
Nazwa jednostki osadniczej	**Ulice wchodzące w skład jednostki osadniczej**
Jednostka nr 1	Akacjowa, Działkowa, Jaśminowa, Kalinowa, Kościelna, Leonów, Leśna, Lipowa, Ogrodowa, Piotrkowska, Polna, Przemysłowa, Wiśniowa, Rynek
Jednostka nr 2	Dolna, Kwiatowa, Łąkowa, Nowa, Słowackiego, Szkolna, Warszawska, Zielona
Jednostka nr 3	1000-lecia, 3 Maja, Niska, Przedborska, Wysoka
Jednostka nr 4	Bolesława Chrobrego, Bolesława Krzywoustego, Cmentarna, Częstochowska, Galla Anonima, Jana III Sobieskiego, Jana Kazimierza, Kazimierza Wielkiego, Królowej Jadwigi, Mieszka I, Sadowa, św. Wojciecha, Władysława Łokietka, Zygmunta Starego, Żabia
Pozostała część gminy	
Nazwa jednostki osadniczej	**Miejscowości wchodzące w skład jednostki osadniczej**
Bujnice	Bujnice, Kolonia Bujnice
Bujnice Zakład Rolny	Bujnice Zakład Rolny
Bujniczki	Bujniczki, Kolonia Bujniczki, Kopanina, Pieńki Gorzkowskie
Cieszanowice	Cieszanowice
Daniszewice	Daniszewice
Gorzkowiczki	Gorzkowiczki, Bukowina, Józefina, Pieńki Stolarskie, Porosło
Grabostów	Grabostów
Gościnna	Gościnna
Kotków	Kotków, Kolonia Kotków
Krzemieniewice	Krzemieniewice, Rdułtowice, Góry Rdułtowskie, Rogów
Kol. Krzemieniewice	Kolonia Krzemieniewice, Białek

Krosno	Krosno, Krosno – Biadów, Krosno – Bugaj, Krosno – Dąbrowy, Krosno – Ludwików, Krosno – Huby
Marianek	Marianek, Grabowiec, Sosnowiec
Plucice	Plucice, Kolonia Plucice, Ryszardów
Sobaków	Sobaków, Poręba Sobaków
Sobakówek	Sobakówek, Czerno
Szczukocice	Szczukowice, Borzęcin
Szczepanowice	Szczepanowice, Kamienny Most
Wilkoszewice	Wilkoszewice, Jadwinów
Wola Kotkowska	Wola Kotkowska, Komorniki
Żuchowice	Żuchowice, Kolonia Żuchowice
Kolonia Gorzędów	Kolonia Gorzędów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Gorzkowice

Rysunek 1. Podział gminy Gorzkowice na jednostki osadnicze

Źródło: Opracowanie własne

Dla wydzielonych jednostek osadniczych pozyskano materiał statystyczny dostępny w zasobach Urzędu Gminy Gorzkowice oraz Ośrodka Pomocy Społecznej w Gorzkowicach, jak i specjalnie w tym celu wygenerowane przez instytucje zewnętrzne, m.in. Powiatowy Urząd Pracy w Piotrkowie Trybunalskim i Komisariatu Policji w Gorzkowicach. Analizowane dane statystyczne pochodzą z 2023 roku.

Analizę występowania negatywnych zjawisk zachodzących na obszarze gminy Gorzkowice przeprowadzono w pięciu sferach, tj.: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Do każdej ze sfer zakwalifikowano następujące wskaźniki wyznaczone z uzyskanych danych.

Tabela 2. Wykaz wskaźników wykorzystanych w analizie

Obszar	Nazwa wskaźnika	Waga
Sfera społeczna		
Zaawansowanie procesu starzenia się ludności	Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na danym obszarze	6
	Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-18 lat)	6
Depopulacja	Saldo migracji	6
Bezrobocie	Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze	5
Długotrwałe bezrobocie	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	1
Ubóstwo	Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu ubóstwa w ludności ogółem na danym obszarze	1
Niepełnosprawność	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ludności ogółem na danym obszarze	1
Niski poziom kapitału społecznego	Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych	1
Bezpieczeństwo funkcjonowania rodzin	Udział liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na danym obszarze	1
Zagrożenie przestępczością	Wskaźnik przestępstw popełnionych na danym obszarze na 100 mieszkańców	3
Bezpieczeństwo na drogach	Liczba kolizji drogowych na 100 mieszkańców	2
	Liczba wypadków drogowych na 100 mieszkańców	3
Sfera gospodarcza		
Niski stopień przedsiębiorczości	Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	1
Sfera przestrzenno-funkcjonalna		
Stopień podłączenia do sieci wodociągowej budynków mieszkalnych	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru	1

Obszar	Nazwa wskaźnika	Waga
Stopień podłączenia do sieci kanalizacyjnej budynków mieszkalnych	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru	1
Sfera środowiskowa		
Niedostateczny stopień oczyszczania ścieków/zagrożenie skażeniem gleb i wód	Udział liczby budynków korzystających z szamba w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych	1
Obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska	Udział wagi wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia w wadze zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych	2
Zła jakość powietrza	Udział liczby źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła	1
Sfera techniczna		
Brak dostosowania budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową	Udział gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami	1

Źródło: Opracowanie własne

Porównując wartości średnie, charakterystyczne dla poszczególnych jednostek osadniczych i zestawiając je z przeciętnymi wartościami dla Gminy Gorzkowice – o występowaniu zjawiska kryzysowego decydowało, czy wartość wskaźnika dla jednostki osadniczej jest gorsza od średniej wartości dla całej Gminy.

Następnie dla każdej jednostki osadniczej określono i zsumowano ze sobą liczbę wskaźników o wartości przypisanej wagi, które wskazywały na występowanie zjawiska kryzysowego.

Zdecydowano, iż dla sfery społecznej wyższe wagi będą miały takie problemy, jak: zaawansowanie procesu starzenia się społeczeństwa, depopulacja, bezrobocie, zagrożenie przestępczością oraz bezpieczeństwo na drogach. Wzrost udziału osób starszych w populacji wpływa na zmiany w strukturze demograficznej, które mają dalekosiężne konsekwencje społeczne, ekonomiczne i zdrowotne. Depopulacja skutkuje spadkiem wpływów podatkowych, trudnościami w utrzymaniu infrastruktury i spowolnieniem lokalnej gospodarki. Spadek liczby mieszkańców może prowadzić do izolacji społecznej, degradacji więzi społecznych oraz zubożenia życia społecznego. Bezrobocie jest jednym z głównych czynników wpływających na ubóstwo, problemy społeczne oraz destabilizację rodzin. Długotrwałe bezrobocie może prowadzić do marginalizacji społecznej, utraty kwalifikacji zawodowych i trudności w powrocie na rynek pracy. Wysoki wskaźnik przestępczości obniża poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców i może zniechęcać ludzi do osiedlania się w danym obszarze. Kolizje i wypadki

drogowe prowadzą do śmierci, obrażeń i kosztów leczenia. Wszystkie te problemy mają istotne konsekwencje dla funkcjonowania społeczności. Wyższe wagi przypisane tym zagadnieniom pozwalają na skoncentrowanie działań i środków na rozwiązaniach, które przyniosą największy pozytywny wpływ na jakość życia mieszkańców, stabilność społeczną i rozwój obszarów dotkniętych tymi problemami.

Do obszaru zdegradowanego zaliczono jednostki, których suma wag wskaźników ze sfery społecznej oraz wag wskaźników z pozostałych sfer tj.: gospodarczej, środowiskowej, technicznej lub przestrzenno-funkcjonalnej wynosiła co najmniej 27.

Teren wyznaczony jako obszar rewitalizacji powinien obejmować całość lub część obszaru zdegradowanego. W celu wyznaczenia obszaru rewitalizacji, pod uwagę wzięto najgorsze wartości sumy wag wskaźników występujących w danej jednostce osadniczej we wszystkich sferach na tle obszaru zdegradowanego gminy Gorzkowice, tj. wartość sumy wag wskaźników wynosiła na tym obszarze poniżej 29.

W poniższych tabelach przedstawiono zbiorcze zestawienie jednostek urbanistycznych i występowania w nich stanu kryzysowego.

Tabela 3. Zbiorcze zestawienie jednostek osadniczych i występowanie w nich stanu kryzysowego

Sfera	Społeczna					
Obszar	Zaawansowanie procesu starzenia się ludności		Depopulacja	Bezrobocie	Długotrwałe bezrobocie	Niepełnosprawność
Wskaźnik	Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na danym obszarze	Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem	Saldo migracji	Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców
Waga wskaźnika	6	6	6	5	1	1
Gmina Gorzkowice	**18,73%**	**22,44%**	**4**	**3,15%**	**52,63%**	**0,85%**
Bujnice	14,46%	31,33%	16	11,11%	20,00%	2,41%
Bujnice Zakład Rolny	16,67%	11,11%	-35	0,00%	0,00%	8,33%
Bujniczki	17,25%	21,41%	0	5,21%	60,00%	0,00%
Cieszanowice	23,24%	20,07%	1	2,48%	50,00%	1,76%
Daniszewice	16,22%	28,83%	0	0,00%	0,00%	0,90%
Gorzkowiczki	19,53%	17,36%	8	0,63%	100,00%	0,20%
Grabostów	23,81%	17,62%	0	1,63%	50,00%	2,38%
Gościnna	17,03%	17,67%	11	4,83%	50,00%	0,95%
Kotków	16,67%	25,36%	-4	2,50%	50,00%	0,00%
Krzemieniewice	16,00%	25,14%	0	3,88%	25,00%	0,57%
Kol. Krzemieniewice	18,69%	22,43%	0	3,17%	100,00%	0,93%
Krosno	13,39%	24,11%	-1	2,86%	75,00%	1,34%
Marianek	18,46%	24,62%	1	0,00%	0,00%	4,62%
Plucice	17,95%	26,57%	0	5,04%	50,00%	0,47%
Sobaków	24,08%	21,47%	1	2,88%	66,67%	0,52%
Sobakówek	26,40%	16,01%	3	2,44%	40,00%	0,56%
Szczukocice	21,79%	25,68%	1	2,22%	100,00%	1,95%
Szczepanowice	21,50%	19,00%	2	4,20%	40,00%	0,50%
Wilkoszewice	19,22%	22,06%	1	3,64%	33,33%	2,49%
Wola Kotkowska	12,68%	38,03%	0	11,43%	75,00%	1,41%
Żuchowice	16,79%	24,09%	-12	4,94%	25,00%	1,09%

Sfera	Społeczna					
Obszar	Zaawansowanie procesu starzenia się ludności		Depopulacja	Bezrobocie	Długotrwałe bezrobocie	Niepełnosprawność
Wskaźnik	Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na danym obszarze	Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem	Saldo migracji	Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców
Waga wskaźnika	6	6	6	5	1	1
Kolonia Gorzędów	11,11%	30,56%	1	2,38%	100,00%	2,78%
Jednostka 1	18,40%	24,83%	-15	3,26%	57,89%	0,58%
Jednostka 2	16,92%	26,23%	-32	2,98%	30,00%	0,51%
Jednostka 3	15,88%	20,40%	-12	2,27%	50,00%	0,18%
Jednostka 4	18,68%	21,85%	-25	2,67%	72,22%	0,62%

Sfera	Społeczna					
Obszar	Ubóstwo	Niski poziom kapitału społecznego	Bezpieczeństwo funkcjonowania rodzin	Zagrożenie przestępczością	Bezpieczeństwo na drogach	
Wskaźnik	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców	Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych	Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców	Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców	Liczba kolizji drogowych na 100 mieszkańców	Liczba wypadków drogowych na 100 mieszkańców
Waga wskaźnika	1	1	1	3	2	3
Gmina Gorzkowice	**1,01%**	**21,71%**	**0,11**	**0,62**	**0,28**	**0,06**
Bujnice	2,41%	20,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
Bujnice Zakład Rolny	5,56%	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
Bujniczki	0,96%	30,00%	0,00	0,64	0,32	0,00
Cieszanowice	1,76%	0,00%	0,00	0,70	0,70	0,00
Daniszewice	0,00%	0,00%	0,00	3,60	0,00	0,00
Gorzkowiczki	0,39%	0,00%	0,00	0,59	0,59	0,20

Sfera	Społeczna					
Obszar	Ubóstwo	Niski poziom kapitału społecznego	Bezpieczeństwo funkcjonowania rodzin	Zagrożenie przestępczością	Bezpieczeństwo na drogach	
Wskaźnik	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców	Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych	Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców	Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców	Liczba kolizji drogowych na 100 mieszkańców	Liczba wypadków drogowych na 100 mieszkańców
Waga wskaźnika	1	1	1	3	2	3
Grabostów	5,24%	50,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
Gościnna	0,00%	20,00%	0,32	1,26	0,00	0,00
Kotków	0,00%	0,00%	0,72	1,45	0,00	0,00
Krzemieniewice	0,57%	0,00%	0,00	0,57	0,00	0,00
Kol. Krzemieniewice	5,61%	100,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
Krosno	1,79%	25,00%	0,00	0,45	0,00	0,00
Marianek	3,08%	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
Plucice	1,86%	41,67%	0,00	0,23	0,47	0,00
Sobaków	1,05%	33,33%	0,00	0,00	0,52	0,00
Sobakówek	0,56%	20,00%	0,00	0,56	0,00	0,00
Szczukocice	0,78%	33,33%	0,00	1,17	0,00	0,00
Szczepanowice	0,50%	0,00%	0,00	0,50	0,00	0,00
Wilkoszewice	2,85%	50,00%	0,36	0,71	0,71	0,36
Wola Kotkowska	1,41%	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
Żuchowice	0,73%	25,00%	0,00	1,09	0,73	0,00
Kolonia Gorzędów	2,78%	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
Jednostka 1	0,58%	15,79%	0,29	0,78	0,19	0,29
Jednostka 2	0,17%	50,00%	0,17	1,35	0,00	0,00
Jednostka 3	0,36%	12,50%	0,18	0,36	0,90	0,00
Jednostka 4	0,62%	5,56%	0,09	0,09	0,26	0,00

Sfera	Gospodarcza	Środowiskowa			Przestrzenno-funkcjonalna		Techniczna
Obszar	Niski stopień przedsiębiorczości	Niedostateczny stopień oczyszczania ścieków/zagrożenie skażeniem gleb i wód	Obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska	Zła jakość powietrza	Infrastruktura sanitarno-kanalizacyjna		Brak dostosowania budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową
Wskaźnik	Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	Udział liczby budynków korzystających z szamba w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych	Udział wagi wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia w wadze zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych	Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru	Udział gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami
Waga wskaźnika	1	1	2	1	1	1	1
Gmina Gorzkowice	**4,30**	**40,18%**	**95,15%**	**53,05%**	**90,74%**	**40,74%**	**60,00%**
Bujnice	6,02	72,09%	100,00%	71,11%	95,35%	4,65%	-
Bujnice Zakład Rolny	0,00	7,69%	0,00%	39,29%	100,00%	92,31%	-
Bujniczki	2,88	89,47%	92,13%	53,96%	100,00%	28,42%	0,00%
Cieszanowice	3,17	60,16%	95,27%	52,38%	74,80%	13,01%	0,00%
Daniszewice	4,50	53,23%	93,71%	37,84%	70,97%	17,74%	0,00%
Gorzkowiczki	3,94	58,33%	93,15%	63,27%	83,85%	17,71%	-
Grabostów	5,71	52,38%	94,70%	56,82%	100,00%	35,71%	100,00%
Gościnna	4,73	60,16%	98,93%	57,35%	87,80%	21,14%	50,00%
Kotków	4,35	48,39%	95,51%	56,72%	100,00%	12,90%	100,00%
Krzemieniewice	2,29	43,69%	97,07%	47,42%	81,55%	4,85%	100,00%
Kol. Krzemieniewice	0,93	56,82%	95,11%	47,73%	79,55%	2,27%	-
Krosno	4,02	54,46%	97,39%	33,55%	91,07%	13,39%	0,00%
Marianek	1,54	20,59%	99,98%	21,88%	34,56%	6,62%	-
Plucice	2,56	66,85%	91,05%	50,59%	100,00%	19,89%	100,00%
Sobaków	1,57	52,63%	94,69%	62,16%	100,00%	17,11%	-
Sobakówek	2,25	57,50%	91,25%	70,91%	99,17%	21,67%	0,00%
Szczukocice	1,95	64,55%	90,39%	51,97%	100,00%	22,73%	100,00%

Sfera	Gospodarcza	Środowiskowa			Przestrzenno-funkcjonalna		Techniczna
Obszar	Niski stopień przedsiębiorczości	Niedostateczny stopień oczyszczania ścieków/zagrożenie skażeniem gleb i wód	Obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska	Zła jakość powietrza	Infrastruktura sanitarno-kanalizacyjna		Brak dostosowania budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową
Wskaźnik	Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	Udział liczby budynków korzystających z szamba w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych	Udział wagi wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia w wadze zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych	Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru	Udział gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami
Waga wskaźnika	1	1	2	1	1	1	1
Szczepanowice	3,50	21,77%	91,83%	58,90%	94,35%	72,58%	0,00%
Wilkoszewice	4,27	59,78%	98,55%	51,49%	100,00%	17,39%	-
Wola Kotkowska	1,41	50,85%	99,83%	25,00%	86,44%	0,00%	-
Żuchowice	4,01	63,21%	98,32%	55,80%	100,00%	15,09%	-
Kolonia Gorzędów	0,00	51,61%	100,00%	61,90%	100,00%	16,13%	-
Jednostka 1	7,89	15,19%	100,00%	49,86%	94,30%	73,73%	100,00%
Jednostka 2	6,60	19,73%	100,00%	52,34%	90,13%	73,54%	100,00%
Jednostka 3	4,15	7,06%	100,00%	70,39%	98,82%	91,76%	50,00%
Jednostka 4	4,32	10,35%	100,00%	52,88%	96,46%	82,32%	-

Wskaźnik	Suma wag wskaźników ze sfery społecznej, które wskazywały na występowanie zjawiska kryzysowego	Suma wag wskaźników z pozostałych sfer tj.: gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej, które wskazywały na występowanie zjawiska kryzysowego	Suma wag wskaźników we wszystkich strefach	Czy jednostka osadnicza została zakwalifikowana jako obszar zdegradowany?
Bujnice	19	5	**24**	NIE
Bujnice Zakład Rolny	14	1	**15**	NIE
Bujniczki	24	5	**29**	**TAK**
Cieszanowice	13	7	**20**	NIE
Daniszewice	22	4	**26**	NIE
Gorzkowiczki	6	5	**11**	NIE
Grabostów	9	3	**12**	NIE
Gościnna	16	7	**23**	NIE
Kotków	22	5	**27**	**TAK**
Krzemieniewice	23	6	**29**	**TAK**
Kol. Krzemieniewice	21	4	**25**	NIE
Krosno	22	6	**28**	**TAK**
Marianek	20	5	**25**	NIE
Plucice	27	3	**30**	**TAK**
Sobaków	11	4	**15**	NIE
Sobakówek	6	5	**11**	NIE
Szczukocice	18	3	**21**	NIE
Szczepanowice	11	3	**14**	NIE
Wilkoszewice	23	5	**28**	**TAK**
Wola Kotkowska	26	6	**32**	**TAK**
Żuchowice	30	6	**36**	**TAK**
Kolonia Gorzędów	21	6	**27**	**TAK**
Jednostka 1	31	2	**33**	**TAK**
Jednostka 2	23	3	**26**	NIE

Wskaźnik	Suma wag wskaźników ze sfery społecznej, które wskazywały na występowanie zjawiska kryzysowego	Suma wag wskaźników z pozostałych sfer tj.: gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej, które wskazywały na występowanie zjawiska kryzysowego	Suma wag wskaźników we wszystkich strefach	Czy jednostka osadnicza została zakwalifikowana jako obszar zdegradowany?
Jednostka 3	15	5	**20**	NIE
Jednostka 4	13	2	**15**	NIE

Źródło: Opracowanie własne

W każdej z jednostek osadniczych, w której zidentyfikowano wysokie natężenie negatywnych zjawisk społecznych, współwystępują także negatywne zjawiska w co najmniej jednej z pozostałych sfer, co pozwala na stwierdzenie w ich obszarze stanu kryzysowego. Na podstawie powyższej analizy obszarami zdegradowanymi w gminie Gorzkowice są jednostki: Bujniczki, Kotków, Krzemieniewice, Krosno, Plucice, Wilkoszewice, Wola Kotkowska, Żuchowice, Kolonia Gorzędów oraz Jednostka 1. W poniższej tabeli przedstawiono powierzchnię oraz liczbę ludności obszaru zdegradowanego na tle całej gminy Gorzkowice.

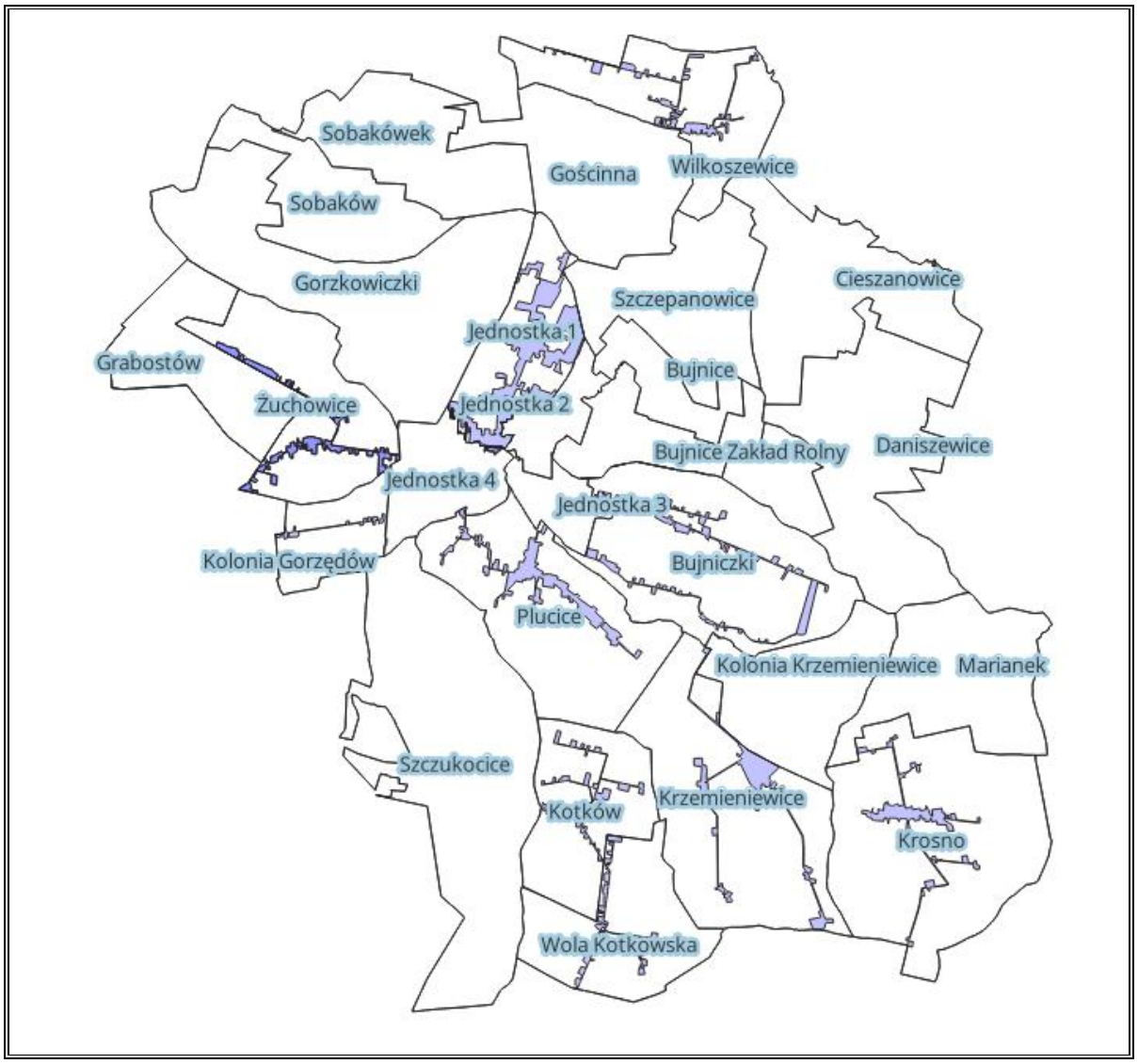
Tabela 4. Powierzchnia oraz liczba ludności obszaru zdegradowanego na tle gminy Gorzkowice

Nazwa jednostki osadniczej	Powierzchnia obszaru zdegradowanego [ha]	% udziału powierzchni gminy	Liczba ludności jednostki osadniczej [osoba]	% udziału ludności gminy
Bujniczki	42,25	0,42%	313	3,81%
Kotków	17,25	0,17%	138	1,68%
Krzemieniewice	37,58	0,37%	175	2,13%
Krosno	28,86	0,28%	224	2,73%
Plucice	44,21	0,43%	429	5,23%
Wilkoszewice	22,32	0,22%	281	3,42%
Wola Kotkowska	13,72	0,13%	71	0,87%
Żuchowice	30,4	0,30%	274	3,34%
Kolonia Gorzędów	4,32	0,04%	72	0,88%
Jednostka 1	89,49	0,88%	1 027	12,51%
Razem	**330,40**	**3,24%**	**3 004**	**36,60%**

Źródło: Opracowanie własne

Udział powierzchni obszaru zdegradowanego w powierzchni gminy Gorzkowice wynosi 3,24%, natomiast udział liczby ludności obszaru zdegradowanego w liczbie ludności gminy wynosi 36,60%.

Rysunek 2. Wyznaczony obszar zdegradowany na terenie gminy Gorzkowice

Legenda:

- obszar zdegradowany

Źródło: Opracowanie własne

Teren wyznaczony jako obszar rewitalizacji powinien obejmować całość lub część obszaru zdegradowanego. W celu wyznaczenia obszaru rewitalizacji, pod uwagę wzięto najgorsze wartości sumy wag wskaźników występujących w danej jednostce osadniczej we wszystkich sferach na tle obszaru zdegradowanego gminy Gorzkowice. Z obszaru rewitalizacji wyłączono jednostki: Kotków, Krosno, Wilkoszewice oraz Kolonię Gorzędów, ponieważ wartość sumy wag wskaźników wynosiła na tym obszarze poniżej 29.

Tabela 5. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji na terenie gminy Gorzkowice

Nazwa jednostki osadniczej	Suma wag wskaźników ze sfery społecznej, które wskazywały na występowanie zjawiska kryzysowego	Suma wag wskaźników z pozostałych sfer tj.: gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej, które wskazywały na występowanie zjawiska kryzysowego	Suma wag wskaźników we wszystkich strefach	Czy jednostka osadnicza została zakwalifikowana jako obszar rewitalizacji?
Bujniczki	24	5	**29**	**TAK**
Kotków	22	5	**27**	NIE
Krzemieniewice	23	6	**29**	**TAK**
Krosno	22	6	**28**	NIE
Plucice	27	3	**30**	**TAK**
Wilkoszewice	23	5	**28**	NIE
Wola Kotkowska	26	6	**32**	**TAK**
Żuchowice	30	6	**36**	**TAK**
Kolonia Gorzędów	21	6	**27**	NIE
Jednostka 1	31	2	**33**	**TAK**

Źródło: Opracowanie własne

Do obszaru rewitalizacji włączone zostały jednostki: Bujniczki, Krzemieniewice, Plucice, Wola Kotkowska, Żuchowice oraz Jednostka 1.

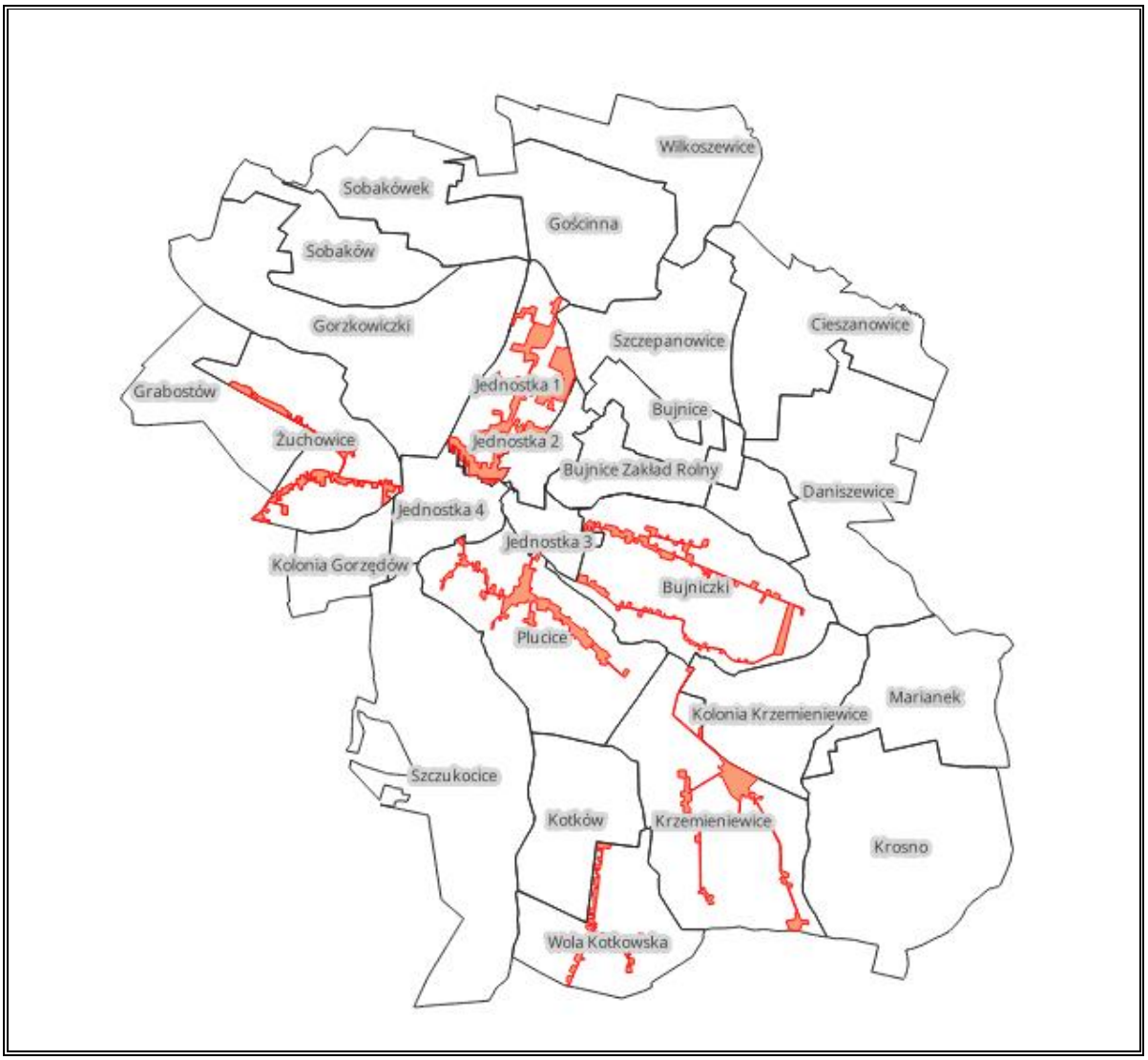
Tabela 6. Powierzchnia oraz liczba ludności obszaru rewitalizacji na tle gminy Gorzkowice

Obszar rewitalizacji	Powierzchnia [ha]	Udział powierzchni obszaru rewitalizacji w łącznej powierzchni gminy [%]	Liczba ludności [osoba]	Udział liczby ludności obszaru rewitalizacji w liczbie ludności gminy [%]
Bujniczki	42,25	0,41%	313	3,81%
Krzemieniewice	37,58	0,37%	175	2,13%
Plucice	44,21	0,43%	429	5,23%
Wola Kotkowska	13,72	0,13%	71	0,87%
Żuchowice	30,40	0,30%	274	3,34%
Jednostka 1	89,49	0,88%	1 027	12,51%
Razem	**257,65**	**2,52%**	**2 289**	**27,89%**

Źródło: Opracowanie własne

Udział powierzchni obszaru rewitalizowanego w powierzchni gminy Gorzkowice wynosi 2,52%, natomiast udział liczby ludności obszaru rewitalizowanego w liczbie ludności gminy wynosi 27,89%.

Rysunek 3. Wyznaczony obszar rewitalizacji na terenie gminy Gorzkowice

Legenda:

- obszar rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne

1. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

Położenie gminy

Gmina Gorzkowice zlokalizowana jest na terenie powiatu piotrkowskiego i województwa łódzkiego.

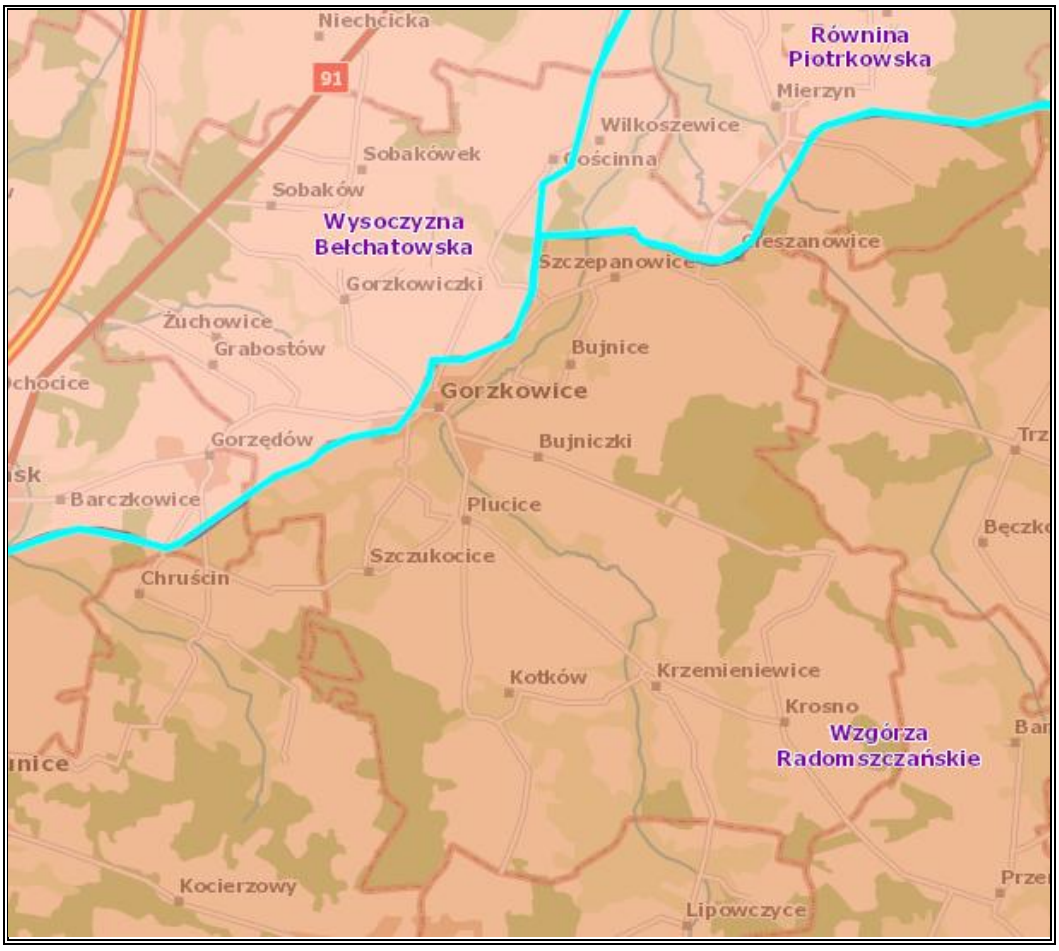
Według położenia fizyczno-geograficznego Polski terytorium gminy położone jest na obszarze mezoregionów: Równina Piotrkowska, Wysoczyzna Bełchatowska oraz Wzgórza Radomszczańskie.

Tabela 7. Położenie gminy Gorzkowice wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski

Wyszczególnienie	Gmina Gorzkowice		
Megaregion	Pozaalpejska Europa Środkowa		
Prowincja	Niż Środkowoeuropejski		Wyżyny Polskie
Podprowincja	Niziny Środkowopolskie		Wyżyna Małopolska
Makroregion	Wzniesienia Południowomazowieckie		Wyżyna Przedborska
Mezoregion	Równina Piotrkowska	Wysoczyzna Bełchatowska	Wzgórza Radomszczańskie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Geologia; https://geologia.pgi.gov.pl/arcgis/home/webmap/viewer.html?layers=d5b0848edcf348f39292dd8c72c507bd (dostęp: 19.05.2025 r.)

Rysunek 4. Położenie gminy Gorzkowice wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski

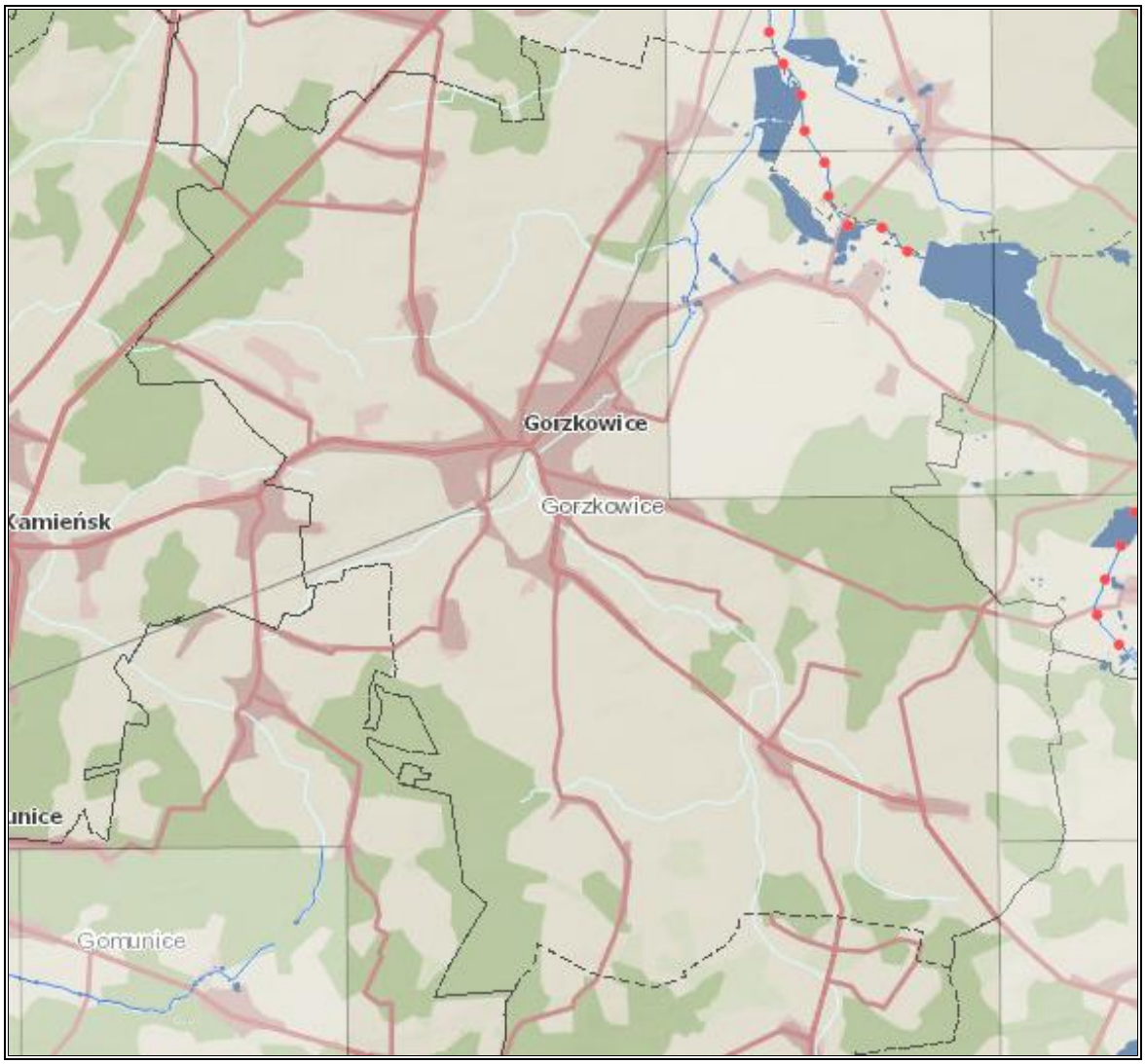
Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Geologia; https://geologia.pgi.gov.pl/arcgis/home/webmap/viewer.html?layers=d5b0848edcf348f39292dd8c72c507bd (dostęp: 19.05.2025 r.)

Zagrożenie powodzią

W świetle art. 163 ust. 1 Prawa wodnego, ochrona przed powodzią jest zadaniem Wód Polskich oraz organów administracji rządowej i samorządowej. Z przepisów art. 163 ust. 5 tej ustawy wynika, iż ochronę przed powodzią prowadzi się z uwzględnieniem map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym i realizuje się ją uwzględniając wszystkie elementy zarządzania ryzykiem powodziowym. Jednym z aspektów ochrony przed powodzią jest kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych, w szczególności obszarów szczególnego zagrożenia powodzi. Ważne jest, aby na zagrożonym obszarze prowadzić racjonalną politykę w zakresie planowania przestrzennego w odniesieniu do występującej charakterystyki zagrożenia powodziowego. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne wskazuje na obowiązek uwzględnienia w dokumentach z zakresu planowania przestrzennego obszarów szczególnego zagrożenia powodzią i związanych z tymi obszarami wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej, zobowiązując właściwe organy do oceny dopuszczalności aktywności inwestycyjnej na tych obszarach.

Na podstawie mapy zagrożenia powodziowego ustalono, że teren obszaru rewitalizacji nie znajduje się na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią. Natomiast na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią znajduje się podobszar zdegradowany Wilkoszewice.

Rysunek 5. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią na terenie gminy Gorzkowice

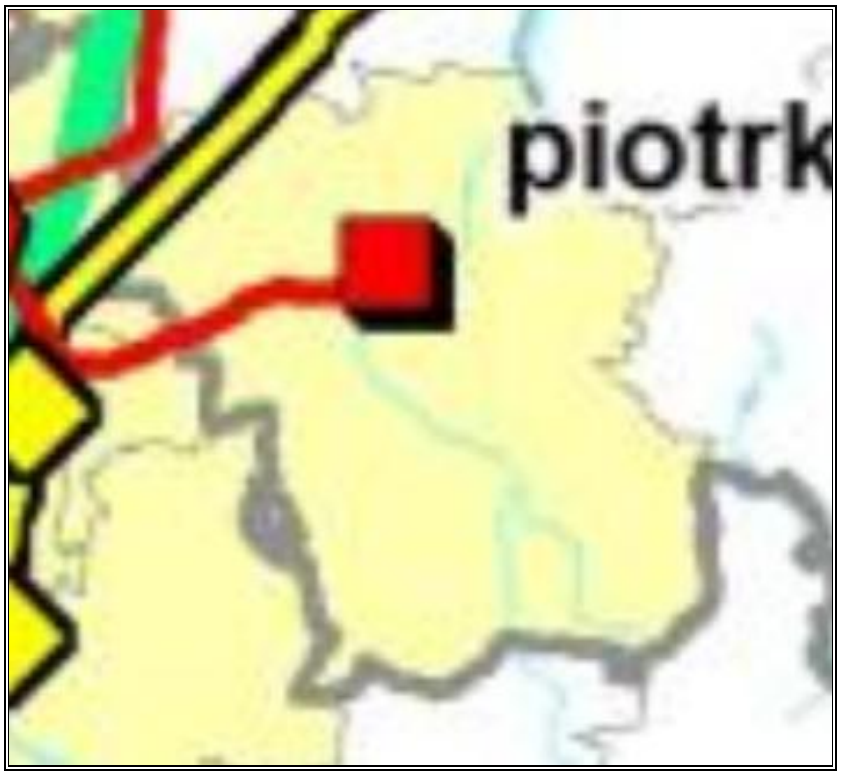

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP (dostęp: 19.05.2025 r.)

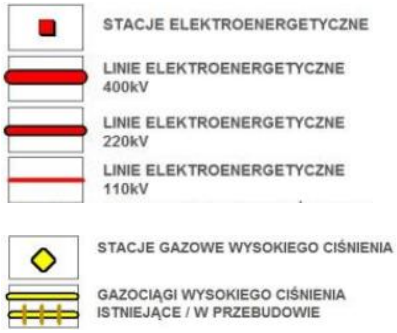
Infrastruktura energetyczna

Przez teren gminy Gorzkowice przebiega linia wysokiego napięcia oraz gazociąg wysokiego ciśnienia. Gazociąg nie przebiega zarówno przez obszar zdegradowano, jak i przez obszar rewitalizacji. Natomiast linia wysokiego napięcia przebiega przez podobszar rewitalizacji Żuchowice oraz obszar zdegradowany Jednostka 2. Lokalizację infrastruktury technicznej na terenie gminy Gorzkowice przedstawiono poniżej.

Rysunek 6. Infrastruktura techniczna na terenie gminy Gorzkowice

Legenda:

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego 2030+

W celu zapewnienia rzetelnej i wieloaspektowej oceny sytuacji społecznej oraz przestrzennej analizowanego obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji poniżej przedstawiono zestawienie danych obejmujących lata 2020–2023. Analiza danych z kilku kolejnych lat pozwala na ograniczenie wpływu czynników incydentalnych, uchwycenie kierunku zachodzących zmian oraz lepsze rozpoznanie rzeczywistej skali i dynamiki zjawisk kryzysowych. Takie podejście zapewnia bardziej obiektywną podstawę do formułowania dalszych wniosków i rekomendacji.

W sferze społecznej możliwe było przedstawienie danych i wskaźników dla poszczególnych miejscowości obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w pełnym ujęciu obejmującym lata 2020–2023. W przypadku sfery gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej możliwość przedstawienia danych historycznych jest natomiast zróżnicowana

i zależy od charakteru poszczególnych danych oraz sposobu ich gromadzenia i ewidencjonowania. Dla wybranych wskaźników możliwe było pozyskanie porównywalnych danych za lata 2020–2023, pozwalających na ocenę zmian zachodzących w analizowanym okresie. Pozostałe dane mają przede wszystkim charakter stanowy lub inwentaryzacyjny i są na bieżąco aktualizowane, dlatego przedstawiono je według najbardziej aktualnego dostępnego stanu.

Mając powyższe na uwadze, w dalszej części zestawiono dane ze sfery społecznej w ujęciu wieloletnim, a także dostępne dane historyczne dla wybranych wskaźników z pozostałych sfer. W przypadku wskaźników, dla których nie było możliwe uzyskanie porównywalnych danych historycznych, wykorzystano dane aktualne na moment przeprowadzenia diagnozy.

Tabela 8. Dane historyczne dla obszaru zdegradowanego i rewitalizacji Gminy Gorzkowice za lata 2020-2023 dla wskaźników ze sfery społecznej

Wskaźnik	Podobszar	2020	2021	2022	2023	Trend
Liczba mieszkańców ogółem [osoba]	Bujniczki	300	302	302	313	13 (4,33%) ▲
	Kotków	129	132	132	138	9 (6,98%) ▲
	Krzemieniewice	167	168	170	175	8 (4,79%) ▲
	Krosno	224	226	227	224	0 (0,00%)
	Plucice	402	407	411	429	27 (6,72%) ▲
	Wilkoszewice	271	275	277	281	10 (3,69%) ▲
	Wola Kotkowska	69	69	69	71	2 (2,90%) ▲
	Żuchowice	269	273	276	274	5 (1,86%) ▲
	Kolonia Gorzędów	75	76	77	72	-3 (-4,00%) ▼
	Jednostka 1	995	1 003	1 012	1 027	32 (3,22%) ▲
Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym [osoba]	Bujniczki	46	48	45	54	8 (17,39%) ▲
	Kotków	21	21	19	23	2 (9,52%) ▲
	Krzemieniewice	25	23	23	28	3 (12,00%) ▲
	Krosno	39	36	31	30	-9 (-23,08%) ▼
	Plucice	66	51	60	77	11 (16,67%) ▲
	Wilkoszewice	54	53	47	54	0 (0,00%)
	Wola Kotkowska	6	5	4	9	3 (50,00%) ▲
	Żuchowice	43	39	35	46	3 (6,98%) ▲
	Kolonia Gorzędów	4	4	4	8	4 (100,00%) ▲
	Jednostka 1	206	204	202	189	-17 (-8,25%) ▼
Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym [osoba]	Bujniczki	206	206	207	192	-14 (-6,80%) ▼
	Kotków	80	82	83	80	0 (0,00%)

Wskaźnik	Podobszar	2020	2021	2022	2023	Trend
	Krzemieniewice	110	110	110	103	-7 (-6,36%) ▼
	Krosno	141	143	146	140	-1 (-0,71%) ▼
	Plucice	254	268	255	238	-16 (-6,30%) ▼
	Wilkoszewice	166	168	173	165	-1 (-0,60%) ▼
	Wola Kotkowska	43	40	40	35	-8 (-18,60%) ▼
	Żuchowice	176	179	182	162	-14 (-7,95%) ▼
	Kolonia Gorzędów	57	58	57	42	-15 (-26,32%) ▼
	Jednostka 1	595	595	593	583	-12 (-2,02%) ▼
Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym [osoba]	Bujniczki	48	48	50	67	19 (39,58%) ▲
	Kotków	28	29	30	35	7 (25,00%) ▲
	Krzemieniewice	32	35	37	44	12 (37,50%) ▲
	Krosno	44	47	50	54	10 (22,73%) ▲
	Plucice	82	88	96	114	32 (39,02%) ▲
	Wilkoszewice	51	54	57	62	11 (21,57%) ▲
	Wola Kotkowska	20	24	25	27	7 (35,00%) ▲
	Żuchowice	50	55	59	66	16 (32,00%) ▲
	Kolonia Gorzędów	14	14	16	22	8 (57,14%) ▲
	Jednostka 1	194	204	217	255	61 (31,44%) ▲
Udział liczby osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie mieszkańców ogółem [%]	Bujniczki	16,00%	15,89%	16,56%	21,41%	5,41 p. proc. ▲
	Kotków	21,71%	21,97%	22,73%	25,36%	3,66 p. proc. ▲
	Krzemieniewice	19,16%	20,83%	21,76%	25,14%	5,98 p. proc. ▲
	Krosno	19,64%	20,80%	22,03%	24,11%	4,46 p. proc. ▲
	Plucice	20,40%	21,62%	23,36%	26,57%	6,18 p. proc. ▲

Wskaźnik	Podobszar	2020	2021	2022	2023	Trend
	Wilkoszewice	18,82%	19,64%	20,58%	22,06%	3,24 p. proc. ▲
	Wola Kotkowska	28,99%	34,78%	36,23%	38,03%	9,04 p. proc. ▲
	Żuchowice	18,59%	20,15%	21,38%	24,09%	5,50 p. proc. ▲
	Kolonia Gorzędów	18,67%	18,42%	20,78%	30,56%	11,89 p. proc. ▲
	Jednostka 1	19,50%	20,34%	21,44%	24,83%	5,33 p. proc. ▲
Udział liczby osób w wieku przedprodukcyjnym w liczbie mieszkańców ogółem [%]	Bujniczki	15,33%	15,89%	14,90%	17,25%	1,92 p. proc. ▲
	Kotków	16,28%	15,91%	14,39%	16,67%	0,39 p. proc. ▲
	Krzemieniewice	14,97%	13,69%	13,53%	16,00%	1,03 p. proc. ▲
	Krosno	17,41%	15,93%	13,66%	13,39%	-4,02 p. proc. ▼
	Plucice	16,42%	12,53%	14,60%	17,95%	1,53 p. proc. ▲
	Wilkoszewice	19,93%	19,27%	16,97%	19,22%	-0,71 p. proc. ▼
	Wola Kotkowska	8,70%	7,25%	5,80%	12,68%	3,98 p. proc. ▲
	Żuchowice	15,99%	14,29%	12,68%	16,79%	0,80 p. proc. ▲
	Kolonia Gorzędów	5,33%	5,26%	5,19%	11,11%	5,78 p. proc. ▲
	Jednostka 1	20,70%	20,34%	19,96%	18,40%	-2,30 p. proc. ▼
Liczba zameldowanych osób w danym roku [osoba]	Bujniczki	1	6	6	0	-1 (-100,00%) ▼
	Kotków	0	0	0	1	1 (100,00%) ▲
	Krzemieniewice	3	0	1	0	-3 (-100,00%) ▼
	Krosno	4	0	0	1	-3 (-75,00%) ▼
	Plucice	1	4	13	0	-1 (-100,00%) ▼
	Wilkoszewice	5	0	0	1	-4 (-80,00%) ▼
	Wola Kotkowska	0	0	0	0	0 (0,00%)
	Żuchowice	0	8	5	0	0 (0,00%)

Wskaźnik	Podobszar	2020	2021	2022	2023	Trend
	Kolonia Gorzędów	0	0	2	1	1 (100,00%) ▲
	Jednostka 1	12	7	9	2	-10 (-83,33%) ▼
Liczba wymeldowanych osób w danym roku [osoba]	Bujniczki	2	2	4	0	-2 (-100,00%) ▼
	Kotków	3	5	0	5	2 (66,67%) ▲
	Krzemieniewice	9	1	6	0	-9 (-100,00%) ▼
	Krosno	3	5	2	2	-1 (-33,33%) ▼
	Plucice	10	2	4	0	-10 (-100,00%) ▼
	Wilkoszewice	3	5	3	0	-3 (-100,00%) ▼
	Wola Kotkowska	4	3	3	0	-4 (-100,00%) ▼
	Żuchowice	3	4	5	12	9 (300,00%) ▲
	Kolonia Gorzędów	0	1	0	0	0 (0,00%)
	Jednostka 1	19	13	15	13	-6 (-31,58%) ▼
Saldo migracji	Bujniczki	-1	4	2	0	1 ▲
	Kotków	-3	-5	0	-4	-1 ▼
	Krzemieniewice	-6	-1	-5	0	6 ▲
	Krosno	1	-5	-2	-1	-2 ▼
	Plucice	-9	2	9	0	9 ▲
	Wilkoszewice	2	-5	-3	1	-1 ▼
	Wola Kotkowska	-4	-3	-3	0	4 ▲
	Żuchowice	-3	4	0	-12	-9 ▼
	Kolonia Gorzędów	0	-1	2	1	1 ▲
	Jednostka 1	-7	-6	-6	-11	-4 ▼
Liczba bezrobotnych [osoba]	Bujniczki	10	6	8	10	0 (0,00%)

Wskaźnik	Podobszar	2020	2021	2022	2023	Trend
	Kotków	6	5	3	2	-4 (-66,67%) ▼
	Krzemieniewice	2	1	5	4	2 (100,00%) ▲
	Krosno	5	3	6	4	-1 (-20,00%) ▼
	Plucice	7	7	6	12	5 (71,43%) ▲
	Wilkoszewice	5	5	4	6	1 (20,00%) ▲
	Wola Kotkowska	1	3	3	4	3 (300,00%) ▲
	Żuchowice	2	4	5	8	6 (300,00%) ▲
	Kolonia Gorzędów	2	1	1	1	-1 (-50,00%) ▼
	Jednostka 1	20	25	18	19	-1 (-5,00%) ▼
Liczba długotrwale bezrobotnych [osoba]	Bujniczki	3	4	3	6	3 (100,00%) ▲
	Kotków	2	2	3	1	-1 (-50,00%) ▼
	Krzemieniewice	2	1	1	1	-1 (-50,00%) ▼
	Krosno	1	1	2	3	2 (200,00%) ▲
	Plucice	7	4	3	6	-1 (-14,29%) ▼
	Wilkoszewice	3	4	3	2	-1 (-33,33%) ▼
	Wola Kotkowska	1	0	2	3	2 (200,00%)
	Żuchowice	2	2	1	2	0 (0,00%)
	Kolonia Gorzędów	1	1	1	1	0 (0,00%)
	Jednostka 1	10	12	11	11	1 (10,00%) ▲
Liczba bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym [osoba]	Bujniczki	1	1	2	3	2 (200,00%) ▲
	Kotków	0	0	0	0	0 (0,00%)
	Krzemieniewice	0	0	0	0	0 (0,00%)
	Krosno	4	2	1	1	-3 (-75,00%) ▼

Wskaźnik	Podobszar	2020	2021	2022	2023	Trend
	Plucice	2	1	1	5	3 (150,00%) ▲
	Wilkoszewice	4	3	3	3	-1 (-25,00%) ▼
	Wola Kotkowska	0	0	0	0	0 (0,00%)
	Żuchowice	2	2	2	2	0 (0,00%)
	Kolonia Gorzędów	0	0	0	0	0 (0,00%)
	Jednostka 1	4	6	4	3	-1 (-25,00%) ▼
Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym [%]	Bujniczki	4,85%	2,91%	3,86%	5,21%	0,35 p. proc. ▲
	Kotków	7,50%	6,10%	3,61%	2,50%	-5,00 p. proc. ▼
	Krzemieniewice	1,82%	0,91%	4,55%	3,88%	2,07 p. proc. ▲
	Krosno	3,55%	2,10%	4,11%	2,86%	-0,69 p. proc. ▼
	Plucice	2,76%	2,61%	2,35%	5,04%	2,29 p. proc. ▲
	Wilkoszewice	3,01%	2,98%	2,31%	3,64%	0,62 p. proc. ▲
	Wola Kotkowska	2,33%	7,50%	7,50%	11,43%	9,10 p. proc. ▲
	Żuchowice	1,14%	2,23%	2,75%	4,94%	3,80 p. proc. ▲
	Kolonia Gorzędów	3,51%	1,72%	1,75%	2,38%	-1,13 p. proc. ▼
	Jednostka 1	3,36%	4,20%	3,04%	3,26%	-0,10 p. proc. ▼
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych [%]	Bujniczki	30,00%	66,67%	37,50%	60,00%	30,00 p. proc. ▲
	Kotków	33,33%	40,00%	100,00%	50,00%	16,67 p. proc. ▲
	Krzemieniewice	100,00%	100,00%	20,00%	25,00%	-75,00% p. proc. ▼
	Krosno	20,00%	33,33%	33,33%	75,00%	55,00 p. proc. ▲
	Plucice	100,00%	57,14%	50,00%	50,00%	-50,00% p. proc. ▼
	Wilkoszewice	60,00%	80,00%	75,00%	33,33%	-26,67% p. proc. ▼
	Wola Kotkowska	100,00%	0,00%	66,67%	75,00%	-25,00% p. proc. ▼

Wskaźnik	Podobszar	2020	2021	2022	2023	Trend
	Żuchowice	100,00%	50,00%	20,00%	25,00%	-75,00% p. proc. ▼
	Kolonia Gorzędów	50,00%	100,00%	100,00%	100,00%	50,00 p. proc. ▲
	Jednostka 1	50,00%	48,00%	61,11%	57,89%	7,89 p. proc. ▲
Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych [%]	Bujniczki	10,00%	16,67%	25,00%	30,00%	20,00 p. proc. ▲
	Kotków	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00 p. proc.
	Krzemieniewice	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00 p. proc.
	Krosno	80,00%	66,67%	16,67%	25,00%	-55,00 p. proc. ▼
	Plucice	28,57%	14,29%	16,67%	41,67%	13,10 p. proc. ▲
	Wilkoszewice	80,00%	60,00%	75,00%	50,00%	-30,00 p. proc. ▼
	Wola Kotkowska	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00 p. proc.
	Żuchowice	100,00%	50,00%	40,00%	25,00%	-75,00 p. proc. ▼
	Kolonia Gorzędów	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00 p. proc.
	Jednostka 1	20,00%	24,00%	22,22%	15,79%	-4,21 p. proc. ▼
Liczba osób, dla których przesłanką pomocy było ubóstwo [osoba]	Bujniczki	3	2	2	3	0 (0,00%)
	Kotków	2	2	0	0	-2 (-100,00%) ▼
	Krzemieniewice	0	0	0	1	1 (100,00%) ▲
	Krosno	1	2	1	4	3 (300,00%) ▲
	Plucice	4	3	3	8	4 (100,00%) ▲
	Wilkoszewice	2	1	2	8	6 (300,00%) ▲
	Wola Kotkowska	0	1	1	1	1 (100,00%) ▲
	Żuchowice	1	0	0	2	1 (100,00%) ▲
	Kolonia Gorzędów	2	2	0	2	0 (0,00%)
	Jednostka 1	12	11	9	6	-6 (-50,00%) ▼

Wskaźnik	Podobszar	2020	2021	2022	2023	Trend
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców [%]	Bujniczki	1,00%	0,66%	0,66%	0,96%	-0,04 p. proc. ▼
	Kotków	1,55%	1,52%	0,00%	0,00%	-1,55 p. proc. ▼
	Krzemieniewice	0,00%	0,00%	0,00%	0,57%	0,57 p. proc. ▲
	Krosno	0,45%	0,88%	0,44%	1,79%	1,34 p. proc. ▲
	Plucice	1,00%	0,74%	0,73%	1,86%	0,87 p. proc. ▲
	Wilkoszewice	0,74%	0,36%	0,72%	2,85%	2,11 p. proc. ▲
	Wola Kotkowska	0,00%	1,45%	1,45%	1,41%	1,41 p. proc. ▲
	Żuchowice	0,37%	0,00%	0,00%	0,73%	0,36 p. proc. ▲
	Kolonia Gorzędów	2,67%	2,63%	0,00%	2,78%	0,11 p. proc. ▲
	Jednostka 1	1,21%	1,10%	0,89%	0,58%	-0,62 p. proc. ▼
Liczba osób, dla których przesłanką pomocy była niepełnosprawność [osoba]	Bujniczki	0	0	1	0	0 (0,00%)
	Kotków	0	1	0	0	0 (0,00%)
	Krzemieniewice	0	0	1	1	1 (100,00%) ▲
	Krosno	1	1	1	3	2 (200,00%) ▲
	Plucice	3	3	3	2	-1 (-33,33%) ▼
	Wilkoszewice	1	1	1	7	6 (600,00%) ▲
	Wola Kotkowska	1	2	1	1	0 (0,00%)
	Żuchowice	0	2	4	3	3 (300,00%) ▲
	Kolonia Gorzędów	2	1	1	2	0 (0,00%)
	Jednostka 1	9	8	8	6	-3 (-33,33%) ▼
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców [%]	Bujniczki	0,00%	0,00%	0,33%	0,00%	0,00 p. proc.
	Kotków	0,00%	0,76%	0,00%	0,00%	0,00 p. proc.
	Krzemieniewice	0,00%	0,00%	0,59%	0,57%	0,57 p. proc. ▲

Wskaźnik	Podobszar	2020	2021	2022	2023	Trend
	Krosno	0,45%	0,44%	0,44%	1,34%	0,89 p. proc. ▲
	Plucice	0,75%	0,74%	0,73%	0,47%	-0,28 p. proc. ▼
	Wilkoszewice	0,37%	0,36%	0,36%	2,49%	2,12 p. proc. ▲
	Wola Kotkowska	1,45%	2,90%	1,45%	1,41%	-0,04 p. proc. ▼
	Żuchowice	0,00%	0,73%	1,45%	1,09%	1,09 p. proc. ▲
	Kolonia Gorzędów	2,67%	1,32%	1,30%	2,78%	0,11 p. proc. ▲
	Jednostka 1	0,90%	0,80%	0,79%	0,58%	-0,32 p. proc. ▼
Liczba Niebieskich Kart [szt.]	Bujniczki	1	0	0	0	-1 (-100,00%) ▼
	Kotków	0	0	0	1	1 (100,00%) ▲
	Krzemieniewice	0	0	0	0	0 (0,00%)
	Krosno	0	0	1	0	0 (0,00%)
	Plucice	0	1	1	0	0 (0,00%)
	Wilkoszewice	1	0	1	1	0 (0,00%)
	Wola Kotkowska	0	0	0	0	0 (0,00%)
	Żuchowice	1	0	0	0	-1 (-100,00%) ▼
	Kolonia Gorzędów	0	0	0	0	0 (0,00%)
	Jednostka 1	2	1	2	3	1 (50,00%) ▲
Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców	Bujniczki	0,33	0,00	0,00	0,00	-0,33 ▼
	Kotków	0,00	0,00	0,00	0,72	0,72 ▲
	Krzemieniewice	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Krosno	0,00	0,00	0,44	0,00	0,00
	Plucice	0,00	0,25	0,24	0,00	0,00
	Wilkoszewice	0,37	0,00	0,36	0,36	-0,01 ▼

Wskaźnik	Podobszar	2020	2021	2022	2023	Trend
	Wola Kotkowska	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Żuchowice	0,37	0,00	0,00	0,00	-0,37 ▼
	Kolonia Gorzędów	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Jednostka 1	0,20	0,10	0,20	0,29	0,09 ▲
Liczba przestępstw [szt.]	Bujniczki	3	4	1	2	-1 (-33,33%) ▼
	Kotków	0	1	2	2	2 (200,00%) ▲
	Krzemieniewice	3	1	1	1	-2 (-66,67%) ▼
	Krosno	1	0	0	1	0 (0,00%)
	Plucice	2	4	5	1	-1 (-50,00%) ▼
	Wilkoszewice	1	3	0	2	1 (100,00%) ▲
	Wola Kotkowska	0	0	0	0	0 (0,00%)
	Żuchowice	1	4	4	3	2 (200,00%) ▲
	Kolonia Gorzędów	0	0	0	0	0 (0,00%)
	Jednostka 1	0	0	0	8	8 (800,00%) ▲
Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców	Bujniczki	1,00	1,32	0,33	0,64	-0,36 ▼
	Kotków	0,00	0,76	1,52	1,45	1,45 ▲
	Krzemieniewice	1,80	0,60	0,59	0,57	-1,22 ▼
	Krosno	0,45	0,00	0,00	0,45	0,00
	Plucice	0,50	0,98	1,22	0,23	-0,26 ▼
	Wilkoszewice	0,37	1,09	0,00	0,71	0,34 ▲
	Wola Kotkowska	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Żuchowice	0,37	1,47	1,45	1,09	0,72 ▲
	Kolonia Gorzędów	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Wskaźnik	Podobszar	2020	2021	2022	2023	Trend
	Jednostka 1	0,00	0,00	0,00	0,78	0,78 ▲
Liczba kolizji i wypadków drogowych [szt.]	Bujniczki	1	2	0	1	0 (0,00%)
	Kotków	0	0	0	0	0 (0,00%)
	Krzemieniewice	1	2	0	0	-1 (-100,00%) ▼
	Krosno	0	1	0	0	0 (0,00%)
	Plucice	3	0	0	2	-1 (-33,33%) ▼
	Wilkoszewice	0	0	0	3	3 (300,00%) ▲
	Wola Kotkowska	1	0	0	0	-1 (-100,00%) ▼
	Żuchowice	0	1	0	2	2 (200,00%) ▲
	Kolonia Gorzędów	0	0	0	0	0 (0,00%)
	Jednostka 1	5	15	1	5	0 (0,00%)
Wskaźnik liczby kolizji i wypadków drogowych na 100 mieszkańców	Bujniczki	0,33	0,66	0,00	0,32	-0,01 ▼
	Kotków	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Krzemieniewice	0,60	1,19	0,00	0,00	-0,60 ▼
	Krosno	0,00	0,44	0,00	0,00	0,00
	Plucice	0,75	0,00	0,00	0,47	-0,28 ▼
	Wilkoszewice	0,00	0,00	0,00	1,07	1,07 ▲
	Wola Kotkowska	1,45	0,00	0,00	0,00	-1,45 ▼
	Żuchowice	0,00	0,37	0,00	0,73	0,73 ▲
	Kolonia Gorzędów	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Jednostka 1	0,50	1,50	0,10	0,49	-0,02 ▼

Źródło: Urząd Gminy Gorzkowice; Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gorzkowicach; Powiatowy Urząd Pracy w Piotrkowie Trybunalskim; Komisariat Policji w Gorzkowicach

Analiza danych za lata 2020-2023 wskazuje na zróżnicowaną sytuację demograficzną i społeczną podobszarów, przy jednoczesnym nasilaniu się procesów starzenia ludności we wszystkich podobszarach. W całym analizowanym obszarze widoczny jest umiarkowany wzrost liczby mieszkańców, jednak towarzyszy mu wyraźne i systematyczne starzenie się ludności. Wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym oraz zwiększanie się ich udziału w strukturze demograficznej ma charakter powszechny i dotyczy zarówno poszczególnych podobszarów. Jednocześnie obserwowany jest spadek liczby osób w wieku produkcyjnym, co w dłuższej perspektywie może prowadzić do ograniczenia potencjału rozwojowego i zwiększenia obciążeń systemu wsparcia społecznego.

Sytuacja demograficzna osób młodych jest mniej stabilna – w części podobszarów widoczny jest wzrost liczby mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, jednak w ujęciu całościowym ich udział w populacji maleje. Oznacza to, że mimo lokalnych wahań struktura wieku przesuwa się w kierunku starzenia się społeczności.

Ujemne saldo migracji, szczególnie widoczne w ostatnim roku analizy, wskazuje na utrzymujący się odpływ mieszkańców. Zjawisko to może osłabiać lokalny kapitał społeczny oraz wpływać na ograniczenie dynamiki rozwojowej, zwłaszcza w miejscowościach, gdzie równolegle występują problemy społeczne.

Na rynku pracy sytuacja w ujęciu ogólnym pozostaje względnie stabilna, jednak dane szczegółowe pokazują koncentrację niekorzystnych zjawisk w wybranych podobszarach. W części z nich rośnie udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym, a wysoki odsetek osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy świadczy o utrwalaniu się bezrobocia i ograniczonej skuteczności reintegracji zawodowej. W niektórych podobszarach obserwowany jest również wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej, zarówno z tytułu ubóstwa, jak i niepełnosprawności, co może wskazywać na narastające potrzeby wsparcia i ryzyko wykluczenia społecznego.

W obszarze bezpieczeństwa dane nie wskazują na jednolity trend, jednak wzrost liczby przestępstw w ostatnim roku oraz zwiększenie liczby Niebieskich Kart mogą świadczyć o nasilaniu się problemów społecznych lub ich większej jawności. Lokalnie widoczne są także wahania w zakresie kolizji i wypadków drogowych, co może wymagać interwencji infrastrukturalnych i organizacyjnych.

Całościowo diagnoza potwierdza występowanie zjawisk charakterystycznych dla podobszarów wymagających interwencji rewitalizacyjnej: postępującego starzenia się ludności, kurczenia się zasobu osób w wieku produkcyjnym, selektywnego odpływu mieszkańców oraz koncentracji problemów społecznych w wybranych podobszarach. Skala i natężenie tych zjawisk nie są jednolite przestrzennie, co uzasadnia ukierunkowanie działań

rewitalizacyjnych na miejsca, w których obserwuje się kumulację negatywnych trendów demograficznych i społeczno-gospodarczych.

Uzupełnieniem przedstawionej analizy zjawisk społecznych jest ocena zmian zachodzących w pozostałych sferach funkcjonowania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. W tym zakresie przeanalizowano dostępne dane dotyczące sfery przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Ze względu na charakter i sposób ewidencjonowania tych informacji możliwość przeprowadzenia analizy w ujęciu wieloletnim dotyczy wybranych wskaźników. Dla danych, dla których dostępne były porównywalne informacje za lata 2020–2023, poniżej przedstawiono ich zmiany w czasie, co pozwala na uzupełnienie obrazu przemian zachodzących na analizowanym obszarze.

W poniższej tabeli przedstawiono dostępne dane historyczne dla wybranych wskaźników odnoszących się do sfery przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

Tabela 9. Dane historyczne dla obszaru zdegradowanego i rewitalizacji Gminy Gorzkowice za lata 2020-2023 dla wskaźników sfery przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej

Wskaźnik	Podobszar	2020	2021	2022	2023	Trend
Liczba budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej [szt.]	Bujniczki	0	0	0	0	0 (0,00%) brak zmiany
	Kotków	0	0	0	0	0 (0,00%) brak zmiany
	Krzemieniewice	0	0	0	0	0 (0,00%) brak zmiany
	Krosno	0	0	0	0	0 (0,00%) brak zmiany
	Plucice	0	0	0	0	0 (0,00%) brak zmiany
	Wilkoszewice	0	0	0	0	0 (0,00%) brak zmiany
	Wola Kotkowska	0	0	0	0	0 (0,00%) brak zmiany
	Żuchowice	0	0	0	0	0 (0,00%) brak zmiany
	Kolonia Gorzędów	0	0	0	0	0 (0,00%) brak zmiany
	Jednostka 1	162	178	189	211	49 (30,25%) ▲
Liczba budynków mieszkalnych korzystających z szamba [szt.]	Bujniczki	81	81	84	85	4 (4,94%) ▲
	Kotków	27	28	29	30	3 (11,11%) ▲
	Krzemieniewice	44	45	45	45	1 (2,27%) ▲
	Krosno	50	54	56	61	11 (22,00%) ▲

Wskaźnik	Podobszar	2020	2021	2022	2023	Trend
	Plucice	112	113	116	121	9 (8,04%) ▲
	Wilkoszewice	40	49	50	55	15 (31,37%) ▲
	Wola Kotkowska	28	28	30	30	2 (7,14%) ▲
	Żuchowice	51	56	60	67	16 (31,37%) ▲
	Kolonia Gorzędów	16	16	16	16	0 (0,00%) brak zmiany
	Jednostka 1	29	34	40	48	19 (65,52%) ▲
Długość sieci kanalizacyjnej [km]	Bujniczki	0	0	0	0	0 (0,00%) brak zmiany
	Kotków	0	0	0	0	0 (0,00%) brak zmiany
	Krzemieniewice	0	0	0	0	0 (0,00%) brak zmiany
	Krosno	0	0	0	0	0 (0,00%) brak zmiany
	Plucice	0	0	0	0	0 (0,00%) brak zmiany
	Wilkoszewice	0	0	0	0	0 (0,00%) brak zmiany
	Wola Kotkowska	0	0	0	0	0 (0,00%) brak zmiany
	Żuchowice	0	0	0	0	0 (0,00%) brak zmiany
	Kolonia Gorzędów	0	0	0	0	0 (0,00%) brak zmiany

Wskaźnik	Podobszar	2020	2021	2022	2023	Trend
	Jednostka 1	4,933	4,933	4,933	4,933	0 (0,00%) brak zmiany
Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej [szt.]	Bujniczki	1	1	1	1	0 (0,00%) brak zmiany
	Kotków	1	1	1	1	0 (0,00%) brak zmiany
	Krzemieniewice	1	1	1	1	0 (0,00%) brak zmiany
	Krosno	1	1	1	1	0 (0,00%) brak zmiany
	Plucice	0	0	1	1	1 (100,00%) ▲
	Wilkoszewice	0	0	0	0	0 (0,00%) brak zmiany
	Wola Kotkowska	0	0	0	0	0 (0,00%) brak zmiany
	Żuchowice	0	0	0	0	0 (0,00%) brak zmiany
	Kolonia Gorzędów	0	0	0	0	0 (0,00%) brak zmiany
	Jednostka 1	2	2	2	2	0 (0,00%) brak zmiany
Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami [szt.]	Bujniczki	0	0	0	0	0 (0,00%) brak zmiany
	Kotków	1	1	1	1	0 (0,00%) brak zmiany
	Krzemieniewice	1	1	1	1	0 (0,00%)

Wskaźnik	Podobszar	2020	2021	2022	2023	Trend
						brak zmiany
	Krosno	0	0	0	0	0 (0,00%) brak zmiany
	Plucice	0	0	1	1	1 (100,00%) ▲
	Wilkoszewice	0	0	0	0	0 (0,00%) brak zmiany
	Wola Kotkowska	0	0	0	0	0 (0,00%) brak zmiany
	Żuchowice	0	0	0	0	0 (0,00%) brak zmiany
	Kolonia Gorzędów	0	0	0	0	0 (0,00%) brak zmiany
	Jednostka 1	2	2	2	2	0 (0,00%) brak zmiany
Udział gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami [%]	Bujniczki	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00 p. proc. brak zmiany
	Kotków	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	0,00 p. proc. brak zmiany
	Krzemieniewice	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	0,00 p. proc. brak zmiany
	Krosno	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00 p. proc. brak zmiany
	Plucice	-	-	100,00%	100,00%	-
	Wilkoszewice	-	-	-	-	-
	Wola Kotkowska	-	-	-	-	-

Wskaźnik	Podobszar	2020	2021	2022	2023	Trend
	Żuchowice	-	-	-	-	-
	Kolonia Gorzędów	-	-	-	-	-
	Jednostka 1	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	0,00 p. proc. brak zmiany

Źródło: Urząd Gminy Gorzkowice

Analiza danych za lata 2020–2023 wskazuje na utrzymywanie się niekorzystnej sytuacji w zakresie wyposażenia znacznej części analizowanego obszaru w infrastrukturę kanalizacyjną. Poza Jednostką 1 żaden z analizowanych podobszarów nie posiadał budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej, a sytuacja ta nie uległa poprawie w całym badanym okresie. Również długość sieci kanalizacyjnej pozostawała niezmienna – infrastruktura ta występowała wyłącznie w Jednostce 1, gdzie jej długość w każdym roku wynosiła 4,933 km. Oznacza to, że w latach 2020–2023 nie nastąpił rozwój przestrzenny sieci kanalizacyjnej, który mógłby przyczynić się do ograniczenia istniejących dysproporcji infrastrukturalnych.

Niekorzystną tendencją jest jednocześnie wzrost liczby budynków mieszkalnych korzystających z bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe. W większości podobszarów liczba ta w 2023 r. była wyższa niż w 2020 r. Szczególnie wyraźny wzrost odnotowano m.in. w Wilkoszewicach, Żuchowicach i Krośnie. Zjawisko to, przy jednoczesnym braku rozbudowy sieci kanalizacyjnej, wskazuje na utrzymywanie się, a wraz z rozwojem zabudowy również zwiększanie skali wykorzystania indywidualnych sposobów odprowadzania ścieków. Nawet w Jednostce 1, pomimo wzrostu liczby budynków podłączonych do kanalizacji, liczba budynków korzystających z szamba zwiększyła się z 29 do 48.

Ograniczoną poprawę odnotowano również w zakresie dostępności gminnych budynków użyteczności publicznej dla osób z niepełnosprawnościami. W większości podobszarów sytuacja w latach 2020–2023 pozostawała niezmienna. Szczególnie niekorzystnie przedstawia się sytuacja Bujniczek i Krosna, gdzie pomimo funkcjonowania gminnych budynków użyteczności publicznej żaden z nich nie posiadał rozwiązań umożliwiających korzystanie z obiektu osobom z niepełnosprawnościami. Udział takich budynków przez cały analizowany okres utrzymywał się zatem na poziomie 0,00%. Poprawę odnotowano jedynie w Plucicach, gdzie utworzony w 2022 r. obiekt jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Wyniki analizy wskazują zatem, że w latach 2020–2023 nie nastąpiła wyraźna poprawa w zakresie analizowanych uwarunkowań przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych. W części podobszarów istniejące deficyty utrzymywały się na niezmienionym poziomie, natomiast w przypadku gospodarki ściekowej obserwowano wzrost liczby budynków korzystających z bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe. Utrzymywanie się braku dostępu do sieci kanalizacyjnej oraz barier w dostępności części budynków użyteczności publicznej potwierdza trwały charakter zidentyfikowanych problemów i wskazuje na potrzebę podjęcia działań służących poprawie jakości oraz dostępności infrastruktury na obszarze rewitalizacji.

Przedstawiona analiza zmian zachodzących w latach 2020–2023 pozwoliła na rozpoznanie najważniejszych tendencji oraz trwałości zidentyfikowanych problemów na obszarze rewitalizacji. Stanowi ona punkt wyjścia do dalszej, pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji i jego podobszarów, obejmującej sferę społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną.

W dalszej części rozdziału dokonano diagnozy obszaru rewitalizacji i jego podobszarów w sferze społecznej oraz gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

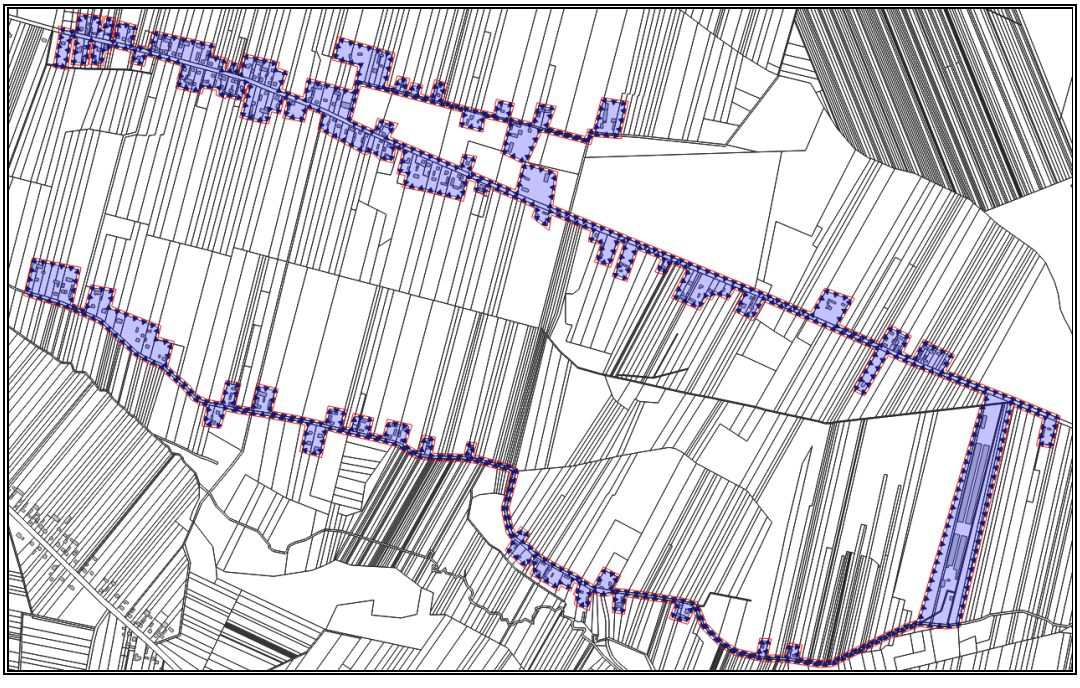
1.1. Podobszar Bujniczki

Podobszar Bujniczki zajmuje powierzchnię 42,25 ha i jest zamieszkiwany przez 313 osób. Udział liczby ludności według ekonomicznych grup wieku przedstawia się następująco:

- udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności wynosił 17,25% (54 mieszkańców),
- udział liczby ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności wynosił 61,34% (192 mieszkańców),
- udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności wynosił 21,41% (67 mieszkańców).

Podobszar Bujniczki obejmuje następujące miejscowości: Bujniczki, Kolonia Bujniczki, Kopanina oraz Pieńki Gorzkowskie.

Rysunek 7. Podobszar rewitalizacji Bujniczki

Źródło: Opracowanie własne

Zaawansowanie procesu starzenia się ludności

W podobszarze Bujniczki osoby w wieku 0–18 lat stanowią 17,25% ogółu mieszkańców, co odpowiada 54 osobom. Udział ten jest niższy niż średnia dla całej gminy, która wynosi 18,73%. Relatywnie mniejszy odsetek dzieci i młodzieży może wskazywać na proces starzenia się lokalnej społeczności lub ograniczoną atrakcyjność obszaru dla młodych rodzin. Może to sygnalizować potrzebę wzmocnienia oferty usług i infrastruktury skierowanej do rodzin z dziećmi, a także działań zachęcających młode osoby do pozostania lub osiedlania się na tym terenie.

Tabela 10. Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Bujniczki

Wyszczególnienie	Wartość
Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na terenie gminy	18,73%
Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na terenie podobszaru Bujniczki	17,25%
Liczba ludności w wieku od 0 do 18 lat na terenie podobszaru Bujniczki	54

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Bujniczki osoby w wieku poprodukcyjnym – tj. kobiety od 60. roku życia i mężczyźni od 65. roku życia – stanowią 21,41% ogółu mieszkańców, co przekłada się na 67 osób. Jest to nieco niższy odsetek niż w skali całej gminy, gdzie grupa ta stanowi 22,44% ludności. Mimo tego różnica jest niewielka i wskazuje na znaczący udział seniorów w strukturze demograficznej obszaru. Z punktu widzenia rewitalizacji, obecność dużej grupy osób starszych może rodzić konkretne potrzeby, m.in. w zakresie poprawy dostępności przestrzeni publicznych, usług zdrowotnych, opiekuńczych oraz oferty społeczno-kulturalnej. Wskazane jest podejmowanie działań wspierających aktywizację seniorów, przeciwdziałanie izolacji społecznej oraz tworzenie warunków sprzyjających ich samodzielnemu i bezpiecznemu funkcjonowaniu w miejscu zamieszkania.

Tabela 11. Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem – podobszar Bujniczki

Wyszczególnienie	Wartość
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na terenie gminy	22,44%
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na terenie podobszaru Bujniczki	21,41%
Liczba ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) na terenie podobszaru Bujniczki	67

Źródło: Opracowanie własne

Depopulacja

W analizowanym roku na terenie podobszaru Bujniczki nie odnotowano żadnych ruchów migracyjnych – liczba osób zameldowanych i wymeldowanych wyniosła 0, a tym samym saldo migracji osiągnęło wartość zerową. Dla porównania, na poziomie całej gminy saldo migracji było dodatnie i wyniosło 4 osoby, co może świadczyć o umiarkowanym napływie ludności w skali ogólnej. Brak migracji w Bujniczkach może świadczyć o niskiej dynamice demograficznej oraz ograniczonej atrakcyjności osiedleńczej tego obszaru.

Tabela 12. Saldo migracji – podobszar Bujniczki

Wyszczególnienie	Wartość
Saldo migracji na terenie gminy	4
Saldo migracji na terenie podobszaru Bujniczki	0
Liczba zameldowanych osób w danym roku na terenie podobszaru Bujniczki	0
Liczba wymeldowanych osób w danym roku na terenie podobszaru Bujniczki	0

Źródło: Opracowanie własne

Bezrobocie, w tym bezrobocie długotrwałe

W podobszarze Bujniczki stopa bezrobocia wśród osób w wieku produkcyjnym wynosi 5,21%, co oznacza 10 osób pozostających bez pracy na 192 mieszkańców w tej grupie wiekowej. Wartość ta jest wyraźnie wyższa niż średnia dla całej gminy, która wynosi 3,15%. Wskazuje to na większą skalę problemu bezrobocia lokalnego w porównaniu z ogólną sytuacją w gminie. Podwyższony poziom bezrobocia może stanowić istotną barierę w rozwoju społeczno-gospodarczym podobszaru i przyczyniać się do pogłębiania problemów społecznych, takich jak ubóstwo, wykluczenie czy migracje zarobkowe. Sytuacja ta wskazuje na potrzebę wdrażania działań wspierających aktywizację zawodową mieszkańców, m.in. poprzez organizację szkoleń, doradztwa zawodowego, wsparcia dla przedsiębiorczości lokalnej oraz poprawę dostępu do rynku pracy.

Tabela 13. Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze – podobszar Bujniczki

Wyszczególnienie	Wartość
Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na obszarze gminy	3,15%
Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na terenie podobszaru Bujniczki	5,21%
Liczba bezrobotnych na terenie podobszaru Bujniczki	10
Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym na terenie podobszaru Bujniczki	192

Źródło: Opracowanie własne

Na terenie podobszaru Bujniczki aż 60% bezrobotnych pozostaje bez pracy dłużej niż 12 miesięcy, co oznacza 6 osób spośród 10 zarejestrowanych bezrobotnych. Jest to wyższy odsetek niż średnia dla całej gminy, gdzie długotrwale bezrobotni stanowią 52,63% ogółu bezrobotnych. Wysoki poziom bezrobocia długotrwałego może świadczyć o utrwalonych barierach w dostępie do rynku pracy, takich jak brak kwalifikacji, niskie wykształcenie, ograniczona mobilność zawodowa czy niewystarczająca liczba dostępnych ofert pracy w regionie.

Tabela 14. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Bujniczki

Wyszczególnienie	Wartość
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze na obszarze gminy	52,63%
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze na terenie podobszaru Bujniczki	60,00%
Liczba bezrobotnych na terenie podobszaru Bujniczki	10
Liczba długotrwale bezrobotnych na terenie podobszaru Bujniczki	6

Źródło: Opracowanie własne

Ubóstwo

Na terenie podobszaru Bujniczki 0,96% mieszkańców korzysta z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa, co oznacza 3 osoby objęte wsparciem. Wskaźnik ten jest zbliżony do średniej dla całej gminy, która wynosi 1,01%. Niska liczba osób formalnie objętych pomocą społeczną może sugerować ograniczoną skalę zjawiska ubóstwa w tej części gminy. Jednocześnie należy mieć na uwadze, że dane te nie zawsze w pełni oddają skalę problemów socjalnych – część mieszkańców może nie korzystać z dostępnych form wsparcia pomimo trudnej sytuacji życiowej, np. ze względu na brak wiedzy o przysługujących im prawach, wstyd czy formalne bariery.

Tabela 15. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców – podobszar Bujniczki

Wyszczególnienie	Wartość
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie gminy	1,01%
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie podobszaru Bujniczki	0,96%
Liczba osób, dla których przesłanką korzystania z pomocy społecznej było ubóstwo na terenie podobszaru Bujniczki	3

Źródło: Opracowanie własne

Niepełnosprawność

W podobszarze Bujniczki w analizowanym okresie nie odnotowano żadnych osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności – wskaźnik ten wynosi 0,00%. Dla porównania, na poziomie całej gminy udział takich osób w ogólnej liczbie mieszkańców wynosi 0,85%.

Tabela 16. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców – podobszar Bujniczki

Wyszczególnienie	Wartość
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie gminy	0,85%
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie podobszaru Bujniczki	0,00%
Liczba osób, dla których przesłanką korzystania z pomocy społecznej była niepełnosprawność na terenie podobszaru Bujniczki	0

Źródło: Opracowanie własne

Niski poziom kapitału społecznego

W podobszarze Bujniczki osoby bezrobotne z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym stanowią 30% wszystkich bezrobotnych, co odpowiada 3 osobom. Wartość ta jest wyższa niż średnia dla całej gminy, która wynosi 21,71%. Taki udział wskazuje, że w tej części gminy niski poziom wykształcenia może być istotnym czynnikiem ograniczającym szanse na zatrudnienie i utrudniającym aktywizację zawodową. Dane te podkreślają potrzebę skoncentrowania działań na edukacji i podnoszeniu kwalifikacji zawodowych mieszkańców, szczególnie tych o najniższym poziomie wykształcenia. Wskazane jest wprowadzenie lokalnych programów szkoleniowych, kursów zawodowych, warsztatów rozwoju kompetencji oraz indywidualnego doradztwa zawodowego.

Tabela 17. Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych – podobszar Bujniczki

Wyszczególnienie	Wartość
Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych na terenie gminy	21,71%
Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych na terenie podobszaru Bujniczki	30,00%
Liczb bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym na terenie podobszaru Bujniczki	3

Źródło: Opracowanie własne

Bezpieczeństwo funkcjonowania rodzin

Na terenie podobszaru Bujniczki nie odnotowano przypadków przemocy w rodzinie w ramach procedury Niebieskiej Karty – wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców wyniósł 0,00. Dla porównania, w skali całej gminy wskaźnik ten wynosi 0,11, co oznacza, że zjawisko to – choć występuje rzadko – zostało zarejestrowane w innych częściach gminy. Brak uruchomionych procedur Niebieskiej Karty w podobszarze Bujniczki może świadczyć o rzeczywistym braku tego typu problemów społecznych, jednak równie prawdopodobne jest, że przemoc domowa nie jest zgłaszana lub pozostaje ukryta – np. z powodu strachu, braku zaufania do instytucji lub ograniczonego dostępu do pomocy.

Tabela 18. Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców – podobszar Bujniczki

Wyszczególnienie	Wartość
Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,11
Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Bujniczki	0,00
Liczba Niebieskich Kart na terenie podobszaru Bujniczki	0

Źródło: Opracowanie własne

Przestępczość

Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców w podobszarze Bujniczki wynosi 0,64 i jest minimalnie wyższy niż średnia dla całej gminy, która kształtuje się na poziomie 0,62. W liczbach bezwzględnych w analizowanym okresie zarejestrowano dwa przypadki przestępstw na tym obszarze. Choć poziom przestępczości nie odbiega znacząco od średnich gminnych i pozostaje relatywnie niski, każdy przypadek naruszenia porządku publicznego wpływa na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców. W kontekście rewitalizacji nawet pojedyncze incydenty powinny być traktowane jako sygnał do działań zapobiegawczych i wzmacniających lokalne struktury bezpieczeństwa.

Tabela 19. Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców – podobszar Bujniczki

Wyszczególnienie	Wartość
Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,62
Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Bujniczki	0,64
Liczba przestępstw na terenie podobszaru Bujniczki	2

Źródło: Opracowanie własne

Bezpieczeństwo na drogach

W analizowanym okresie na terenie podobszaru Bujniczki odnotowano 1 kolizję drogową, co daje wskaźnik 0,32 kolizji na 100 mieszkańców. Jest to nieznacznie wyższy wynik niż średnia dla całej gminy (0,28). Jednocześnie nie zarejestrowano żadnych wypadków drogowych, co oznacza, że wskaźnik liczby wypadków na 100 mieszkańców wynosi 0,00 – przy średniej gminnej wynoszącej 0,06. Niska liczba zdarzeń drogowych świadczy o względnie bezpiecznej sytuacji na lokalnych drogach. Niemniej jednak nawet pojedyncze przypadki kolizji mogą wskazywać na punkty infrastruktury drogowej wymagające interwencji – np. słabą widoczność, brak oznakowania czy zły stan nawierzchni.

Tabela 20. Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców – podobszar Bujniczki

Wyszczególnienie	Wartość
Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,28
Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Bujniczki	0,32
Liczba kolizji drogowych na terenie podobszaru Bujniczki	1

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 21. Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców – podobszar Bujniczki

Wyszczególnienie	Wartość
Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,06
Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Bujniczki	0,00
Liczba wypadków drogowych na terenie podobszaru Bujniczki	0

Źródło: Opracowanie własne

Niski stopień przedsiębiorczości

Na terenie podobszaru Bujniczki działa 9 podmiotów gospodarczych, co przekłada się na wskaźnik 2,88 podmiotów na 100 mieszkańców. Wartość ta jest wyraźnie niższa niż średnia dla całej gminy, która wynosi 4,30. Oznacza to relatywnie niską aktywność gospodarczą w porównaniu do innych obszarów gminy, co może świadczyć o ograniczonych możliwościach

lokalnego rynku pracy. Niski poziom przedsiębiorczości może stanowić barierę dla rozwoju społeczno-gospodarczego i ograniczać potencjał do aktywizacji zawodowej mieszkańców.

Tabela 22. Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców – podobszar Bujniczki

Wyszczególnienie	Wartość
Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na terenie gminy	4,30
Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Bujniczki	2,88
Liczba podmiotów gospodarczych na terenie podobszaru Bujniczki	9

Źródło: Opracowanie własne

Niedostateczny stopień oczyszczania ścieków/zagrożenie skażeniem gleb i wód

W podobszarze Bujniczki aż 89,47% budynków mieszkalnych (85 z 95) korzysta z szamba jako formy odprowadzania ścieków. Jest to wskaźnik znacznie wyższy niż średnia dla całej gminy, wynosząca 40,18%. Wysoki udział budynków nieskanalizowanych wskazuje na znaczne zapóźnienia w zakresie infrastruktury technicznej, zwłaszcza w obszarze gospodarki wodno-ściekowej. Brak dostępu do zbiorczej sieci kanalizacyjnej stanowi barierę rozwojową, mającą wpływ na jakość życia mieszkańców i na stan środowiska naturalnego.

Tabela 23. Udział liczby budynków korzystających z szamba w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych – podobszar Bujniczki

Wyszczególnienie	Wartość
Udział liczby budynków korzystających z szamba w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych na terenie gminy	40,18%
Udział liczby budynków korzystających z szamba w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Bujniczki	89,47%
Liczba budynków korzystających z szamba na terenie podobszaru Bujniczki	85
Liczba budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Bujniczki	95

Źródło: Opracowanie własne

Obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska

Na terenie podobszaru Bujniczki zinwentaryzowano łącznie 321 337 kg wyrobów zawierających azbest, z czego aż 296 041 kg (92,13%) pozostaje do unieszkodliwienia. Wskaźnik ten jest nieco niższy niż średnia dla całej gminy, która wynosi 95,15%, jednak nadal świadczy o bardzo wysokim stopniu obecności nieusuniętych materiałów azbestowych. Azbest, ze względu na swoje właściwości toksyczne i rakotwórcze, stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia mieszkańców oraz dla środowiska. Jego obecność, szczególnie

w przypadku materiałów budowlanych ulegających degradacji, może prowadzić do uwalniania szkodliwych włókien do powietrza i gleby.

Tabela 24. Udział wagi wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia w wadze zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych – podobszar Bujniczki

Wyszczególnienie	Wartość
Udział wagi wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia w wadze zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych na terenie gminy	95,15%
Udział wagi wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia w wadze zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych na terenie podobszaru Bujniczki	92,13%
Waga zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych na terenie podobszaru Bujniczki	321 337
Waga wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia na terenie podobszaru Bujniczki	296 041

Źródło: Opracowanie własne

Zła jakość powietrza

Na terenie podobszaru Bujniczki ponad połowa źródeł ciepła (53,96%) wykorzystuje węgiel w celach grzewczych, co oznacza 75 spośród 139 zinwentaryzowanych źródeł. Wskaźnik ten jest zbliżony do średniej dla całej gminy, wynoszącej 53,05%, i wskazuje na utrzymującą się dominację wysokoemisyjnych systemów grzewczych w lokalnej strukturze energetycznej.

Źródła ciepła opalane węglem przyczyniają się do zanieczyszczenia powietrza (smogu), emisji gazów cieplarnianych, a także zwiększonych kosztów zdrowotnych dla mieszkańców..

Tabela 25. Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła – podobszar Bujniczki

Wyszczególnienie	Wartość
Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła na terenie gminy	53,05%
Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła na terenie podobszaru Bujniczki	53,96%
Liczba źródeł ciepła (wszystkie rodzaje) na terenie podobszaru Bujniczki	139
Liczba źródeł ciepła wykorzystujących węgiel na terenie podobszaru Bujniczki	75

Źródło: Opracowanie własne

Infrastruktura sanitarno-kanalizacyjna

W podobszarze Bujniczki wszystkie budynki mieszkalne (95 na 95) są podłączone do sieci wodociągowej, co przekłada się na pełne, 100%. Taki rezultat świadczy o dobrze rozwiniętej infrastrukturze wodociągowej w tej części gminy. Dostęp do wodociągu jest istotnym składnikiem infrastruktury technicznej i ma bezpośredni wpływ na jakość życia mieszkańców.

Zapewnienie wszystkim użytkownikom stałego dostępu do bezpiecznej wody pitnej stanowi podstawę dla trwałego i zrównoważonego rozwoju lokalnego.

Tabela 26. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru – podobszar Bujniczki

Wyszczególnienie	Wartość
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych na terenie gminy	90,74%
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Bujniczki	100,00%
Liczba budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Bujniczki	95
Liczba budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej na terenie podobszaru Bujniczki	95

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Bujniczki jedynie 28,42% budynków mieszkalnych (27 na 95) jest podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub wyposażonych w przydomowe oczyszczalnie ścieków. Wskaźnik ten jest wyraźnie niższy niż średnia dla całej gminy, która wynosi 40,74%. Oznacza to, że ponad 70% budynków wciąż odprowadza ścieki do zbiorników bezodpływowych (szamb). Taki stan rzeczy świadczy o niskim poziomie rozwoju infrastruktury sanitarnej i wskazuje na istotne zapóźnienia w zakresie gospodarki ściekowej w podobszarze. Ograniczony dostęp do sieci kanalizacyjnej lub ekologicznych systemów indywidualnych wiąże się z ryzykiem zanieczyszczenia środowiska, obniżeniem jakości życia mieszkańców oraz barierami w rozwoju budownictwa mieszkaniowego i działalności gospodarczej.

Tabela 27. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru – podobszar Bujniczki

Wyszczególnienie	Wartość
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków względem ogółu budynków mieszkalnych na terenie gminy	40,74%
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków względem ogółu budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Bujniczki	28,42%
Liczba budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Bujniczki	95
Liczba budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie podobszaru Bujniczki	27

Źródło: Opracowanie własne

Brak dostosowania budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową

Na terenie podobszaru Bujniczki znajduje się jeden gminny budynek użyteczności publicznej, który nie posiada żadnych rozwiązań umożliwiających dostęp osobom z niepełnosprawnościami. Oznacza to, że wskaźnik dostępności dla tej grupy użytkowników wynosi 0,00%. Dla porównania, w całej gminie 60% tego typu obiektów jest dostosowanych do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością. Brak takich rozwiązań, nawet w jednym budynku publicznym, stanowi barierę w równym dostępie do usług publicznych i życia społecznego. Osoby z niepełnosprawnościami, seniorzy, a często również rodzice z małymi dziećmi, mogą napotykać trudności w korzystaniu z podstawowych funkcji instytucji publicznych.

Tabela 28. Udział gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami – podobszar Bujniczki

Wyszczególnienie	Wartość
Udział gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami na terenie gminy	60,00%
Udział gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami na terenie podobszaru Bujniczki	0,00%
Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej na terenie podobszaru Bujniczki	1
Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnością ruchową na terenie podobszaru Bujniczki	0

Źródło: Opracowanie własne

Podobszar Bujniczki zmaga się z wieloaspektowymi wyzwaniami społeczno-gospodarczymi oraz infrastrukturalnymi. Obserwuje się ograniczoną aktywność zawodową mieszkańców i niską dynamikę migracyjną, co może świadczyć o niewystarczającej atrakcyjności osiedleńczej i braku perspektyw rozwoju lokalnego rynku pracy. Dodatkowo, wyraźnie widoczne są deficyty infrastrukturalne, szczególnie w zakresie gospodarki ściekowej, ciepłowniczej oraz usuwania materiałów niebezpiecznych. Niski poziom przedsiębiorczości i niewystarczające dostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami pogłębiają społeczne wykluczenie i ograniczają dostęp do usług. Jednocześnie należy podkreślić obecność pozytywnych aspektów, takich jak pełne wyposażenie w sieć wodociągową czy niska skala zagrożeń przestępczością. Z perspektywy rewitalizacji kluczowe będzie wdrożenie działań zintegrowanych, obejmujących poprawę warunków życia, aktywizację zawodową i edukacyjną mieszkańców, modernizację infrastruktury technicznej oraz wzmacnianie lokalnej integracji społecznej. Obszar ten posiada

potencjał rozwojowy, który może zostać skutecznie uruchomiony poprzez kompleksowe wsparcie.

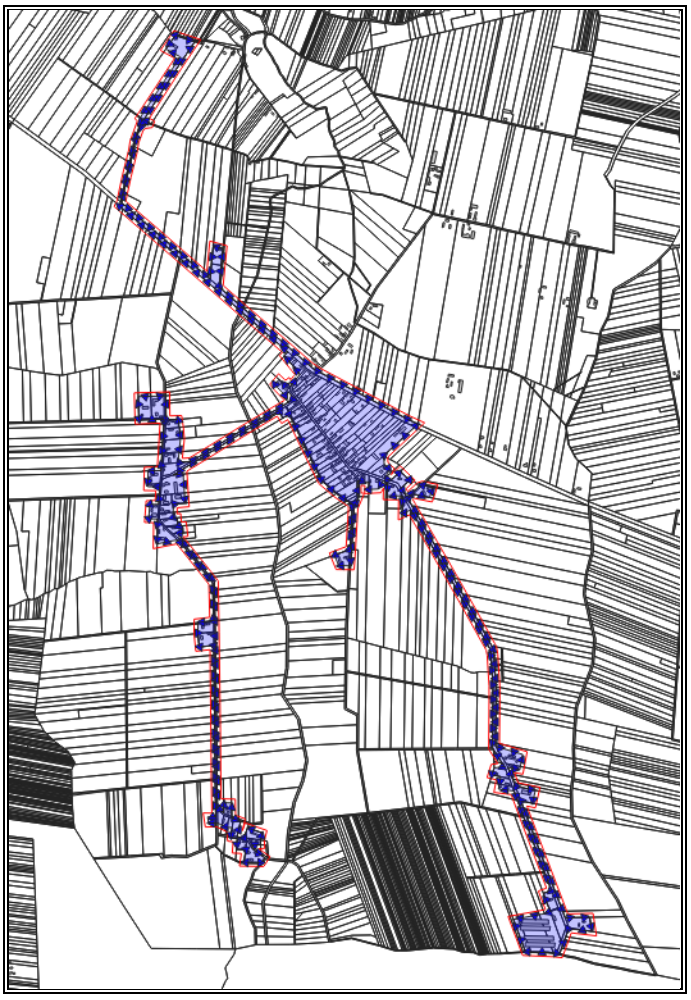
1.2. Podobszar Krzemieniewice

Podobszar Krzemieniewice zajmuje powierzchnię 37,58 ha i jest zamieszkiwany przez 175 osób. Udział liczby ludności według ekonomicznych grup wieku przedstawia się następująco:

- udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności wynosił 16,00% (28 mieszkańców),
- udział liczby ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności wynosił 58,86% (103 mieszkańców),
- udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności wynosił 25,14% (44 mieszkańców).

Podobszar Krzemieniewice obejmuje następujące miejscowości: Krzemieniewice, Rdułtowice, Góry Rdułtowskie oraz Rogów.

Rysunek 8. Podobszar rewitalizacji Krzemieniewice

Źródło: Opracowanie własne

Zaawansowanie procesu starzenia się ludności

W podobszarze Krzemieniewice udział dzieci i młodzieży w ogólnej liczbie mieszkańców jest niższy niż średnia dla całej gminy. Może to świadczyć o starzejącej się strukturze demograficznej oraz ograniczonej liczbie młodych rodzin. Taka sytuacja może w dłuższej perspektywie wpłynąć na kurczenie się lokalnej społeczności oraz osłabienie potencjału rozwojowego. Dane te sugerują potrzebę wdrożenia działań sprzyjających poprawie jakości życia, dostępność usług publicznych, oferty rekreacyjnej. Kluczowe będzie również tworzenie warunków sprzyjających osiedlaniu się młodych rodzin.

Tabela 29. Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Krzemieniewice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na terenie gminy	18,73%
Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na terenie podobszaru Krzemieniewice	16,00%
Liczba ludności w wieku od 0 do 18 lat na terenie podobszaru Krzemieniewice	28

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Krzemieniewice udział osób w wieku poprodukcyjnym jest wyższy niż średnia dla całej gminy, co wskazuje na nasilający się proces starzenia lokalnej społeczności. Taka struktura demograficzna generuje określone potrzeby w zakresie dostępności usług zdrowotnych, opiekuńczych oraz wsparcia społecznego. Sytuacja ta wymaga ukierunkowanych działań wspierających seniorów – zarówno w zakresie infrastruktury (np. poprawa dostępności przestrzeni publicznych), jak i oferty społeczno-kulturalnej, profilaktyki zdrowotnej czy integracji międzypokoleniowej. Dbałość o jakość życia starszych mieszkańców i tworzenie środowiska sprzyjającego ich aktywności stanowi ważny element budowania spójnej i solidarnej lokalnej wspólnoty.

Tabela 30. Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem – podobszar Krzemieniewice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na terenie gminy	22,44%
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na terenie podobszaru Krzemieniewice	25,14%
Liczba ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) na terenie podobszaru Krzemieniewice	44

Źródło: Opracowanie własne

Depopulacja

W analizowanym okresie na terenie podobszaru Krzemieniewice nie odnotowano żadnych ruchów migracyjnych – zarówno liczba zameldowań, jak i wymeldowań wyniosła 0, a saldo migracji pozostało neutralne. W przeciwieństwie do ogółu gminy, gdzie wystąpiło dodatnie saldo migracji, brak migracji w Krzemieniewicach może świadczyć o stagnacji demograficznej pod względem migracji. Taka sytuacja może oznaczać ograniczoną atrakcyjność osiedleńczą.

Tabela 31. Saldo migracji – podobszar Krzemieniewice

Wyszczególnienie	Wartość
Saldo migracji na terenie gminy	4
Saldo migracji na terenie podobszaru Krzemieniewice	0
Liczba zameldowanych osób w danym roku na terenie podobszaru Krzemieniewice	0
Liczba wymeldowanych osób w danym roku na terenie podobszaru Krzemieniewice	0

Źródło: Opracowanie własne

Bezrobocie, w tym bezrobocie długotrwałe

W podobszarze Krzemieniewice odsetek osób bezrobotnych wśród mieszkańców w wieku produkcyjnym jest nieco wyższy niż średnia dla całej gminy. Choć liczbowo problem dotyczy niewielkiej grupy osób, w tak małej społeczności może on mieć zauważalny wpływ na lokalne relacje społeczne i poczucie stabilizacji ekonomicznej. Taka sytuacja wskazuje na potrzebę działań wspierających aktywizację zawodową mieszkańców, szczególnie tych zagrożonych długotrwałym wykluczeniem z rynku pracy. Warto rozważyć organizację szkoleń i doradztwa zawodowego, wsparcie w zakładaniu działalności gospodarczej.

Tabela 32. Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze – podobszar Krzemieniewice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na obszarze gminy	3,15%
Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na terenie podobszaru Krzemieniewice	3,88%
Liczba bezrobotnych na terenie podobszaru Krzemieniewice	4
Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym na terenie podobszaru Krzemieniewice	103

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Krzemieniewice tylko jedna z czterech bezrobotnych osób pozostaje bez pracy dłużej niż 12 miesięcy, co daje wskaźnik długotrwałego bezrobocia na poziomie 25%. Jest to

wynik zdecydowanie niższy niż średnia gminna, co sugeruje, że osoby bezrobotne w tym podobszarze stosunkowo szybko znajdują zatrudnienie, a długotrwałe bezrobocie jest zjawiskiem marginalnym.

Tabela 33. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Krzemieniewice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze na obszarze gminy	52,63%
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze na terenie podobszaru Krzemieniewice	25,00%
Liczba bezrobotnych na terenie podobszaru Krzemieniewice	4
Liczba długotrwale bezrobotnych na terenie podobszaru Krzemieniewice	1

Źródło: Opracowanie własne

Ubóstwo

W podobszarze Krzemieniewice z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa korzysta jedna osoba, co stanowi 0,57% ogółu mieszkańców – wartość niższą niż średnia dla całej gminy. Może to świadczyć o relatywnie dobrej sytuacji materialnej lokalnej społeczności lub o niewielkiej skali oficjalnie zgłaszanego ubóstwa. Należy jednak pamiętać, że dane instytucjonalne nie zawsze odzwierciedlają rzeczywistą skalę problemu – część osób w trudnej sytuacji może nie korzystać z dostępnego wsparcia z różnych powodów, np. braku wiedzy, wstydu czy trudności formalnych.

Tabela 34. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców – podobszar Krzemieniewice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie gminy	1,01%
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie podobszaru Krzemieniewice	0,57%
Liczba osób, dla których przesłanką korzystania z pomocy społecznej było ubóstwo na terenie podobszaru Krzemieniewice	1

Źródło: Opracowanie własne

Niepełnosprawność

W podobszarze Krzemieniewice z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności korzysta jedna osoba, co stanowi 0,57% mieszkańców – wskaźnik niższy niż średnia dla całej gminy. Warto dążyć do tego, by osoby z niepełnosprawnościami miały pełny i równy dostęp do

informacji, usług oraz wsparcia społecznego. Istotne są działania wspierające ich integrację, mobilność oraz udział w życiu lokalnej społeczności, m.in. poprzez rozwój usług opiekuńczych, wsparcie asystenckie i poprawę dostępności przestrzeni.

Tabela 35. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców – podobszar Krzemieniewice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie gminy	0,85%
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie podobszaru Krzemieniewice	0,57%
Liczba osób, dla których przesłanką korzystania z pomocy społecznej była niepełnosprawność na terenie podobszaru Krzemieniewice	1

Źródło: Opracowanie własne

Niski poziom kapitału społecznego

W podobszarze Krzemieniewice żadna z bezrobotnych osób nie posiada wykształcenia gimnazjalnego lub niższego, co oznacza, że wszyscy zarejestrowani bezrobotni legitymują się co najmniej wykształceniem ponadgimnazjalnym. Jest to pozytywny sygnał, mogący świadczyć o lepszych kompetencjach edukacyjnych lokalnych mieszkańców w porównaniu do średniej gminnej. Taka struktura wykształcenia wśród osób pozostających bez pracy może zwiększać ich szanse na zatrudnienie, zwłaszcza przy odpowiednim dopasowaniu kwalifikacji do lokalnych potrzeb rynku. Jednocześnie pokazuje, że bariery związane z zatrudnieniem mogą mieć charakter systemowy lub lokalny (np. brak ofert pracy), a nie wynikać bezpośrednio z niedoborów edukacyjnych.

Tabela 36. Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych – podobszar Krzemieniewice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych na terenie gminy	21,71%
Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych na terenie podobszaru Krzemieniewice	0,00%
Liczb bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym na terenie podobszaru Krzemieniewice	0

Źródło: Opracowanie własne

Bezpieczeństwo funkcjonowania rodzin

W podobszarze Krzemieniewice nie odnotowano żadnych przypadków przemocy domowej objętych procedurą Niebieskiej Karty, co oznacza wskaźnik równy 0,00. Wartość ta jest niższa od średniej gminnej i może sugerować brak ujawnionych problemów w tym zakresie. Należy jednak pamiętać, że brak zarejestrowanych procedur nie zawsze oznacza brak przemocy — zjawisko to bywa ukrywane i rzadko zgłaszane, szczególnie w mniejszych społecznościach, gdzie dominuje silna anonimowość i obawy przed stygmatyzacją.

Tabela 37. Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców – podobszar Krzemieniewice

Wyszczególnienie	Wartość
Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,11
Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Krzemieniewice	0,00
Liczba Niebieskich Kart na terenie podobszaru Krzemieniewice	0

Źródło: Opracowanie własne

Przestępczość

W podobszarze Krzemieniewice odnotowano jedno przestępstwo w analizowanym okresie, co przekłada się na wskaźnik 0,57 na 100 mieszkańców — nieznacznie niższy niż średnia dla całej gminy. Taki poziom przestępczości wskazuje na względnie spokojny charakter tej lokalnej społeczności. Niska liczba zdarzeń o charakterze przestępczym sprzyja poczuciu bezpieczeństwa wśród mieszkańców i stanowi korzystny czynnik w kontekście jakości życia. Warto jednak utrzymać działania prewencyjne, szczególnie w obszarze bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej, dostępu do wsparcia służb mundurowych oraz wzmacniania więzi społecznych, które w małych miejscowościach mają istotne znaczenie dla zapobiegania negatywnym zjawiskom społecznym.

Tabela 38. Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców – podobszar Krzemieniewice

Wyszczególnienie	Wartość
Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,62
Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Krzemieniewice	0,57
Liczba przestępstw na terenie podobszaru Krzemieniewice	1

Źródło: Opracowanie własne

Bezpieczeństwo na drogach

W podobszarze Krzemieniewice nie odnotowano żadnych kolizji ani wypadków drogowych, co skutkuje wskaźnikiem 0,00 – niższym niż średnia dla całej gminy. Taki wynik świadczy

o bezpieczeństwie na lokalnych drogach i niskim ryzyku poważnych zdarzeń komunikacyjnych. Zachowanie tego pozytywnego trendu wymaga systematycznej troski o infrastrukturę drogową, właściwe oznakowanie, a także promowania bezpiecznych zachowań w ruchu drogowym.

Tabela 39. Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców – podobszar Krzemieniewice

Wyszczególnienie	Wartość
Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,28
Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Krzemieniewice	0,00
Liczba kolizji drogowych na terenie podobszaru Krzemieniewice	0

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 40. Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców – podobszar Krzemieniewice

Wyszczególnienie	Wartość
Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,06
Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Krzemieniewice	0,00
Liczba wypadków drogowych na terenie podobszaru Krzemieniewice	0

Źródło: Opracowanie własne

Niski stopień przedsiębiorczości

Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych w podobszarze Krzemieniewice jest niższy niż średnia gminna, co wskazuje na ograniczoną aktywność gospodarczą. Tylko cztery zarejestrowane działalności gospodarcze mogą świadczyć o małym lokalnym rynku, niewielkiej liczbie usług oraz ograniczonych możliwościach zatrudnienia na miejscu. Taka sytuacja wskazuje na potrzebę wspierania lokalnej przedsiębiorczości, m.in. poprzez zachęty dla osób rozpoczynających działalność, ułatwienia administracyjne, promocję lokalnych produktów i usług. Rozwój sektora gospodarczego może znacząco wpłynąć na aktywizację mieszkańców, poprawę jakości życia oraz zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej obszaru.

Tabela 41. Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców – podobszar Krzemieniewice

Wyszczególnienie	Wartość
Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na terenie gminy	4,30
Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Krzemieniewice	2,29

Wyszczególnienie	Wartość
Liczba podmiotów gospodarczych na terenie podobszaru Krzemieniewice	4

Źródło: Opracowanie własne

Niedostateczny stopień oczyszczania ścieków/zagrożenie skażeniem gleb i wód

W podobszarze Krzemieniewice 43,69% budynków mieszkalnych korzysta z szamba, co oznacza niższy poziom skanalizowania niż średnia dla całej gminy. Taki wynik pokazuje, że wiele gospodarstw domowych wciąż polega na indywidualnych, niskiej jakości sposobach odprowadzania ścieków, co może stwarzać zagrożenie dla środowiska..

Tabela 42. Udział liczby budynków korzystających z szamba w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych – podobszar Krzemieniewice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział liczby budynków korzystających z szamba w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych na terenie gminy	40,18%
Udział liczby budynków korzystających z szamba w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Krzemieniewice	43,69%
Liczba budynków korzystających z szamba na terenie podobszaru Krzemieniewice	45
Liczba budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Krzemieniewice	103

Źródło: Opracowanie własne

Obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska

W podobszarze Krzemieniewice zdecydowana większość zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych – aż 97,07% – wciąż czeka na unieszkodliwienie. Wysoki udział nieusuniętego azbestu świadczy o opóźnieniu w realizacji działań związanych z jego eliminacją. Obecność azbestu stanowi istotne zagrożenie dla zdrowia mieszkańców oraz środowiska, szczególnie gdy materiały te ulegają degradacji. Wskazane jest kontynuowanie inwentaryzacji, wsparcie mieszkańców w procesie demontażu oraz wykorzystanie dostępnych programów dofinansowania utylizacji.

Tabela 43. Udział wagi wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia w wadze zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych – podobszar Krzemieniewice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział wagi wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia w wadze zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych na terenie gminy	95,15%
Udział wagi wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia w wadze zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych na terenie podobszaru Krzemieniewice	97,07%

Wyszczególnienie	Wartość
Waga zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych na terenie podobszaru Krzemieniewice	162 000
Waga wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia na terenie podobszaru Krzemieniewice	157 260

Źródło: Opracowanie własne

Zła jakość powietrza

W podobszarze Krzemieniewice niemal połowa źródeł ciepła (47,42%) opiera się na węglu, co choć nieco poniżej średniej gminnej, wciąż świadczy o dominacji wysokoemisyjnych systemów ogrzewania. Skala wykorzystania paliw stałych pozostaje znacząca i ma negatywny wpływ na jakość powietrza oraz komfort życia mieszkańców, szczególnie w sezonie grzewczym. Zmniejszenie udziału węglowych źródeł ciepła wymaga konsekwentnego wsparcia procesów wymiany systemów grzewczych na bardziej ekologiczne. Kluczowe znaczenie mają tu również działania informacyjne, doradcze i finansowe, które zachęcą mieszkańców do modernizacji i wpiszą się w cele transformacji energetycznej na poziomie lokalnym.

Tabela 44. Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła – podobszar Krzemieniewice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła na terenie gminy	53,05%
Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła na terenie podobszaru Krzemieniewice	47,42%
Liczba źródeł ciepła (wszystkie rodzaje) na terenie podobszaru Krzemieniewice	97
Liczba źródeł ciepła wykorzystujących węgiel na terenie podobszaru Krzemieniewice	46

Źródło: Opracowanie własne

Infrastruktura sanitarno-kanalizacyjna

W podobszarze Krzemieniewice 81,55% budynków mieszkalnych jest podłączonych do sieci wodociągowej, co stanowi wynik niższy niż średnia gminna. Oznacza to, że blisko co piąty budynek nie korzysta z wodociągu, co może przekładać się na niższy standard życia i większe koszty związane z zaopatrzeniem w wodę. Dostęp do bezpiecznej i regularnie dostarczanej wody pitnej jest podstawowym elementem infrastruktury technicznej i warunkiem zrównoważonego rozwoju.

Tabela 45. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru – podobszar Krzemieniewice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych na terenie gminy	90,74%
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Krzemieniewice	81,55%
Liczba budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Krzemieniewice	103
Liczba budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej na terenie podobszaru Krzemieniewice	84

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Krzemieniewice jedynie 4,85% budynków mieszkalnych jest podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub korzysta z przydomowych oczyszczalni ścieków, co stanowi znacznie niższy poziom niż średnia gminna. Oznacza to, że zdecydowana większość gospodarstw odprowadza ścieki do szamb, co potwierdza wcześniejsze dane dotyczące gospodarki ściekowej w tym obszarze. Tak niski poziom skanalizowania to poważne wyzwanie środowiskowe i sanitarne, mające wpływ na jakość życia mieszkańców oraz stan lokalnych zasobów wodnych i glebowych.

Tabela 46. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru – podobszar Krzemieniewice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków względem ogółu budynków mieszkalnych na terenie gminy	40,74%
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków względem ogółu budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Krzemieniewice	4,85%
Liczba budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Krzemieniewice	103
Liczba budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie podobszaru Krzemieniewice	50

Źródło: Opracowanie własne

Brak dostosowania budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową

W podobszarze Krzemieniewice funkcjonuje gminny budynek użyteczności publicznej i jest on w pełni dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, co daje wskaźnik dostępności na poziomie 100%. Zapewnienie dostępności architektonicznej jest ważnym elementem integracji społecznej, zwłaszcza w kontekście starzejącego się społeczeństwa i obecności osób o ograniczonej mobilności.

Tabela 47. Udział gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami – podobszar Krzemieniewice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami na terenie gminy	60,00%
Udział gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami na terenie podobszaru Krzemieniewice	100,00%
Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej na terenie podobszaru Krzemieniewice	1
Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnością ruchową na terenie podobszaru Krzemieniewice	1

Źródło: Opracowanie własne

Podobszar Krzemieniewice charakteryzuje się stabilną, lecz mało dynamiczną strukturą demograficzną, z niewielkim udziałem młodzieży i rosnącym odsetkiem osób starszych. Brak migracji i ograniczona aktywność gospodarcza wskazują na niski poziom rozwoju lokalnego oraz małą atrakcyjność osiedleńczą i inwestycyjną. Choć bezrobocie nie odbiega znacznie od średniej gminnej, poziom przedsiębiorczości jest wyraźnie niższy, a infrastruktura techniczna – w szczególności kanalizacyjna – pozostaje słabo rozwinięta. Mimo pewnych deficytów, podobszar cechuje się korzystnymi wskaźnikami bezpieczeństwa (brak wypadków i kolizji drogowych, niska przestępczość) oraz pełną dostępnością budynku użyteczności publicznej dla osób z niepełnosprawnościami. Jednak bardzo niski stopień skanalizowania, wysoki udział budynków korzystających z szamb oraz duża ilość nieusuniętego azbestu wskazują na pilne potrzeby inwestycyjne w zakresie środowiskowym i infrastrukturalnym. Działania rewitalizacyjne powinny koncentrować się na wsparciu lokalnej aktywności gospodarczej i społecznej, a także na zatrzymywaniu młodszych mieszkańców oraz poprawie dostępności usług.

1.3. Podobszar Plucice

Podobszar Plucice zajmuje powierzchnię 44,21 ha i jest zamieszkiwany przez 429 osób. Udział liczby ludności według ekonomicznych grup wieku przedstawia się następująco:

- udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności wynosił 17,95% (77 mieszkańców),
- udział liczby ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności wynosił 55,48% (238 mieszkańców),
- udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności wynosił 26,57% (114 mieszkańców).

Podobszar Plucice obejmuje następujące miejscowości: Plucice, Kolonia Plucice oraz Ryszardów.

Rysunek 9. Podobszar rewitalizacji Plucice

Źródło: Opracowanie własne

Zaawansowanie procesu starzenia się ludności

W podobszarze Plucice osoby w wieku 0–18 lat stanowią 17,95% ogółu mieszkańców, co jest nieznacznie niższym wynikiem niż średnia dla całej gminy. Oznacza to umiarkowany udział dzieci i młodzieży w strukturze demograficznej obszaru, który jednak nie odbiega znacząco od średniej dla gminy. Wartość ta świadczyć o względnie stabilnej sytuacji demograficznej, choć

w dłuższej perspektywie może sugerować potrzebę działań wspierających młode rodziny oraz tworzenia atrakcyjnych warunków do życia i rozwoju dzieci. Utrzymanie lub zwiększenie udziału młodego pokolenia będzie istotne dla zachowania równowagi międzypokoleniowej.

Tabela 48. Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Plucice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na terenie gminy	18,73%
Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na terenie podobszaru Plucice	17,95%
Liczba ludności w wieku od 0 do 18 lat na terenie podobszaru Plucice	77

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Plucice osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią 26,57% ogółu mieszkańców, co oznacza wyższy udział tej grupy niż średnia dla całej gminy. Taki wynik wskazuje na nasilający się proces starzenia się lokalnej społeczności, co może wiązać się z rosnącym zapotrzebowaniem na usługi zdrowotne, opiekuńcze i socjalne. Zjawisko to wymaga dostosowania lokalnej infrastruktury i oferty społecznej do potrzeb seniorów, w tym m.in. organizacji działań aktywizujących oraz zapewnienia systemowego wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Wzmacnianie opieki środowiskowej i integracji międzypokoleniowej może istotnie wpłynąć na jakość życia starszych mieszkańców oraz ogólną spójność społeczną w podobszarze.

Tabela 49. Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem – podobszar Plucice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na terenie gminy	22,44%
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na terenie podobszaru Plucice	26,57%
Liczba ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) na terenie podobszaru Plucice	114

Źródło: Opracowanie własne

Depopulacja

W podobszarze Plucice nie odnotowano żadnych ruchów migracyjnych – zarówno liczba osób zameldowanych, jak i wymeldowanych w analizowanym okresie wyniosła 0. W efekcie saldo migracji pozostaje neutralne, w przeciwieństwie do całej gminy, gdzie odnotowano niewielki dodatni bilans. Brak migracji może świadczyć o ograniczonej atrakcyjności osiedleńczej

obszaru. Na ożywienie procesów migracyjnych może mieć wpływ tworzenia korzystnych warunków do zamieszkania i podejmowania aktywności zawodowe poprzez m.in. poprawę infrastruktury, usług publicznych i dostępności mieszkaniowej.

Tabela 50. Saldo migracji – podobszar Plucice

Wyszczególnienie	Wartość
Saldo migracji na terenie gminy	4
Saldo migracji na terenie podobszaru Plucice	0
Liczba zameldowanych osób w danym roku na terenie podobszaru Plucice	0
Liczba wymeldowanych osób w danym roku na terenie podobszaru Plucice	0

Źródło: Opracowanie własne

Bezrobocie, w tym bezrobocie długotrwałe

W podobszarze Plucice udział osób bezrobotnych wśród mieszkańców w wieku produkcyjnym wynosi 5,04%, co jest wyraźnie wyższym wynikiem niż średnia dla całej gminy. Wskazuje to na większą skalę problemu bezrobocia, który może mieć istotny wpływ na sytuację społeczno-ekonomiczną obszaru. Podwyższony poziom bezrobocia może prowadzić do zjawisk takich jak wykluczenie społeczne, stagnacja zawodowa czy odpływ młodszych i aktywnych mieszkańców w poszukiwaniu pracy. Sytuacja ta wymaga działań ukierunkowanych na aktywizację lokalnego rynku pracy – w tym szkoleń, doradztwa zawodowego, wspierania mikroprzedsiębiorczości.

Tabela 51. Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze – podobszar Plucice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na obszarze gminy	3,15%
Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na terenie podobszaru Plucice	5,04%
Liczba bezrobotnych na terenie podobszaru Plucice	12
Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym na terenie podobszaru Plucice	238

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Plucice połowa osób bezrobotnych pozostaje bez pracy przez ponad 12 miesięcy, co oznacza istotny udział długotrwale bezrobotnych w lokalnej strukturze rynku pracy. Wskaźnik ten jest zbliżony do średniej dla całej gminy i wskazuje na obecność utrwalonych barier w powrocie do aktywności zawodowej. Obecność długotrwałego bezrobocia może oznaczać niską dostępność ofert pracy, brak kwalifikacji odpowiadających

rynkowi lub czynniki społeczne ograniczające mobilność. Sytuacja ta wymaga działań aktywizujących, wsparcia, szkoleń zawodowych, programów stażowych i interwencji społecznych, które zwiększą szanse na powrót na rynek pracy i poprawę sytuacji bytowej mieszkańców dotkniętych tym problemem.

Tabela 52. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Plucice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze na obszarze gminy	52,63%
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze na terenie podobszaru Plucice	50,00%
Liczba bezrobotnych na terenie podobszaru Plucice	12
Liczba długotrwale bezrobotnych na terenie podobszaru Plucice	6

Źródło: Opracowanie własne

Ubóstwo

W podobszarze Plucice 1,86% mieszkańców korzysta z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa, co stanowi wartość wyższą niż średnia dla całej gminy. Choć liczbowo dotyczy to niewielkiej grupy, wskaźnik ten może sygnalizować większe zagrożenie wykluczeniem ekonomicznym i społecznym w porównaniu z innymi obszarami. Obecność takich zjawisk może wynikać z ograniczonego dostępu do stabilnych źródeł dochodu, niskiego poziomu zatrudnienia czy strukturalnych problemów lokalnego rynku pracy. Istotne jest zatem zapewnienie mieszkańcom nie tylko wsparcia socjalnego, ale także instrumentów umożliwiających wyjście z trudnej sytuacji – np. programów edukacyjnych, aktywizacji zawodowej czy wsparcia w zakresie kompetencji finansowych i samodzielności życiowej.

Tabela 53. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców – podobszar Plucice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie gminy	1,01%
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie podobszaru Plucice	1,86%
Liczba osób, dla których przesłanką korzystania z pomocy społecznej było ubóstwo na terenie podobszaru Plucice	8

Źródło: Opracowanie własne

Niepełnosprawność

W podobszarze Plucice jedynie 0,47% mieszkańców korzysta z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności, co jest wartością niższą niż średnia dla całej gminy. Pomimo niskiego wskaźnika, dane te potwierdzają obecność osób z niepełnosprawnościami w lokalnej społeczności, które korzystają z dostępnych form wsparcia. Wskazuje to na realne potrzeby tej grupy, które należy uwzględniać w planowaniu działań inwestycyjnych i społecznych. Niski udział nie oznacza braku problemu, lecz może świadczyć o mniejszej liczebnie, ale wciąż istotnej grupie mieszkańców wymagających dostosowań przestrzennych, usługowych i infrastrukturalnych. Dlatego też projekt powinien przewidywać rozwiązania sprzyjające włączeniu społecznemu, takie jak eliminacja barier architektonicznych, poprawa dostępności budynków publicznych czy uwzględnienie potrzeb osób z niepełnosprawnością.

Tabela 54. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców – podobszar Plucice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie gminy	0,85%
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie podobszaru Plucice	0,47%
Liczba osób, dla których przesłanką korzystania z pomocy społecznej była niepełnosprawność na terenie podobszaru Plucice	2

Źródło: Opracowanie własne

Niski poziom kapitału społecznego

W podobszarze Plucice aż 41,67% osób bezrobotnych posiada wykształcenie gimnazjalne lub niższe, co stanowi niemal dwukrotność średniej gminnej. Wskazuje to na istotny problem niedopasowania kwalifikacji do potrzeb rynku pracy i potencjalne trudności w znalezieniu zatrudnienia bez odpowiedniego przygotowania zawodowego. Wysoki udział osób z niskim poziomem wykształcenia wśród bezrobotnych podkreśla potrzebę wdrażania działań edukacyjno-aktywizujących. Kluczowe znaczenie mogą mieć kursy zawodowe, programy podnoszenia kwalifikacji, a także indywidualne wsparcie doradcze, które pozwoli na lepsze dostosowanie umiejętności mieszkańców do wymagań lokalnych i regionalnych pracodawców.

Tabela 55. Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych – podobszar Plucice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych na terenie gminy	21,71%

Wyszczególnienie	Wartość
Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych na terenie podobszaru Plucice	41,67%
Liczb bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym na terenie podobszaru Plucice	5

Źródło: Opracowanie własne

Bezpieczeństwo funkcjonowania rodzin

W podobszarze Plucice nie odnotowano żadnych przypadków przemocy domowej objętych procedurą Niebieskiej Karty, co skutkuje wskaźnikiem 0,00 – niższym niż średnia gminna. Może to świadczyć o rzeczywistym braku tego typu zjawisk, ale również o ich nieujawnianiu lub niewystarczającej identyfikacji przez instytucje pomocowe.

Tabela 56. Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców – podobszar Plucice

Wyszczególnienie	Wartość
Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,11
Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Plucice	0,00
Liczba Niebieskich Kart na terenie podobszaru Plucice	0

Źródło: Opracowanie własne

Przestępczość

W podobszarze Plucice odnotowano jedno przestępstwo, co przekłada się na wskaźnik 0,23 na 100 mieszkańców – wartość niższą od średniej gminnej. Taki poziom wskazuje na relatywnie bezpieczne otoczenie i brak istotnych zagrożeń w zakresie porządku publicznego. Niski poziom przestępczości sprzyja stabilności społecznej i poczuciu bezpieczeństwa mieszkańców, co jest istotnym czynnikiem wpływającym na jakość życia.

Tabela 57. Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców – podobszar Plucice

Wyszczególnienie	Wartość
Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,62
Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Plucice	0,23
Liczba przestępstw na terenie podobszaru Plucice	1

Źródło: Opracowanie własne

Bezpieczeństwo na drogach

W podobszarze Plucice w analizowanym okresie odnotowano dwie kolizje drogowe, co przekłada się na wskaźnik 0,47 na 100 mieszkańców – nieco wyższy niż średnia dla całej gminy. Jednocześnie nie zarejestrowano żadnych wypadków drogowych, co należy ocenić pozytywnie. Choć brak wypadków świadczy o względnym bezpieczeństwie na drogach, obecność kolizji może sygnalizować potrzebę poprawy oznakowania, infrastruktury lub organizacji ruchu w wybranych miejscach.

Tabela 58. Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców – podobszar Plucice

Wyszczególnienie	Wartość
Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,28
Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Plucice	0,47
Liczba kolizji drogowych na terenie podobszaru Plucice	2

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 59. Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców – podobszar Plucice

Wyszczególnienie	Wartość
Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,06
Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Plucice	0,00
Liczba wypadków drogowych na terenie podobszaru Plucice	0

Źródło: Opracowanie własne

Niski stopień przedsiębiorczości

W podobszarze Plucice wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych wynosi 2,56 na 100 mieszkańców, co jest wynikiem niższym niż średnia dla całej gminy. Niska liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych może świadczyć o ograniczonym rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz ograniczonych możliwościach zatrudnienia na miejscu. Wskazuje to na potrzebę podejmowania działań wspierających rozwój przedsiębiorstw, gospodarstw rolnych i usług lokalnych. Kluczowe mogą być inicjatywy promujące samozatrudnienie, lokalne programy dotacyjne, szkolenia z zakresu zakładania działalności gospodarczej. Rozwój aktywności gospodarczej może odegrać istotną rolę w zwiększeniu samowystarczalności i aktywizacji społeczno-ekonomicznej mieszkańców.

Tabela 60. Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców – podobszar Plucice

Wyszczególnienie	Wartość
Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na terenie gminy	4,30
Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Plucice	2,56
Liczba podmiotów gospodarczych na terenie podobszaru Plucice	11

Źródło: Opracowanie własne

Niedostateczny stopień oczyszczania ścieków/zagrożenie skażeniem gleb i wód

W podobszarze Plucice aż 66,85% budynków mieszkalnych korzysta z szamba, co znacznie przewyższa średnią dla całej gminy. Wskazuje to na dużą zależność gospodarstw domowych od indywidualnych systemów odprowadzania ścieków. Taki stan infrastruktury sanitarnej wiąże się z ryzykiem zanieczyszczenia środowiska (w tym wód gruntowych i gleb), wyższymi kosztami eksploatacyjnymi dla mieszkańców oraz obniżeniem komfortu życia.

Tabela 61. Udział liczby budynków korzystających z szamba w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych – podobszar Plucice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział liczby budynków korzystających z szamba w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych na terenie gminy	40,18%
Udział liczby budynków korzystających z szamba w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Plucice	66,85%
Liczba budynków korzystających z szamba na terenie podobszaru Plucice	121
Liczba budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Plucice	181

Źródło: Opracowanie własne

Obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska

W podobszarze Plucice 91,05% zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych wymaga unieszkodliwienia. Choć wskaźnik ten jest nieco niższy niż średnia dla całej gminy, wciąż wskazuje na poważny problem związany z obecnością niebezpiecznych materiałów na terenie nieruchomości. Zalegający azbest stanowi istotne zagrożenie zdrowotne, szczególnie w przypadku uszkodzonych lub nieszczelnych pokryć dachowych, z których mogą uwalniać się szkodliwe włókna. Z tego względu konieczne są działania na rzecz usuwania tych materiałów – w tym kontynuacja inwentaryzacji, wsparcie mieszkańców w procesie demontażu oraz pozyskiwanie środków finansowych na ich bezpieczną utylizację. Likwidacja azbestu to

nie tylko obowiązek środowiskowy, ale także ważny element poprawy warunków mieszkaniowych i bezpieczeństwa sanitarnego.

Tabela 62. Udział wagi wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia w wadze zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych – podobszar Plucice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział wagi wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia w wadze zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych na terenie gminy	95,15%
Udział wagi wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia w wadze zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych na terenie podobszaru Plucice	91,05%
Waga zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych na terenie podobszaru Plucice	213 386
Waga wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia na terenie podobszaru Plucice	194 282

Źródło: Opracowanie własne

Zła jakość powietrza

W podobszarze Plucice połowa źródeł ciepła (50,59%) wykorzystuje w celach grzewczych węgiel, co jest wynikiem zbliżonym do średniej gminnej. Dla poprawy warunków środowiskowych i zdrowotnych mieszkańców niezbędne jest wspieranie procesów modernizacji źródeł ciepła m.in. poprzez programy dopłat do wymiany pieców, promocję odnawialnych źródeł energii oraz edukację mieszkańców w zakresie czystych technologii grzewczych. Ograniczenie emisji z indywidualnych systemów ogrzewania będzie miało bezpośredni wpływ na komfort życia i jakość środowiska lokalnego.

Tabela 63. Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła – podobszar Plucice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła na terenie gminy	53,05%
Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła na terenie podobszaru Plucice	50,59%
Liczba źródeł ciepła (wszystkie rodzaje) na terenie podobszaru Plucice	253
Liczba źródeł ciepła wykorzystujących węgiel na terenie podobszaru Plucice	128

Źródło: Opracowanie własne

Infrastruktura sanitarno-kanalizacyjna

W podobszarze Plucice wszystkie budynki mieszkalne są podłączone do sieci wodociągowej, co oznacza pełne pokrycie infrastrukturą wodociągową (100%). Wynik ten przewyższa średnią gminną i stanowi istotny atut tego obszaru w zakresie podstawowego standardu technicznego. Pełen dostęp do bezpiecznej wody pitnej jest kluczowym elementem jakości życia

mieszkańców oraz fundamentem dalszego rozwoju infrastrukturalnego. Taki stan sprzyja planowaniu kolejnych inwestycji, takich jak rozbudowa systemu kanalizacji, czy wdrażanie ekologicznych rozwiązań w gospodarce wodno-ściekowej, oraz wzmacnia atrakcyjność osiedleńczą obszaru.

Tabela 64. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru – podobszar Plucice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych na terenie gminy	90,74%
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Plucice	100,00%
Liczba budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Plucice	181
Liczba budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej na terenie podobszaru Plucice	181

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Plucice jedynie 19,89% budynków mieszkalnych jest podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub korzysta z przydomowych oczyszczalni ścieków, co stanowi wynik znacząco niższy od średniej gminnej. Oznacza to, że zdecydowana większość nieruchomości odprowadza ścieki do szamb, co potwierdzają także dane z wcześniejszych analiz. Taki stan infrastruktury sanitarnej świadczy o poważnych brakach w zakresie gospodarki ściekowej i wiąże się z ryzykiem dla środowiska oraz zdrowia mieszkańców.

Tabela 65. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru – podobszar Plucice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków względem ogółu budynków mieszkalnych na terenie gminy	40,74%
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków względem ogółu budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Plucice	19,89%
Liczba budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Plucice	181
Liczba budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie podobszaru Plucice	36

Źródło: Opracowanie własne

Brak dostosowania budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową

W podobszarze Plucice znajduje się jeden gminny budynek użyteczności publicznej, który jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, co przekłada się na 100% wskaźnik dostępności. Jest to wynik lepszy niż średnia dla całej gminy i świadczy o właściwym podejściu do zapewnienia równego dostępu do usług publicznych. Zapewnienie dostępności architektonicznej to kluczowy element integracji społecznej, szczególnie w kontekście starzejącego się społeczeństwa i obecności osób z ograniczoną mobilnością.

Tabela 66. Udział gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami – podobszar Plucice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami na terenie gminy	60,00%
Udział gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami na terenie podobszaru Plucice	100,00%
Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej na terenie podobszaru Plucice	1
Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnością ruchową na terenie podobszaru Plucice	1

Źródło: Opracowanie własne

Podobszar Plucice wykazuje cechy społeczno-infrastrukturalne typowe dla obszarów o umiarkowanej aktywności demograficznej i gospodarczej, z wyraźnymi deficytami w zakresie infrastruktury technicznej i rynku pracy. Mimo relatywnie stabilnego udziału młodej ludności, zauważalny jest wysoki odsetek osób starszych oraz brak migracji, co może świadczyć o ograniczonej atrakcyjności osiedleńczej i rozwojowej. Sytuacja społeczna charakteryzuje się wyższym niż przeciętnie poziomem bezrobocia, a aż połowa bezrobotnych pozostaje poza rynkiem pracy długotrwale. Dodatkowo, duży udział osób z niskim wykształceniem wśród bezrobotnych potwierdza potrzebę ukierunkowanych działań edukacyjno-aktywizujących. Wskaźniki korzystania z pomocy społecznej (zarówno z tytułu ubóstwa, jak i niepełnosprawności) wskazują na istnienie grup wymagających wsparcia. Największe wyzwania dotyczą infrastruktury technicznej – w szczególności bardzo niskiego poziomu skanalizowania, wysokiego udziału budynków korzystających z szamb oraz dużej masy nieusuniętego azbestu. Wysoki udział pieców węglowych dodatkowo pogarsza sytuację środowiskową i zdrowotną. Jedynym elementem w pełni rozwiniętym w tym zakresie jest sieć wodociągowa, która obejmuje wszystkie budynki mieszkalne. Na uwagę zasługuje również pełna dostępność jedynego budynku użyteczności publicznej dla osób

z niepełnosprawnościami oraz relatywnie niski poziom przestępczości i wypadkowości drogowej.

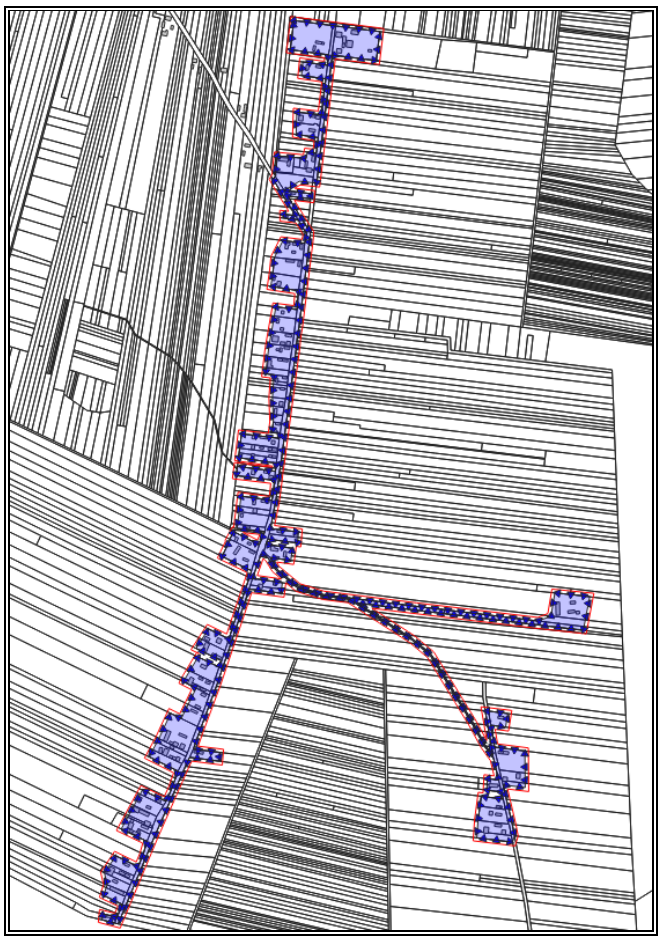
1.4. Podobszar Wola Kotkowska

Podobszar Wola Kotkowska zajmuje powierzchnię 13,72 ha i jest zamieszkiwany przez 71 osób. Udział liczby ludności według ekonomicznych grup wieku przedstawia się następująco:

- udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności wynosił 12,68% (9 mieszkańców),
- udział liczby ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności wynosił 49,29% (35 mieszkańców),
- udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności wynosił 38,03% (27 mieszkańców).

Podobszar Wola Kotkowska obejmuje następujące miejscowości: Wola Kotkowska oraz Komorniki.

Rysunek 10. Podobszar rewitalizacji Wola Kotkowska

Źródło: Opracowanie własne

Zaawansowanie procesu starzenia się ludności

W podobszarze Wola Kotkowska udział dzieci i młodzieży w wieku 0–18 lat wynosi 12,68%, co jest wyraźnie niższym wynikiem niż średnia dla całej gminy. Taki wskaźnik może świadczyć o starzejącej się strukturze demograficznej oraz niewielkiej liczbie rodzin z dziećmi zamieszkujących ten obszar. Sytuacja ta w dłuższej perspektywie skutkować pogorszeniem równowagi pokoleniowej i osłabieniem lokalnej aktywności społecznej. Wskazuje to na potrzebę podejmowania działań prorodzinnych oraz tworzenia warunków zachęcających młode osoby do osiedlania się — takich jak poprawa infrastruktury, dostęp do usług, a także rozwój lokalnej oferty edukacyjnej i rekreacyjnej.

Tabela 67. Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Wola Kotkowska

Wyszczególnienie	Wartość
Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na terenie gminy	18,73%
Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na terenie podobszaru Wola Kotkowska	12,68%
Liczba ludności w wieku od 0 do 18 lat na terenie podobszaru Wola Kotkowska	9

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Wola Kotkowska osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią aż 38,03% ogółu mieszkańców, co znacząco przewyższa średnią dla całej gminy. Taki udział wskazuje na proces starzenia się lokalnej społeczności. Struktura demograficzna zdominowana przez seniorów oznacza rosnące zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze, zdrowotne oraz działania przeciwdziałające izolacji społecznej. Konieczne staje się tworzenie przyjaznego otoczenia dla osób starszych — zarówno w wymiarze infrastrukturalnym (dostępność budynków, przestrzeni publicznej), jak i społecznym (aktywizacja, integracja międzypokoleniowa). Taka sytuacja stanowi również wyzwanie dla długofalowej żywotności i rozwoju podobszaru.

Tabela 68. Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem – podobszar Wola Kotkowska

Wyszczególnienie	Wartość
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na terenie gminy	22,44%
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na terenie podobszaru Wola Kotkowska	38,03%
Liczba ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) na terenie podobszaru Wola Kotkowska	27

Źródło: Opracowanie własne

Depopulacja

W podobszarze Wola Kotkowska w analizowanym okresie nie odnotowano żadnych ruchów migracyjnych — zarówno liczba zameldowań, jak i wymeldowań wyniosła 0, co skutkuje saldem migracji równym 0. Dla porównania, w skali całej gminy odnotowano dodatnie saldo,. Brak migracji może świadczyć o niskiej atrakcyjności osiedleńczej Woli Kotkowskiej. Wskazuje to na potrzebę działań aktywizujących i poprawiających warunki życia – takich jak rozwój usług, dostępność komunikacyjna, poprawa infrastruktury technicznej czy wsparcie lokalnej przedsiębiorczości – które mogłyby przyciągnąć nowych mieszkańców i zapobiec dalszej stagnacji demograficznej.

Tabela 69. Saldo migracji – podobszar Wola Kotkowska

Wyszczególnienie	Wartość
Saldo migracji na terenie gminy	4
Saldo migracji na terenie podobszaru Wola Kotkowska	0
Liczba zameldowanych osób w danym roku na terenie podobszaru Wola Kotkowska	0
Liczba wymeldowanych osób w danym roku na terenie podobszaru Wola Kotkowska	0

Źródło: Opracowanie własne

Bezrobocie, w tym bezrobocie długotrwałe

W podobszarze Wola Kotkowska wskaźnik bezrobocia wśród osób w wieku produkcyjnym wynosi aż 11,43%, co znacząco przewyższa średnią dla całej gminy. Pomimo niewielkiej liczby bezrobotnych - 4 osoby, w tak małej społeczności oznacza to wysokie natężenie problemu. Taki wynik sugeruje trudności w dostępie do rynku pracy, czy też niedopasowania kwalifikacji. Wskazuje to na potrzebę wdrożenia działań aktywizujących, takich jak wsparcie doradcze, kursy zawodowe, czy rozwój inicjatyw lokalnej przedsiębiorczości, aby przeciwdziałać długofalowemu wykluczeniu zawodowemu mieszkańców.

Tabela 70. Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze – podobszar Wola Kotkowska

Wyszczególnienie	Wartość
Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na obszarze gminy	3,15%
Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na terenie podobszaru Wola Kotkowska	11,43%
Liczba bezrobotnych na terenie podobszaru Wola Kotkowska	4
Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym na terenie podobszaru Wola Kotkowska	35

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Wola Kotkowska aż 75% osób bezrobotnych pozostaje bez pracy dłużej niż 12 miesięcy, co wskazuje na wysoki poziom długotrwałego bezrobocia i wyraźnie przewyższa średnią dla całej gminy. Choć liczba osób bezrobotnych jest niewielka, skala problemu w odniesieniu do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym jest bardzo znacząca. Tak wysoki udział długotrwale bezrobotnych sugeruje utrwalenie barier w dostępie do rynku pracy – takich jak brak kwalifikacji, niska mobilność, problemy zdrowotne czy społeczne wykluczenie.

Tabela 71. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Wola Kotkowska

Wyszczególnienie	Wartość
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze na obszarze gminy	52,63%
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze na terenie podobszaru Wola Kotkowska	75,00%
Liczba bezrobotnych na terenie podobszaru Wola Kotkowska	4
Liczba długotrwale bezrobotnych na terenie podobszaru Wola Kotkowska	3

Źródło: Opracowanie własne

Ubóstwo

W podobszarze Wola Kotkowska z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa korzysta jedna osoba, co przekłada się na wskaźnik 1,41% ogółu mieszkańców – nieco wyższy niż średnia gminna. Choć liczbowo jest to przypadek jednostkowy, w tak niewielkiej społeczności warto pamiętać, że skala korzystania z pomocy społecznej nie zawsze w pełni odzwierciedla rzeczywiste potrzeby – część osób może nie ubiegać się o wsparcie z powodów formalnych, psychologicznych lub informacyjnych. Dlatego istotne jest nie tylko reagowanie na zgłoszone

potrzeby, ale również proaktywne rozpoznawanie sytuacji wymagających interwencji, np. poprzez pracę środowiskową czy działania informacyjne dotyczące dostępnych form wsparcia.

Tabela 72. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców – podobszar Wola Kotkowska

Wyszczególnienie	Wartość
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie gminy	1,01%
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie podobszaru Wola Kotkowska	1,41%
Liczba osób, dla których przesłanką korzystania z pomocy społecznej było ubóstwo na terenie podobszaru Wola Kotkowska	1

Źródło: Opracowanie własne

Niepełnosprawność

W podobszarze Wola Kotkowska jedna osoba korzysta z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności, co stanowi 1,41% ogólnej liczby mieszkańców i jest wartością nieco wyższą niż średnia dla całej gminy. Pomimo niskiego wskaźnika, dane te potwierdzają obecność osób z niepełnosprawnościami w lokalnej społeczności, które korzystają z dostępnych form wsparcia. Wskazuje to na realne potrzeby tej grupy, które należy uwzględniać w planowaniu działań inwestycyjnych i społecznych. Niski udział nie oznacza braku problemu, lecz może świadczyć o mniejszej liczebnie, ale wciąż istotnej grupie mieszkańców wymagających dostosowań przestrzennych, usługowych i infrastrukturalnych. Dlatego też projekt powinien przewidywać rozwiązania sprzyjające włączeniu społecznemu, takie jak eliminacja barier architektonicznych, poprawa dostępności budynków publicznych czy uwzględnienie potrzeb osób z niepełnosprawnością.

Tabela 73. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców – podobszar Wola Kotkowska

Wyszczególnienie	Wartość
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie gminy	0,85%
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie podobszaru Wola Kotkowska	1,41%
Liczba osób, dla których przesłanką korzystania z pomocy społecznej była niepełnosprawność na terenie podobszaru Wola Kotkowska	1

Źródło: Opracowanie własne

Niski poziom kapitału społecznego

W podobszarze Wola Kotkowska żaden z bezrobotnych nie posiada wykształcenia gimnazjalnego ani niższego, co oznacza, że wszyscy zarejestrowani bezrobotni legitymują się co najmniej wykształceniem ponadgimnazjalnym. Wskaźnik ten wypada korzystnie na tle średniej gminnej, gdzie udział osób z najniższym wykształceniem wśród bezrobotnych jest zauważalny. Choć to pozytywny sygnał w kontekście kapitału edukacyjnego, nie przekłada się on automatycznie na skuteczne włączenie zawodowe, o czym świadczy wysoki poziom bezrobocia i długotrwałego bezrobocia w tej grupie.

Tabela 74. Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych – podobszar Wola Kotkowska

Wyszczególnienie	Wartość
Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych na terenie gminy	21,71%
Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych na terenie podobszaru Wola Kotkowska	0,00%
Liczb bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym na terenie podobszaru Wola Kotkowska	0

Źródło: Opracowanie własne

Bezpieczeństwo funkcjonowania rodzin

W podobszarze Wola Kotkowska nie odnotowano żadnych przypadków przemocy domowej zgłoszonych w ramach procedury Niebieskiej Karty, co skutkuje wskaźnikiem 0,00. Jest to wartość niższa od średniej gminnej i może świadczyć o spokojnym charakterze lokalnej społeczności. Jednak brak zarejestrowanych procedur nie zawsze oznacza brak występowania problemu – zjawisko przemocy domowej bywa ukrywane, zwłaszcza w małych, silnie powiązanych społecznościach.

Tabela 75. Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców – podobszar Wola Kotkowska

Wyszczególnienie	Wartość
Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,11
Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Wola Kotkowska	0,00
Liczba Niebieskich Kart na terenie podobszaru Wola Kotkowska	0

Źródło: Opracowanie własne

Przestępczość

W podobszarze Wola Kotkowska nie odnotowano żadnych przestępstw w analizowanym okresie, co przekłada się na wskaźnik 0,00 – znacznie korzystniejszy niż średnia dla całej

gminy. Taki wynik wskazuje na wysoki poziom bezpieczeństwa oraz niską skalę zagrożeń dla porządku publicznego. Brak przestępczości to istotny atut podobszaru, wpływający pozytywnie na jakość życia mieszkańców i ich poczucie stabilności. Warto jednak kontynuować działania profilaktyczne i utrzymywać współpracę lokalnych instytucji, szkół i służb porządkowych, by zachować ten pozytywny stan w dłuższej perspektywie oraz wzmacniać społeczną czujność i solidarność sąsiedzką.

Tabela 76. Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców – podobszar Wola Kotkowska

Wyszczególnienie	Wartość
Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,62
Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Wola Kotkowska	0,00
Liczba przestępstw na terenie podobszaru Wola Kotkowska	0

Źródło: Opracowanie własne

Bezpieczeństwo na drogach

W podobszarze Wola Kotkowska nie odnotowano żadnych kolizji ani wypadków drogowych, co oznacza wskaźniki równe 0,00 dla obu kategorii i wypada korzystnie na tle średnich wartości dla całej gminy. Brak zdarzeń drogowych może świadczyć o niskim natężeniu ruchu, wysokiej ostrożności uczestników oraz względnie bezpiecznych warunkach drogowych w tej części gminy. Mimo pozytywnej sytuacji, warto dbać o utrzymanie infrastruktury drogowej w dobrym stanie i kontynuować działania prewencyjne, zwłaszcza w kontekście ochrony pieszych i seniorów, którzy stanowią znaczną część lokalnej społeczności.

Tabela 77. Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców – podobszar Wola Kotkowska

Wyszczególnienie	Wartość
Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,28
Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Wola Kotkowska	0,00
Liczba kolizji drogowych na terenie podobszaru Wola Kotkowska	0

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 78. Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców – podobszar Wola Kotkowska

Wyszczególnienie	Wartość
Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,06

Wyszczególnienie	Wartość
Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Wola Kotkowska	0,00
Liczba wypadków drogowych na terenie podobszaru Wola Kotkowska	0

Źródło: Opracowanie własne

Niski stopień przedsiębiorczości

W podobszarze Wola Kotkowska funkcjonuje tylko jeden zarejestrowany podmiot gospodarczy, co przekłada się na wskaźnik 1,41 na 100 mieszkańców – znacznie niższy niż średnia dla całej gminy. Świadczy to o ograniczonej aktywności gospodarczej i niskim poziomie lokalnego przedsiębiorstwa. Taka sytuacja wskazuje na deficyt miejsc pracy, usług i inicjatyw gospodarczych w obrębie podobszaru, co może przyczyniać się do utrzymującego się bezrobocia i ograniczonych perspektyw ekonomicznych mieszkańców. Potrzebne są działania wspierające rozwój lokalnej przedsiębiorczości — takie jak mikrodotacje, programy mentoringowe, szkolenia z zakresu zakładania działalności czy rozwój infrastruktury sprzyjającej samozatrudnieniu. Wzmocnienie sektora gospodarczego może stanowić kluczowy element rewitalizacji i poprawy warunków życia w tej społeczności.

Tabela 79. Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców – podobszar Wola Kotkowska

Wyszczególnienie	Wartość
Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na terenie gminy	4,30
Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Wola Kotkowska	1,41
Liczba podmiotów gospodarczych na terenie podobszaru Wola Kotkowska	1

Źródło: Opracowanie własne

Niedostateczny stopień oczyszczania ścieków/zagrożenie skażeniem gleb i wód

W podobszarze Wola Kotkowska ponad połowa budynków mieszkalnych (50,85%) korzysta z szamba, co oznacza wyraźnie wyższy udział niż średnia dla całej gminy. Świadczy to o niedostatecznym rozwoju infrastruktury sanitarnej i zależności mieszkańców od indywidualnych systemów odprowadzania ścieków. Taki stan zwiększa ryzyko zanieczyszczenia środowiska (w tym wód gruntowych i gleb).

Tabela 80. Udział liczby budynków korzystających z szamba w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych – podobszar Wola Kotkowska

Wyszczególnienie	Wartość
Udział liczby budynków korzystających z szamba w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych na terenie gminy	40,18%

Wyszczególnienie	Wartość
Udział liczby budynków korzystających z szamba w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Wola Kotkowska	50,85%
Liczba budynków korzystających z szamba na terenie podobszaru Wola Kotkowska	30
Liczba budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Wola Kotkowska	59

Źródło: Opracowanie własne

Obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska

W podobszarze Wola Kotkowska niemal cała masa zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych – aż 99,83% – pozostaje do unieszkodliwienia. To jeden z najwyższych wskaźników w gminie, znacznie przewyższający i tak już wysoki poziom średni (95,15%). Taka sytuacja wskazuje na pilną potrzebę działań w zakresie usuwania azbestu, który stanowi poważne zagrożenie zdrowotne dla mieszkańców, zwłaszcza w przypadku materiałów uszkodzonych lub eksploatowanych przez wiele lat. Konieczne jest podjęcie działań informacyjnych i przede wszystkim inwestycyjnych, umożliwiających mieszkańcom bezpieczny demontaż i utylizację wyrobów zawierających azbest — najlepiej z wykorzystaniem środków zewnętrznych (np. funduszy krajowych i unijnych). Usunięcie azbestu to istotny element poprawy warunków mieszkaniowych i bezpieczeństwa środowiskowego.

Tabela 81. Udział wagi wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia w wadze zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych – podobszar Wola Kotkowska

Wyszczególnienie	Wartość
Udział wagi wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia w wadze zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych na terenie gminy	95,15%
Udział wagi wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia w wadze zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych na terenie podobszaru Wola Kotkowska	99,83%
Waga zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych na terenie podobszaru Wola Kotkowska	147 690
Waga wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia na terenie podobszaru Wola Kotkowska	147 439

Źródło: Opracowanie własne

Zła jakość powietrza

W podobszarze Wola Kotkowska jedynie 25% źródeł ciepła opiera się na spalaniu węgla, co stanowi wynik znacząco niższy od średniej dla całej gminy (53,05%). To pozytywny sygnał świadczący o modernizacji systemów grzewczych i mniejszym wykorzystaniu przez mieszkańców wysokoemisyjnych paliw stałych. Niższy udział pieców węglowych przekłada się

na lepszą jakość powietrza, mniejsze zanieczyszczenie środowiska oraz potencjalnie wyższy komfort cieplny mieszkańców.

Tabela 82. Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła – podobszar Wola Kotkowska

Wyszczególnienie	Wartość
Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła na terenie gminy	53,05%
Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła na terenie podobszaru Wola Kotkowska	25,00%
Liczba źródeł ciepła (wszystkie rodzaje) na terenie podobszaru Wola Kotkowska	64
Liczba źródeł ciepła wykorzystujących węgiel na terenie podobszaru Wola Kotkowska	16

Źródło: Opracowanie własne

Infrastruktura sanitarno-kanalizacyjna

W podobszarze Wola Kotkowska 86,44% budynków mieszkalnych jest podłączonych do sieci wodociągowej, co stanowi wynik nieco niższy niż średnia dla całej gminy (90,74%). Choć większość mieszkańców ma zapewniony dostęp do bieżącej wody z sieci, pozostaje grupa gospodarstw domowych, które nadal korzystają z alternatywnych źródeł zaopatrzenia w wodę. Braki w podłączeniach do wodociągu mogą wpływać na komfort życia i bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców.

Tabela 83. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru – podobszar Wola Kotkowska

Wyszczególnienie	Wartość
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych na terenie gminy	90,74%
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Wola Kotkowska	86,44%
Liczba budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Wola Kotkowska	59
Liczba budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej na terenie podobszaru Wola Kotkowska	51

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Wola Kotkowska żaden z budynków mieszkalnych nie jest podłączony do sieci kanalizacyjnej ani nie korzysta z przydomowej oczyszczalni ścieków, co oznacza wskaźnik 0,00%. To wynik znacznie poniżej średniej dla całej gminy (40,74%) i jednoznacznie wskazuje na deficyt w zakresie infrastruktury kanalizacji sanitarnej. Mieszkańcy podobszaru Wola Kotkowska korzystają jedynie ze zbiorników bezodpływowych.

Tabela 84. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru – podobszar Wola Kotkowska

Wyszczególnienie	Wartość
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków względem ogółu budynków mieszkalnych na terenie gminy	40,74%
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków względem ogółu budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Wola Kotkowska	0,00%
Liczba budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Wola Kotkowska	59
Liczba budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie podobszaru Wola Kotkowska	0

Źródło: Opracowanie własne

Brak dostosowania budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową

Na terenie podobszaru Wola Kotkowska nie są zlokalizowane budynki użyteczności publicznej, zatem nie analizowano wskaźnika udziału gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami.

Podobszar Wola Kotkowska charakteryzuje się wyraźnie niekorzystną strukturą demograficzną, z bardzo niskim udziałem dzieci i młodzieży oraz wysokim odsetkiem osób starszych (ponad 38% ludności). Brak migracji, niewielka liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym oraz nasilone zjawisko długotrwałego bezrobocia wskazują na postępujący proces demograficzno-społecznej stagnacji i ryzyko dalszej marginalizacji obszaru. Sytuację pogarsza bardzo ograniczona aktywność gospodarcza – w całym podobszarze zarejestrowano zaledwie jeden podmiot gospodarczy. Choć poziom formalnego ubóstwa i przestępczości jest niski, to duże znaczenie mają ukryte problemy społeczne oraz znaczny udział seniorów i osób potencjalnie zagrożonych wykluczeniem. Najpoważniejsze deficyty dotyczą infrastruktury technicznej. Żaden z budynków nie jest podłączony do kanalizacji ani nie korzysta z przydomowej oczyszczalni ścieków, a ponad połowa korzysta z szamb. Dodatkowo niemal cała masa zinwentaryzowanego azbestu pozostaje do unieszkodliwienia. Choć wynik dotyczący źródeł ciepła opartych na węglu jest relatywnie niski, to nadal wiele gospodarstw korzysta z rozwiązań przestarzałych. Wodociąg obejmuje większość budynków, lecz nie zapewnia pełnego pokrycia. Brakuje również lokalnych instytucji i usług publicznych.

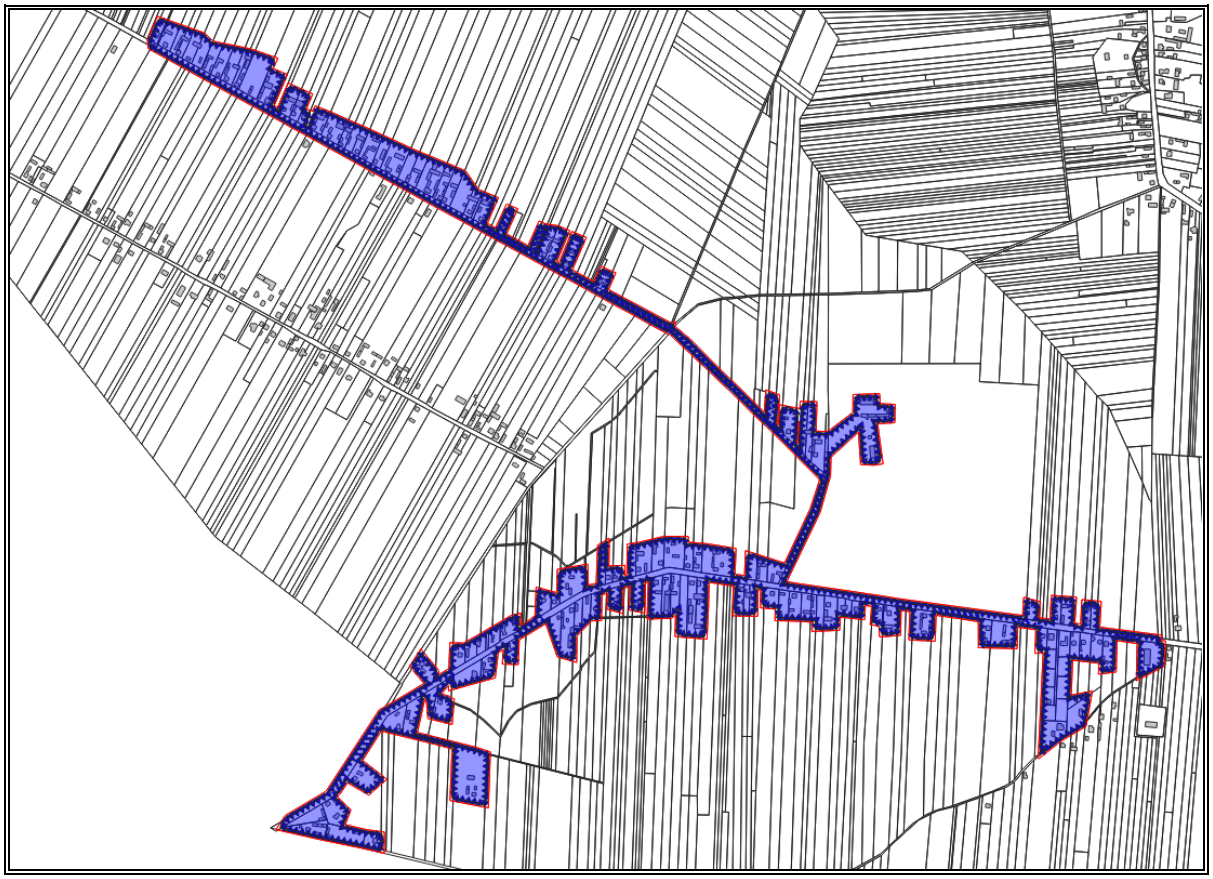
1.5. Podobszar Żuchowice

Podobszar Żuchowice zajmuje powierzchnię 30,40 ha i jest zamieszkiwany przez 274 osoby. Udział liczby ludności według ekonomicznych grup wieku przedstawia się następująco:

- udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności wynosił 16,79% (46 mieszkańców),
- udział liczby ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności wynosił 59,12% (162 mieszkańców),
- udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności wynosił 24,09% (66 mieszkańców).

Podobszar Żuchowice obejmuje następujące miejscowości: Żuchowice oraz Kolonia Żuchowice.

Rysunek 11. Podobszar rewitalizacji Żuchowice

Źródło: Opracowanie własne

Zaawansowanie procesu starzenia się ludności

W podobszarze Żuchowice osoby w wieku 0–18 lat stanowią 16,79% ogółu mieszkańców, co jest wynikiem nieco niższym od średniej dla całej gminy (18,73%). Choć nie jest to wartość alarmująco niska, może wskazywać na tendencję do stopniowego starzenia się społeczności

oraz potrzebę działań wspierających młode rodziny. W kontekście planowania rozwoju lokalnego istotne będzie wzmocnienie oferty edukacyjnej, opiekuńczej i rekreacyjnej, a także zapewnienie warunków sprzyjających osiedlaniu się młodszych pokoleń i przeciwdziałaniu odpływowi ludności.

Tabela 85. Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Żuchowice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na terenie gminy	18,73%
Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na terenie podobszaru Żuchowice	16,79%
Liczba ludności w wieku od 0 do 18 lat na terenie podobszaru Żuchowice	46

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Żuchowice osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią 24,09% ogółu mieszkańców, co jest nieco wyższym wynikiem niż średnia dla całej gminy (22,44%). Wskazuje to na umiarkowany, ale zauważalny proces starzenia się społeczności lokalnej. Rosnący udział seniorów w strukturze demograficznej zwiększa zapotrzebowanie na usługi zdrowotne, opiekuńcze oraz działania przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu. W planowaniu działań rewitalizacyjnych warto uwzględnić dostosowanie przestrzeni publicznych i infrastruktury do potrzeb osób starszych, rozwijanie oferty aktywizującej oraz wspieranie integracji międzypokoleniowej, która może przeciwdziałać społecznemu osamotnieniu tej grupy mieszkańców.

Tabela 86. Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem – podobszar Żuchowice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na terenie gminy	22,44%
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na terenie podobszaru Żuchowice	24,09%
Liczba ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) na terenie podobszaru Żuchowice	66

Źródło: Opracowanie własne

Depopulacja

W podobszarze Żuchowice odnotowano wyraźnie ujemne saldo migracji wynoszące -12, co oznacza, że w analizowanym okresie nikt się nie zameldował, natomiast 12 osób opuściło ten obszar. Jest to istotnie gorszy wynik niż w skali całej gminy, gdzie saldo migracji było dodatnie.

Taki odpływ mieszkańców może świadczyć o niskiej atrakcyjności osiedleńczej Żuchowic, ograniczonych możliwościach zawodowych, słabym dostępie do usług publicznych lub braku perspektyw dla młodszych pokoleń. Utrzymująca się tendencja migracyjna na minusie może przyspieszyć proces wyludniania się i starzenia lokalnej społeczności.

Tabela 87. Saldo migracji – podobszar Żuchowice

Wyszczególnienie	Wartość
Saldo migracji na terenie gminy	4
Saldo migracji na terenie podobszaru Żuchowice	-12
Liczba zameldowanych osób w danym roku na terenie podobszaru Żuchowice	0
Liczba wymeldowanych osób w danym roku na terenie podobszaru Żuchowice	12

Źródło: Opracowanie własne

Bezrobocie, w tym bezrobocie długotrwałe

W podobszarze Żuchowice bezrobocie wśród osób w wieku produkcyjnym wynosi 4,94%, co jest wyższym wynikiem niż średnia dla całej gminy (3,15%). Choć liczbowo problem dotyczy ośmiu osób, to w kontekście stosunkowo niewielkiej społeczności stanowi on istotne wyzwanie społeczno-ekonomiczne. Wyższy poziom bezrobocia może wskazywać na ograniczony dostęp do lokalnych miejsc pracy, brak odpowiednich kwalifikacji lub inne bariery w aktywności zawodowej (np. brak transportu, opieki nad dziećmi, niskie wynagrodzenia). Może również mieć związek z odpływem młodszej, bardziej mobilnej ludności – co potwierdzają dane migracyjne.

Tabela 88. Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze – podobszar Żuchowice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na obszarze gminy	3,15%
Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na terenie podobszaru Żuchowice	4,94%
Liczba bezrobotnych na terenie podobszaru Żuchowice	8
Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym na terenie podobszaru Żuchowice	162

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Żuchowice 25% bezrobotnych pozostaje bez pracy dłużej niż 12 miesięcy, co oznacza, że na 8 osób bezrobotnych, 2 są długotrwale bezrobotne. Wskaźnik ten jest znacząco niższy od średniej gminnej (52,63%), co sugeruje, że większość osób bez pracy pozostaje poza rynkiem pracy stosunkowo krótko. To pozytywny sygnał, który może świadczyć

o większych możliwościach zatrudnienia lub lepszej mobilności zawodowej mieszkańców w porównaniu z innymi obszarami gminy. Mimo to obecność długotrwale bezrobotnych wskazuje na konieczność dalszego wsparcia – szczególnie poprzez działania indywidualne, takie jak doradztwo zawodowe, szkolenia czy programy reintegracyjne, aby zapobiec trwałemu wykluczeniu z rynku pracy tej grupy.

Tabela 89. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Żuchowice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze na obszarze gminy	52,63%
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze na terenie podobszaru Żuchowice	25,00%
Liczba bezrobotnych na terenie podobszaru Żuchowice	8
Liczba długotrwale bezrobotnych na terenie podobszaru Żuchowice	2

Źródło: Opracowanie własne

Ubóstwo

W podobszarze Żuchowice z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa korzystają 2 osoby, co stanowi 0,73% ogółu mieszkańców – wartość nieco niższą od średniej gminnej (1,01%). Dane te mogą świadczyć o względnie dobrej sytuacji materialnej większości mieszkańców lub o ograniczonym zgłaszaniu potrzeb i korzystaniu z dostępnych form wsparcia.

Tabela 90. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców – podobszar Żuchowice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie gminy	1,01%
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie podobszaru Żuchowice	0,73%
Liczba osób, dla których przesłanką korzystania z pomocy społecznej było ubóstwo na terenie podobszaru Żuchowice	2

Źródło: Opracowanie własne

Niepełnosprawność

W podobszarze Żuchowice 1,09% mieszkańców korzysta z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności, co oznacza 3 osoby i jest nieco wyższym wynikiem niż średnia dla całej gminy (0,85%). Wskazuje to na obecność osób z ograniczeniami funkcjonalnymi, które wymagają wsparcia instytucjonalnego w codziennym funkcjonowaniu. Choć liczba beneficjentów jest niewielka, może ona nie odzwierciedlać pełnej skali potrzeb – nie wszystkie

osoby z niepełnosprawnościami korzystają bowiem z pomocy społecznej. Konieczne jest zapewnienie dostępności usług opiekuńczych, rehabilitacyjnych i transportowych, a także dostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb tej grupy. Warto również rozwijać formy wsparcia środowiskowego oraz inicjatywy integrujące osoby z niepełnosprawnościami z lokalną społecznością.

Tabela 91. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców – podobszar Żuchowice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie gminy	0,85%
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie podobszaru Żuchowice	1,09%
Liczba osób, dla których przesłanką korzystania z pomocy społecznej była niepełnosprawność na terenie podobszaru Żuchowice	3

Źródło: Opracowanie własne

Niski poziom kapitału społecznego

W podobszarze Żuchowice 25% bezrobotnych posiada wykształcenie gimnazjalne lub niższe, co oznacza 2 osoby spośród 8 zarejestrowanych bezrobotnych. Wskaźnik ten jest nieco wyższy niż średnia gminna (21,71%), co wskazuje na obecność barier edukacyjnych utrudniających aktywizację zawodową. Niski poziom wykształcenia wśród części osób bezrobotnych może ograniczać ich szanse na zatrudnienie, zwłaszcza w kontekście współczesnych wymagań rynku pracy. Konieczne jest zatem podejmowanie działań w zakresie podnoszenia kwalifikacji – takich jak szkolenia zawodowe, kursy kompetencji ogólnych czy programy aktywizujące dostosowane do możliwości edukacyjnych tej grupy. Edukacja i rozwój umiejętności są kluczowe dla przeciwdziałania długotrwałemu bezrobociu i poprawy sytuacji społeczno-ekonomicznej mieszkańców.

Tabela 92. Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych – podobszar Żuchowice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych na terenie gminy	21,71%
Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych na terenie podobszaru Żuchowice	25,00%
Liczb bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym na terenie podobszaru Żuchowice	2

Źródło: Opracowanie własne

Bezpieczeństwo funkcjonowania rodzin

W podobszarze Żuchowice nie odnotowano żadnych przypadków przemocy domowej zgłoszonych w ramach procedury Niebieskiej Karty, co skutkuje wskaźnikiem 0,00 – niższym niż średnia dla całej gminy (0,11). Brak uruchomionych procedur może świadczyć o rzeczywistym braku zgłoszeń przemocy, ale równie dobrze może oznaczać, że zjawisko to pozostaje ukryte z powodu m.in. braku zaufania do instytucji, obawy przed stygmatyzacją lub niewystarczającej wiedzy o możliwościach uzyskania pomocy. Dlatego warto prowadzić działania profilaktyczne i informacyjne, zwiększające świadomość mieszkańców w zakresie przeciwdziałania przemocy oraz dostępnych form wsparcia.

Tabela 93. Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców – podobszar Żuchowice

Wyszczególnienie	Wartość
Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,11
Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Żuchowice	0,00
Liczba Niebieskich Kart na terenie podobszaru Żuchowice	0

Źródło: Opracowanie własne

Przestępczość

W podobszarze Żuchowice odnotowano 3 przestępstwa, co przekłada się na wskaźnik 1,09 na 100 mieszkańców – wyraźnie wyższy niż średnia dla całej gminy (0,62). Choć liczba zdarzeń nie jest duża, w stosunkowo małej społeczności może mieć zauważalny wpływ na subiektywne poczucie bezpieczeństwa mieszkańców. Wzrost wskaźnika może wynikać z pojedynczych, incydentalnych zdarzeń, ale także z lokalnych problemów społecznych. Wskazane są działania profilaktyczne – np. edukacja, wzmacnianie współpracy z dzielnicowymi, wspieranie inicjatyw sąsiedzkich i integracyjnych – które mogą pomóc w zapobieganiu eskalacji negatywnych zjawisk oraz wzmacniać kapitał społeczny i bezpieczeństwo w lokalnej wspólnocie.

Tabela 94. Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców – podobszar Żuchowice

Wyszczególnienie	Wartość
Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,62
Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Żuchowice	1,09
Liczba przestępstw na terenie podobszaru Żuchowice	3

Źródło: Opracowanie własne

Bezpieczeństwo na drogach

W podobszarze Żuchowice odnotowano 2 kolizje drogowe, co daje wskaźnik 0,73 na 100 mieszkańców – znacznie wyższy niż średnia dla całej gminy (0,28). Jednocześnie nie zarejestrowano żadnych wypadków drogowych, co skutkuje wskaźnikiem 0,00 (przy średniej gminnej 0,06). Taka sytuacja może wskazywać na lokalne problemy z bezpieczeństwem w ruchu drogowym, które nie prowadzą do poważnych zdarzeń z ofiarami, ale generują drobniejsze incydenty. W małych miejscowościach nawet pojedyncze kolizje mogą być symptomem zagrożeń, np. nieprzystosowanej infrastruktury, nadmiernej prędkości czy ograniczonej widoczności. W kontekście poprawy bezpieczeństwa warto rozważyć działania takie jak lepsze oznakowanie skrzyżowań, montaż progów zwalniających, doświetlenie przejść czy edukacja lokalnych kierowców i pieszych. Zapobieganie kolizjom przyczynia się nie tylko do ochrony zdrowia i życia, ale także do wzrostu poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców.

Tabela 95. Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców – podobszar Żuchowice

Wyszczególnienie	Wartość
Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,28
Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Żuchowice	0,73
Liczba kolizji drogowych na terenie podobszaru Żuchowice	2

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 96. Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców – podobszar Żuchowice

Wyszczególnienie	Wartość
Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,06
Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Żuchowice	0,00
Liczba wypadków drogowych na terenie podobszaru Żuchowice	0

Źródło: Opracowanie własne

Niski stopień przedsiębiorczości

W podobszarze Żuchowice wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych wynosi 4,01 na 100 mieszkańców, co jest wynikiem zbliżonym do średniej gminnej (4,30). Oznacza to, że na tle innych obszarów gminy Żuchowice utrzymują umiarkowany poziom aktywności gospodarczej, a obecność 11 zarejestrowanych działalności wskazuje na istnienie podstawowego potencjału lokalnego rynku. Stabilna liczba podmiotów może mieć pozytywny wpływ na zatrudnienie, dostępność usług i rozwój społeczności lokalnej. Mimo to warto wzmacniać lokalną

przedsiębiorczość, zwłaszcza w kontekście przeciwdziałania migracjom i aktywizacji zawodowej mieszkańców.

Tabela 97. Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców – podobszar Żuchowice

Wyszczególnienie	Wartość
Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na terenie gminy	4,30
Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Żuchowice	4,01
Liczba podmiotów gospodarczych na terenie podobszaru Żuchowice	11

Źródło: Opracowanie własne

Niedostateczny stopień oczyszczania ścieków/zagrożenie skażeniem gleb i wód

W podobszarze Żuchowice 63,21% budynków mieszkalnych korzysta z szamba, co jest wyraźnie wyższym wskaźnikiem niż średnia dla całej gminy (40,18%). Oznacza to, że blisko dwie trzecie gospodarstw domowych nie ma dostępu do nowoczesnych systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków. Korzystanie z bezodpływowych zbiorników wiąże się z większymi kosztami dla mieszkańców, ryzykiem zanieczyszczenia środowiska oraz obniżeniem standardów sanitarnych.

Tabela 98. Udział liczby budynków korzystających z szamba w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych – podobszar Żuchowice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział liczby budynków korzystających z szamba w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych na terenie gminy	40,18%
Udział liczby budynków korzystających z szamba w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Żuchowice	63,21%
Liczba budynków korzystających z szamba na terenie podobszaru Żuchowice	67
Liczba budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Żuchowice	106

Źródło: Opracowanie własne

Obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska

W podobszarze Żuchowice 98,32% zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych pozostaje do unieszkodliwienia,. To wynik jeszcze wyższy niż średnia dla gminy (95,15%). Obecność tak dużej ilości nieusuniętego azbestu stwarza realne zagrożenie dla zdrowia mieszkańców.

Tabela 99. Udział wagi wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia w wadze zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych – podobszar Żuchowice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział wagi wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia w wadze zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych na terenie gminy	95,15%
Udział wagi wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia w wadze zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych na terenie podobszaru Żuchowice	98,32%
Waga zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych na terenie podobszaru Żuchowice	196 381
Waga wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia na terenie podobszaru Żuchowice	193 072

Źródło: Opracowanie własne

Zła jakość powietrza

W podobszarze Żuchowice 55,80% źródeł ciepła opiera się na spalaniu węgla, co oznacza, że ponad połowa budynków nadal korzysta z wysokoemisyjnych systemów ogrzewania. Wskaźnik ten jest nieco wyższy niż średnia gminna (53,05%) i wskazuje na dominację tradycyjnych, nieekologicznych technologii grzewczych. Duży udział węglowych źródeł ciepła wpływa negatywnie na jakość powietrza, szczególnie w sezonie grzewczym, oraz generuje wyższe emisje gazów cieplarnianych. Dodatkowo, korzystanie z paliw stałych wiąże się z większymi kosztami eksploatacyjnymi, uciążliwościami dla mieszkańców oraz niezgodnością z kierunkiem transformacji energetycznej i celami klimatycznymi.

Tabela 100. Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła – podobszar Żuchowice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła na terenie gminy	53,05%
Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła na terenie podobszaru Żuchowice	55,80%
Liczba źródeł ciepła (wszystkie rodzaje) na terenie podobszaru Żuchowice	138
Liczba źródeł ciepła wykorzystujących węgiel na terenie podobszaru Żuchowice	77

Źródło: Opracowanie własne

Infrastruktura sanitarno-kanalizacyjna

W podobszarze Żuchowice wszystkie budynki mieszkalne (100%) są podłączone do sieci wodociągowej, co oznacza pełne pokrycie obszaru tą podstawową infrastrukturą techniczną. Zapewnienie powszechnego dostępu do bezpiecznej wody pitnej to fundament wysokiej jakości życia, bezpieczeństwa sanitarnego i rozwoju lokalnej społeczności.

Tabela 101. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru – podobszar Żuchowice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych na terenie gminy	90,74%
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Żuchowice	100,00%
Liczba budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Żuchowice	106
Liczba budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej na terenie podobszaru Żuchowice	106

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Żuchowice jedynie 15,09% budynków mieszkalnych jest podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub korzysta z przydomowych oczyszczalni ścieków, co oznacza, że ponad 84% budynków nie posiada nowoczesnego systemu odprowadzania ścieków. Wskaźnik ten jest ponad dwukrotnie niższy od średniej gminnej (40,74%) i jednoznacznie wskazuje na deficyt infrastruktury sanitarnej.

Tabela 102. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru – podobszar Żuchowice

Wyszczególnienie	Wartość
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków względem ogółu budynków mieszkalnych na terenie gminy	40,74%
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków względem ogółu budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Żuchowice	15,09%
Liczba budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Żuchowice	106
Liczba budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie podobszaru Żuchowice	16

Źródło: Opracowanie własne

Brak dostosowania budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową

Na terenie podobszaru Żuchowice nie są zlokalizowane budynki użyteczności publicznej, zatem nie analizowano wskaźnika udziału gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami.

Podobszar Żuchowice cechuje się niekorzystną sytuacją demograficzną, z niskim udziałem dzieci i młodzieży oraz rosnącym odsetkiem osób starszych. Widoczny jest również odpływ ludności, co wskazuje na ograniczoną atrakcyjność osiedleńczą oraz postępujące procesy

depopulacyjne. Mimo dominującego udziału mieszkańców w wieku produkcyjnym, występują trudności na rynku pracy, w tym zjawisko długotrwałego bezrobocia.

Aktywność gospodarcza na obszarze jest umiarkowana, tak jak wskaźniki korzystania z pomocy społecznej i ubóstwa. Większość gospodarstw nadal korzysta z przestarzałych systemów odprowadzania ścieków, a znaczna część zinwentaryzowanego azbestu pozostaje nieusunięta. Przeważają nieefektywne i emisyjne źródła ciepła, co wpływa negatywnie na jakość powietrza i komfort życia.

Pomimo pełnego dostępu do sieci wodociągowej, w Żuchowicach brakuje budynków użyteczności publicznej, w których mieszkańcy mogliby się spotykać i integrować. Obszar ten wymaga wsparcia – zarówno w zakresie poprawy warunków życia, jak i wzmocnienia kapitału ludzkiego oraz infrastrukturalnego.

1.6. Podobszar Jednostka 1

Podobszar Jednostka 1 zajmuje powierzchnię 89,49 ha i jest zamieszkiwany przez 1 027 osób. Udział liczby ludności według ekonomicznych grup wieku przedstawia się następująco:

- udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności wynosił 18,40% (189 mieszkańców),
- udział liczby ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności wynosił 56,77% (583 mieszkańców),
- udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności wynosił 24,83% (255 mieszkańców).

Podobszar Jednostka 1 obejmuje następujące ulice we wsi Gorzkowice: Akacjowa, Działkowa, Jaśminowa, Kalinowa, Kościelna, Leonów, Leśna, Lipowa, Ogrodowa, Piotrkowska, Polna, Przemysłowa, Wiśniowa, Rynek.

Rysunek 12. Podobszar rewitalizacji Jednostka 1

Źródło: Opracowanie własne

Zaawansowanie procesu starzenia się ludności

W podobszarze Jednostka 1 udział ludności w wieku 0-18 lat wynosi 18,40%, co jest wynikiem zbliżonym do średniej gminnej (18,73%). Wartość ta świadczy o ustabilizowanej strukturze demograficznej w zakresie populacji dzieci i młodzieży. Relatywnie równomierny udział młodszych grup wiekowych może świadczyć o potencjale rozwojowym obszaru, pod warunkiem zapewnienia odpowiednich warunków do edukacji, rekreacji oraz funkcjonowania rodzin z dziećmi.

Tabela 103. Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Jednostka 1

Wyszczególnienie	Wartość
Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na terenie gminy	18,73%
Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na terenie podobszaru Jednostka 1	18,40%
Liczba ludności w wieku od 0 do 18 lat na terenie podobszaru Jednostka 1	189

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Jednostka 1 osoby w wieku poprodukcyjnym (kobiety 60+, mężczyźni 65+) stanowią 24,83% ogółu mieszkańców, co jest nieco wyższym wskaźnikiem niż średnia dla gminy (22,44%). Oznacza to, że obszar ten cechuje się umiarkowanym, ale zauważalnym procesem starzenia się ludności. Wzrost udziału seniorów w strukturze demograficznej wskazuje na konieczność dostosowania polityki lokalnej i usług publicznych do potrzeb tej grupy.

Tabela 104. Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem – podobszar Jednostka 1

Wyszczególnienie	Wartość
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na terenie gminy	22,44%
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na terenie podobszaru Jednostka 1	24,83%
Liczba ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) na terenie podobszaru Jednostka 1	255

Źródło: Opracowanie własne

Depopulacja

W podobszarze Jednostka 1 odnotowano w analizowanym roku ujemne saldo migracji na poziomie -11, co oznacza, że z obszaru wyprowadziło się 13 osób, a zameldowały się jedynie 2. Jest to niekorzystny trend, zwłaszcza na tle całej gminy, która w tym samym okresie wykazała saldo dodatnie (+4). Taki wynik może świadczyć o niskiej atrakcyjności osiedleńczej Jednostki 1, odpływie osób młodych poszukujących lepszych warunków życia w innych miejscowościach lub miastach, czy pogarszających się warunkach infrastrukturalnych lub społecznych.

Tabela 105. Saldo migracji – podobszar Jednostka 1

Wyszczególnienie	Wartość
Saldo migracji na terenie gminy	4
Saldo migracji na terenie podobszaru Jednostka 1	-11
Liczba zameldowanych osób w danym roku na terenie podobszaru Jednostka 1	2
Liczba wymeldowanych osób w danym roku na terenie podobszaru Jednostka 1	13

Źródło: Opracowanie własne

Bezrobocie, w tym bezrobocie długotrwałe

W podobszarze Jednostka 1 wskaźnik bezrobocia wśród osób w wieku produkcyjnym wynosi 3,26%, co jest gorsze od średniej dla całej gminy (3,15%). Liczbowo problem dotyczy 19 osób spośród 583 mieszkańców w wieku produkcyjnym.

Tabela 106. Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze – podobszar Jednostka 1

Wyszczególnienie	Wartość
Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na obszarze gminy	3,15%
Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na terenie podobszaru Jednostka 1	3,26%
Liczba bezrobotnych na terenie podobszaru Jednostka 1	19
Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym na terenie podobszaru Jednostka 1	583

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Jednostka 1 aż 57,89% osób bezrobotnych (czyli 11 z 19) pozostaje bez pracy powyżej 12 miesięcy, co oznacza, że mamy do czynienia z istotnym poziomem długotrwałego bezrobocia. Wskaźnik ten jest wyższy niż średnia dla całej gminy (52,63%), co świadczy o większym nasileniu tego zjawiska w tym konkretnym obszarze. Długotrwałe bezrobocie wiąże się z wieloma negatywnymi skutkami: dezaktywizacją zawodową i utratą motywacji, pogorszeniem sytuacji materialnej i życiowej, ryzykiem wykluczenia społecznego, czy obciążeniem dla systemu pomocy społecznej.

Tabela 107. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Jednostka 1

Wyszczególnienie	Wartość
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze na obszarze gminy	52,63%
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze na terenie podobszaru Jednostka 1	57,89%
Liczba bezrobotnych na terenie podobszaru Jednostka 1	19
Liczba długotrwale bezrobotnych na terenie podobszaru Jednostka 1	11

Źródło: Opracowanie własne

Ubóstwo

W podobszarze Jednostka 1 z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa korzysta 0,58% mieszkańców, czyli 6 osób. Wskaźnik ten jest niższy od średniej gminnej (1,01%), co może

sugerować, że skala formalnie zarejestrowanego ubóstwa jest tu stosunkowo niewielka. Może to wynikać z lepszej sytuacji materialnej mieszkańców w tym zakresie.

Tabela 108. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców – podobszar Jednostka 1

Wyszczególnienie	Wartość
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie gminy	1,01%
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie podobszaru Jednostka 1	0,58%
Liczba osób, dla których przesłanką korzystania z pomocy społecznej było ubóstwo na terenie podobszaru Jednostka 1	6

Źródło: Opracowanie własne

Niepełnosprawność

W podobszarze Jednostka 1 z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności korzysta 6 osób, co stanowi 0,58% ogólnej liczby mieszkańców – wskaźnik nieco niższy niż średnia dla gminy (0,85%). Pomimo niskiego wskaźnika, dane te potwierdzają obecność osób z niepełnosprawnościami w lokalnej społeczności, które korzystają z dostępnych form wsparcia. Wskazuje to na realne potrzeby tej grupy, które należy uwzględniać w planowaniu działań inwestycyjnych i społecznych. Niski udział nie oznacza braku problemu, lecz może świadczyć o mniejszej liczebnie, ale wciąż istotnej grupie mieszkańców wymagających dostosowań przestrzennych, usługowych i infrastrukturalnych. Dlatego też projekt powinien przewidywać rozwiązania sprzyjające włączeniu społecznemu, takie jak eliminacja barier architektonicznych, poprawa dostępności budynków publicznych czy uwzględnienie potrzeb osób z niepełnosprawnością.

Tabela 109. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców – podobszar Jednostka 1

Wyszczególnienie	Wartość
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie gminy	0,85%
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie podobszaru Jednostka 1	0,58%
Liczba osób, dla których przesłanką korzystania z pomocy społecznej była niepełnosprawność na terenie podobszaru Jednostka 1	6

Źródło: Opracowanie własne

Niski poziom kapitału społecznego

W podobszarze Jednostka 1 osoby bezrobotne z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym stanowią 15,79% ogółu bezrobotnych (3 osoby na 19). Wskaźnik ten jest niższy niż średnia dla całej gminy (21,71%), co oznacza, że wśród lokalnie bezrobotnych większość posiada wykształcenie co najmniej ponadgimnazjalne. To pozytywny sygnał w kontekście potencjału do aktywizacji zawodowej – wyższy poziom wykształcenia może ułatwiać powrót na rynek pracy.

Tabela 110. Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych – podobszar Jednostka 1

Wyszczególnienie	Wartość
Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych na terenie gminy	21,71%
Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych na terenie podobszaru Jednostka 1	15,79%
Liczb bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym na terenie podobszaru Jednostka 1	3

Źródło: Opracowanie własne

Bezpieczeństwo funkcjonowania rodzin

W podobszarze Jednostka 1 odnotowano 3 przypadki wszczęcia procedury Niebieskiej Karty, co przekłada się na wskaźnik 0,29 na 100 mieszkańców. Jest to wynik ponad dwukrotnie wyższy niż średnia dla całej gminy (0,11), co wskazuje na istniejący problem przemocy domowej w tym obszarze. Wskaźnik świadczy o dużej skali zjawiska przemocy w lokalnych rodzinach.

Tabela 111. Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców – podobszar Jednostka 1

Wyszczególnienie	Wartość
Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,11
Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Jednostka 1	0,29
Liczba Niebieskich Kart na terenie podobszaru Jednostka 1	3

Źródło: Opracowanie własne

Przestępczość

W podobszarze Jednostka 1 odnotowano 8 przestępstw, co przekłada się na wskaźnik 0,78 na 100 mieszkańców – wynik nieznacznie wyższy niż średnia dla całej gminy (0,62). Choć różnica nie jest drastyczna, w kontekście działań rewitalizacyjnych i społecznych wzrost liczby przestępstw powinien zostać zauważony i przeanalizowany. Podwyższony wskaźnik może

wskazywać na: lokalne problemy z porządkiem publicznym (np. kradzieże, akty wandalizmu) lub czynniki społeczno-ekonomiczne, takie jak bezrobocie, uzależnienia czy napięcia społeczne.

Tabela 112. Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców – podobszar Jednostka 1

Wyszczególnienie	Wartość
Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,62
Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Jednostka 1	0,78
Liczba przestępstw na terenie podobszaru Jednostka 1	8

Źródło: Opracowanie własne

Bezpieczeństwo na drogach

W podobszarze Jednostka 1 odnotowano łącznie 2 kolizje drogowe, co przekłada się na wskaźnik 0,19 na 100 mieszkańców – niższy niż średnia dla całej gminy (0,28). Sugeruje to, że zdarzenia o niewielkim charakterze i skutkach materialnych nie są w tym obszarze powszechne, co może wynikać z umiarkowanego natężenia ruchu oraz stosunkowo bezpiecznego układu drogowego. Jednocześnie odnotowano aż 3 wypadki drogowe, których wskaźnik (0,29) jest niemal pięciokrotnie wyższy niż średni wskaźnik dla gminy (0,06). Taki wynik wskazuje na występowanie poważniejszych zagrożeń bezpieczeństwa ruchu drogowego – szczególnie w kontekście potencjalnych ofiar lub dużych konsekwencji zdrowotnych i materialnych. Podwyższony wskaźnik wypadków może być wynikiem niedostosowania infrastruktury drogowej, nieuwagi uczestników ruchu, niewystarczającego oznakowania lub braku działań prewencyjnych.

Tabela 113. Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców – podobszar Jednostka 1

Wyszczególnienie	Wartość
Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,28
Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Jednostka 1	0,19
Liczba kolizji drogowych na terenie podobszaru Jednostka 1	2

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 114. Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców – podobszar Jednostka 1

Wyszczególnienie	Wartość
Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,06
Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Jednostka 1	0,29

Wyszczególnienie	Wartość
Liczba wypadków drogowych na terenie podobszaru Jednostka 1	3

Źródło: Opracowanie własne

Niski stopień przedsiębiorczości

W podobszarze Jednostka 1 wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych wynosi 7,89 na 100 mieszkańców, co jest wynikiem znacznie wyższym niż średnia dla całej gminy (4,30). Oznacza to, że Jednostka 1 wyróżnia się na tle pozostałych obszarów wysokim poziomem aktywności gospodarczej i potencjałem przedsiębiorczości lokalnej. Obecność aż 81 zarejestrowanych działalności gospodarczych świadczy o stosunkowo korzystnych warunkach dla prowadzenia biznesu oraz o lokalnej kulturze przedsiębiorczości. Taka sytuacja może przekładać się na większą dostępność towarów i usług, lepsze możliwości zatrudnienia oraz wyższe wpływy podatkowe, które mogą być reinwestowane w rozwój lokalny. Silny sektor gospodarczy to również czynnik zwiększający atrakcyjność osiedleńczą i inwestycyjną.

Tabela 115. Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców – podobszar Jednostka 1

Wyszczególnienie	Wartość
Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na terenie gminy	4,30
Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Jednostka 1	7,89
Liczba podmiotów gospodarczych na terenie podobszaru Jednostka 1	81

Źródło: Opracowanie własne

Niedostateczny stopień oczyszczania ścieków/zagrożenie skażeniem gleb i wód

W podobszarze Jednostka 1 jedynie 15,19% budynków mieszkalnych korzysta z szamba, co oznacza, że zdecydowana większość zabudowy wyposażona jest w nowocześniejsze rozwiązania w zakresie gospodarki ściekowej – takie jak przyłączenie do sieci kanalizacyjnej lub przydomowe oczyszczalnie. Wskaźnik ten jest znacząco niższy niż średnia gminna, która wynosi 40,18% i świadczy o dobrym poziomie rozwoju infrastruktury sanitarnej. Przekłada się to na poprawę warunków życia mieszkańców, ograniczenie kosztów eksploatacyjnych oraz mniejsze zagrożenie dla środowiska (m.in. wód gruntowych i powierzchniowych). Jednocześnie zwiększa potencjał urbanistyczny i inwestycyjny obszaru.

Tabela 116. Udział liczby budynków korzystających z szamba w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych – podobszar Jednostka 1

Wyszczególnienie	Wartość
Udział liczby budynków korzystających z szamba w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych na terenie gminy	40,18%

Wyszczególnienie	Wartość
Udział liczby budynków korzystających z szamba w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Jednostka 1	15,19%
Liczba budynków korzystających z szamba na terenie podobszaru Jednostka 1	48
Liczba budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Jednostka 1	316

Źródło: Opracowanie własne

Obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska

W podobszarze Jednostka 1 aż 100% zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych – czyli całość o łącznej wadze 88 205 kg – pozostaje do unieszkodliwienia. Azbest, zwłaszcza w formie zniszczonej lub zużytej, emituje włókna rakotwórcze, które mogą prowadzić do chorób układu oddechowego. Jego obecność obniża również estetykę i wartość nieruchomości oraz ogranicza możliwości modernizacji budynków.

Tabela 117. Udział wagi wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia w wadze zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych – podobszar Jednostka 1

Wyszczególnienie	Wartość
Udział wagi wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia w wadze zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych na terenie gminy	95,15%
Udział wagi wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia w wadze zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych na terenie podobszaru Jednostka 1	100,00%
Waga zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych na terenie podobszaru Jednostka 1	88 205
Waga wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia na terenie podobszaru Jednostka 1	88 205

Źródło: Opracowanie własne

Zła jakość powietrza

W podobszarze Jednostka 1 blisko połowa wszystkich źródeł ciepła (49,86%) to urządzenia opalane węglem. Choć wskaźnik ten jest nieco niższy od średniej dla całej gminy (53,05%), nadal wskazuje na wysoki udział wysokoemisyjnych systemów ogrzewania, które negatywnie wpływają na jakość powietrza oraz generują emisję pyłów i gazów cieplarnianych. Obecność 178 pieców węglowych oznacza, że duża część mieszkańców korzysta z przestarzałych technologii grzewczych, które są uciążliwe w użytkowaniu, kosztowne w dłuższej perspektywie i sprzyjają występowaniu tzw. niskiej emisji. Problem ten jest szczególnie istotny w sezonie grzewczym i może wpływać na zdrowie mieszkańców, zwłaszcza dzieci, seniorów i osób z chorobami układu oddechowego.

Tabela 118. Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła – podobszar Jednostka 1

Wyszczególnienie	Wartość
Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła na terenie gminy	53,05%
Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła na terenie podobszaru Jednostka 1	49,86%
Liczba źródeł ciepła (wszystkie rodzaje) na terenie podobszaru Jednostka 1	357
Liczba źródeł ciepła wykorzystujących węgiel na terenie podobszaru Jednostka 1	178

Źródło: Opracowanie własne

Infrastruktura sanitarno-kanalizacyjna

W podobszarze Jednostka 1 aż 94,30% budynków mieszkalnych jest podłączonych do sieci wodociągowej, co stanowi wynik wyższy niż średnia dla całej gminy (90,74%). Oznacza to, że zdecydowana większość gospodarstw domowych ma zapewniony dostęp do bieżącej, bezpiecznej wody pitnej poprzez infrastrukturę zbiorczą. Wysoki poziom uzbrojenia wodociągowego świadczy o dobrze rozwiniętej infrastrukturze technicznej i stanowi istotny atut w kontekście warunków życia mieszkańców. Dostęp do wodociągu poprawia nie tylko standard codziennego funkcjonowania, ale również bezpieczeństwo sanitarne i potencjał inwestycyjny obszaru.

Tabela 119. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru – podobszar Jednostka 1

Wyszczególnienie	Wartość
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych na terenie gminy	90,74%
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Jednostka 1	94,30%
Liczba budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Jednostka 1	316
Liczba budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej na terenie podobszaru Jednostka 1	298

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Jednostka 1 aż 73,73% budynków mieszkalnych jest podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub korzysta z przydomowych oczyszczalni ścieków. To wynik zdecydowanie lepszy niż średnia dla całej gminy, która wynosi 40,74% i świadczy o dobrze rozwiniętej infrastrukturze sanitarnej w tym obszarze. Taki poziom skanalizowania przekłada się na wysoki standard środowiskowy, ograniczenie ryzyka zanieczyszczeń gruntów i wód, a także większą wygodę dla mieszkańców. Jest to również element zwiększający atrakcyjność osiedleńczą oraz korzystnie wpływający na lokalny rozwój gospodarczy i mieszkaniowy.

Tabela 120. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru – podobszar Jednostka 1

Wyszczególnienie	Wartość
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków względem ogółu budynków mieszkalnych na terenie gminy	40,74%
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków względem ogółu budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Jednostka 1	73,73%
Liczba budynków mieszkalnych na terenie podobszaru Jednostka 1	316
Liczba budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie podobszaru Jednostka 1	233

Źródło: Opracowanie własne

Brak dostosowania budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową

W podobszarze Jednostka 1 wszystkie gminne budynki użyteczności publicznej są wyposażone w rozwiązania umożliwiające korzystanie z nich osobom z niepełnosprawnościami. Jest to wynik lepszy niż średnia dla całej gminy, która wynosi 60% i świadczy o pełnej dostępności przestrzeni publicznej w tym zakresie. Taki stan infrastruktury oznacza, że osoby z niepełnosprawnością ruchową mają zapewniony równy dostęp do instytucji i usług publicznych, co jest nie tylko zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, ale również wyrazem lokalnej troski o inkluzyjność i spójność społeczną. W kontekście demografii, w której coraz większą rolę odgrywają osoby starsze oraz mieszkańcy z ograniczeniami mobilności, dostępność budynków publicznych ma szczególne znaczenie.

Tabela 121. Udział gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami – podobszar Jednostka 1

Wyszczególnienie	Wartość
Udział gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami na terenie gminy	60,00%
Udział gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami na terenie podobszaru Jednostka 1	100,00%
Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej na terenie podobszaru Jednostka 1	2
Liczba gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnością ruchową na terenie podobszaru Jednostka 1	2

Źródło: Opracowanie własne

Podobszar Jednostka 1 wyróżnia się na tle całej gminy pod wieloma względami, zarówno pozytywnymi, jak i problematycznymi. Struktura demograficzna jest zrównoważona – udział dzieci i młodzieży oraz osób starszych utrzymuje się na poziomie zbliżonym do średniej gminnej. Jednocześnie niepokój budzi ujemne saldo migracji, co może świadczyć o spadku atrakcyjności osiedleńczej oraz odpływie mieszkańców w wieku aktywności zawodowej. Sytuacja na rynku pracy w Jednostce 1 jest względnie stabilna – wskaźnik bezrobocia pokrywa się ze średnią gminną, a odsetek osób z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym wśród bezrobotnych należy do niższych w gminie. Jednocześnie ponad połowa bezrobotnych pozostaje bez pracy dłużej niż rok, co wskazuje na konieczność ukierunkowanych działań aktywizacyjnych i reintegracyjnych. Skala korzystania z pomocy społecznej – zarówno z tytułu ubóstwa, jak i niepełnosprawności – jest umiarkowana, co może wynikać z realnej sytuacji materialnej mieszkańców, ale także z niepełnej identyfikacji potrzeb. Natomiast podwyższony wskaźnik Niebieskich Kart oraz nieco wyższy niż średnia poziom przestępczości sygnalizują potrzebę wzmacniania działań profilaktycznych i interwencyjnych w zakresie bezpieczeństwa i przemocy domowej. Infrastruktura techniczna w Jednostce 1 prezentuje się korzystnie. Aż 94,30% budynków jest podłączonych do sieci wodociągowej, a 73,73% do kanalizacji lub korzysta z oczyszczalni. Tylko 15,19% budynków korzysta z szamba, co znacząco odbiega na plus od średniej gminnej. Wysoki poziom dostępności do usług komunalnych czyni ten obszar jednym z najlepiej wyposażonych w gminie. Warto jednak zwrócić uwagę na dwa istotne problemy środowiskowe: aż 100% zinwentaryzowanego azbestu pozostaje do unieszkodliwienia, co wymaga pilnej interwencji oraz duży udział pieców węglowych, które wpływają na jakość powietrza i zdrowie mieszkańców. Na szczególną uwagę zasługuje bardzo wysoki wskaźnik przedsiębiorczości – 7,89 podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców – niemal dwukrotnie wyższy niż średnia gminna. To silna strona Jednostki 1, która może stanowić fundament rozwoju lokalnej gospodarki, rynku pracy oraz atrakcyjności inwestycyjnej. Dodatkowo, wszystkie gminne budynki użyteczności publicznej w podobszarze są w pełni dostępne dla osób z niepełnosprawnościami, co świadczy o wysokim poziomie inkluzyjności infrastruktury publicznej. Jednostka 1 to obszar o dużym potencjale rozwojowym, dobrze rozwiniętej infrastrukturze komunalnej i silnym sektorze gospodarczym. Wyzwania koncentrują się wokół konieczności przeciwdziałania odpływowi ludności, ograniczania długotrwałego bezrobocia, usuwania azbestu i modernizacji systemów grzewczych. Dodatkowe działania powinny dotyczyć wzmacniania bezpieczeństwa i systemów wsparcia społecznego. To wszystko czyni Jednostkę 1 obszarem o wysokim priorytecie do wsparcia rozwojowego i dalszej integracji w ramach działań rewitalizacyjnych gminy.

1.7. Podsumowanie

Potencjał obszaru rewitalizacji

Poza zdiagnozowanymi problemami wszystkie podobszaru osadnicze wyznaczone jako obszar rewitalizacji gminy Gorzkowice charakteryzują się dużym potencjałem rozwoju, co stanowi istotny element dla realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Gorzkowicach oraz Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Krzemieniewicach

Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Gorzkowicach zlokalizowana jest na ul. Kościelnej 20, tj. w podobszarze Jednostka 1, a Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Krzemieniewicach posiada adres Krzemieniewice 59, tj. jest w podobszarze Krzemieniewice.

Placówki realizują zadania i cele określone w ustawie z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty w przepisach wykonawczych wydanych na jej podstawie w zakresie edukacji, wychowanie, profilaktyki i opieki. Celem działań jest wszechstronny rozwój ucznia w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchownym, a w szczególności zapewnienie uczniom zdobycia i wykorzystania odpowiedniej wiedzy i umiejętności oraz kształtowanie prawidłowych postaw życiowych. Do wykonywania zadań szkoły wykorzystują własną bazę w postaci programów nauczania, programów wychowawczych, profilaktycznych oraz sal lekcyjnych i środków dydaktycznych, pracowni komputerowych, bibliotek, obiektów sportowych, stołówek, gabinetów pielęgniarki szkolnej oraz pomieszczeń administracyjno-gospodarczych.

Ponadto szkoły oferują: dodatkowe zajęcia edukacyjne, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, pomoc psychologiczną i pedagogiczną, zajęcia wspomagające rozwój uczniów z zaburzeniami rozwojowymi, uczestnictwo w różnych sferach życia społecznego.

Dodatkowe zajęcia edukacyjne i sportowe przyczyniają się do aktywizacji lokalnej społeczności, zwłaszcza dzieci i młodzieży. Organizacja dodatkowych zajęć może przyciągnąć zarówno uczniów, jak i mieszkańców społeczności lokalnej. To doskonała okazja do integracji i wspólnego spędzania czasu. Zajęcia dodatkowe pozwalają na rozwijanie różnorodnych umiejętności, zarówno intelektualnych, jak i fizycznych. Mogą obejmować naukę języków obcych, sztukę, muzykę, a także różne dyscypliny sportowe, co przyczynia się do wszechstronnego rozwoju uczestników. Biblioteki szkolne mogą pełnić funkcję nie tylko miejsc zdobywania wiedzy, ale także centrów kultury, organizujących wydarzenia literackie, wystawy, czy spotkania autorskie, otwarte dla społeczności lokalnej. Poprzez różnorodne aktywności, biblioteki szkolne mogą zachęcać do czytelnictwa wśród dzieci, młodzieży i dorosłych. To

ważny element kształtowania kultury czytelniczej w społeczności. Usługi związane z pomocą psychologiczną dla uczniów są istotne, zwłaszcza w kontekście rewitalizacji społeczności, gdzie mogą pomagać w radzeniu sobie z trudnościami życiowymi i problemami emocjonalnymi. Pomoc pedagogiczna może obejmować indywidualne konsultacje dla uczniów, co może przyczynić się do poprawy wyników szkolnych i zmotywowania do nauki. Działania psychologiczne i pedagogiczne wspierają tworzenie bezpiecznego środowiska w szkole i społeczności, co stanowi istotny element procesu rewitalizacji.

Dodatkowe zajęcia edukacyjne i programy wsparcia w szkole mogą przyczynić się do podniesienia poziomu edukacji oraz umiejętności uczniów, co w dłuższej perspektywie może wpływać na rozwój lokalnego rynku pracy i obniżenie bezrobocia. Wsparcie psychologiczne i pedagogiczne w szkole mogą pomóc w rozwiązywaniu problemów społecznych, co przyczynia się do poprawy jakości życia mieszkańców.

Orlik Gorzkowice

Orlik Gorzkowice znajduje się przy Szkole Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Gorzkowicach, tj. w podobszarze Jednostka 1. Jego lokalizacja w centrum społeczności lokalnej, tuż przy placówce oświatowej, czyni go łatwo dostępnym dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych mieszkańców. Dzięki temu Orlik może pełnić funkcję integrującą mieszkańców różnych grup wiekowych.

Boisko posiada duży potencjał jako miejsce spotkań, aktywności fizycznej i organizacji wydarzeń lokalnych (turniejów, festynów, zajęć sportowych). Tego typu obiekty wzmacniają więzi społeczne, przeciwdziałają wykluczeniu społecznemu oraz angażują młodzież w działania pozytywne i rozwojowe. Może także stanowić przestrzeń do współpracy ze szkołą w ramach zajęć pozalekcyjnych i działań profilaktycznych.

Przestrzeń ta może być wykorzystana nie tylko do sportu, ale również do działań animacyjnych, edukacyjnych i kulturalnych (np. kino plenerowe, warsztaty). W ten sposób staje się ona narzędziem przeciwdziałania zjawiskom kryzysowym, takim jak bezczynność społeczna, brak oferty dla młodzieży czy marginalizacja.

Orlik w Gorzkowicach to istotny potencjał dla obszaru rewitalizacji – jako miejsce ogólnodostępne, znane mieszkańcom, wpisujące się w cele integracji społecznej, aktywizacji lokalnej i poprawy jakości życia. Może stać się fundamentem dla szerszych działań rewitalizacyjnych, zwłaszcza tych nastawionych na poprawę warunków życia rodzin, dzieci i młodzieży.

Stan techniczny budynków

Na terenie wyznaczonych podobszarów rewitalizacji występuje znaczący udział zabudowy o pogarszającym się stanie technicznym, co przekłada się zarówno na warunki życia mieszkańców, jak i na ogólną estetykę i bezpieczeństwo przestrzeni. Budynki znajdujące się w tych obszarach charakteryzują się wysokim stopniem zużycia technicznego i funkcjonalnego. Widoczne są oznaki wieloletnich zaniedbań w zakresie prac remontowych oraz modernizacyjnych. Obniżony standard techniczny zabudowy negatywnie wpływa na komfort życia mieszkańców oraz ogranicza potencjał gospodarczy i społeczny danego obszaru. Stan ten może również sprzyjać degradacji przestrzeni publicznej w otoczeniu budynków oraz zjawiskom wykluczenia społecznego. Wymaga to zintegrowanych działań rewitalizacyjnych, uwzględniających zarówno modernizację substancji mieszkaniowej, jak i poprawę jakości otoczenia urbanistycznego.

Zabytki zlokalizowane na obszarze rewitalizacji

Na terenie podobszarów znajdują się szczególnie cenne obiekty zabytkowe tj. wpisane do rejestru zabytków. Zabytki stanowią integralną częścią historii i kultury regionu, a ich zachowanie wspiera budowanie lokalnej tożsamości i promowanie dziedzictwa kulturowego, co wzmacnia proces rewitalizacji oraz budzi dumę wśród mieszkańców. Cenne zabytki stanowią wyjątkowe narzędzie edukacyjne, umożliwiając naukę historii, architektury i kultury. Zachowanie zabytków jest kluczowe dla rozwoju kultury i dziedzictwa lokalnego, a także sprzyja tworzeniu zrównoważonych, atrakcyjnych i pełnych życia społeczności. W poniższej tabeli zamieszczono wykaz zabytków zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji, w ramach jego podobszarów, które są wpisane do rejestru zabytków.

Tabela 122. Zabytki zlokalizowane na obszarze rewitalizacji, w ramach jego podobszarów wpisane do rejestru zabytków

Lp.	Adres	Nazwa zabytku	Nr w rejestrze
Zabytki nieruchome			
1.	ul. Kościelna 2A	Kościół parafialny pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa	A/81 z 2009-07-27
2.	-	Otoczenie zabytku	A/81 z 2009-07-27
3.	Żuchowice 1	Park dworski, krajobrazowo-naturalistyczny	330 z 1983-08-31

Źródło: https://dane.gov.pl/pl/dataset/1130,rejestr-zabytkow-nieruchomych/resource/64358/table?page=1&per_page=20&q=gorzkowice&sort= (dostęp: 20.05.2025 r.)

Organizacja pozarządowe

Obecność licznych organizacji pozarządowych na terenie gminy Gorzkowice stanowi istotny potencjał dla działań rewitalizacyjnych. Są one nie tylko wyrazem silnej aktywności lokalnej społeczności, ale również konkretnym narzędziem umożliwiającym realizację celów społecznych, kulturalnych i edukacyjnych w obszarach wymagających wsparcia. Organizacje te działają w wielu sferach życia społecznego, co umożliwia elastyczne i wieloaspektowe podejście do potrzeb mieszkańców w ramach rewitalizacji.

Ich aktywność sprzyja odbudowie więzi sąsiedzkich, budowaniu kapitału społecznego i wzmacnianiu poczucia wspólnoty. Dzięki znajomości lokalnych uwarunkowań i problemów, potrafią one skutecznie identyfikować potrzeby mieszkańców oraz inicjować działania odpowiadające na konkretne wyzwania. Z powodzeniem organizują wydarzenia integrujące mieszkańców, aktywizujące dzieci, młodzież i seniorów, a także wspierające osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.

Linie i stacje kolejowe

Podobszary rewitalizacji: Plucice oraz Jednostka 1 graniczą z obszarem kolejowym, przez który przebiega linia kolejowa nr 1 Warszawa Zachodnia – Katowice, odcinek Piotrków Trybunalski – Wyczerpy o średniodobowym natężeniu ruchu wynoszącym 102 pociągi, w tym 36 pociągów towarowych (dane na 2024 r.).

Pozostałe obszary rewitalizacji znajdują się w odległości ponad 1 km od wskazanej powyżej linii kolejowej.

W sąsiedztwie obszaru rewitalizacji Jednostka 1 znajduje się stacja kolejowa Gorzkowice, której funkcjonowanie może stanowić źródło uciążliwości akustycznych.

W sąsiedztwie obszarów rewitalizacji Plucice oraz Jednostka 1 znajdują się przejazdy drogowo-kolejowe: kategorii A, zlokalizowany w ciągu drogi gminnej nr 110117E (ul. Szkolna w Gorzkowicach) w 166.845 km linii kolejowej nr 1, kategorii A, zlokalizowany w ciągu drogi powiatowej nr 1513E (Gorzkowice – Ręczno), w 167.260 km linii kolejowej nr 1 oraz kategorii C, zlokalizowany w ciągu drogi gminnej nr 110116E (Gorzkowice – Szczukocice) w 168.333 km linii kolejowej nr 1.

Wszelkie zamierzenia inwestycyjne oraz sposób zagospodarowania w sąsiedztwie przejazdów drogowo-kolejowych powinny być zgodne z przepisami odrębnymi wynikającymi z rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 20 października 2015 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać skrzyżowania linii kolejowych oraz bocznic kolejowych z drogami i ich usytuowanie. W sąsiedztwie przejazdów kolejowo–drogowych należy też uwzględnić stosowanie na tych przejazdach sygnalizatorów drogowych

wyposażonych w urządzenia emitujące sygnał dźwiękowy oraz podawanie przez obsługi pociągów zbliżających się do przejazdów sygnału Rp 1 „Baczność". Stosowanie sygnałów dźwiękowych, generowanych przez urządzenia na sygnalizatorach drogowych oraz podawanie sygnału Rp 1 „Baczność", może stanowić uciążliwość dla otoczenia.

W dokumencie pn.: „PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. – zamierzenia inwestycyjne na lata 2021 – 2030 z perspektywą do 2040 roku" ww. linia kolejowa w przedmiotowej lokalizacji została objęta projektem pn.: „Prace na linii 1 na odcinku Skierniewice – Częstochowa." Należy mieć na uwadze, że w wyniku realizacji ww. inwestycji ruch pociągów w granicach gminy może ulec zwiększeniu.

Synteza szczegółowej diagnozy obszaru rewitalizacji

Poniżej przedstawiono poszczególne wskaźnikami ze wskazaniem jednostek, na obszarze których odnotowano kryzysową sytuację:

Sfera społeczna:

- Wskaźnik: Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na danym obszarze:
  - Bujniczki;
  - Krzemieniewice;
  - Plucice;
  - Wola Kotkowska;
  - Żuchowice;
  - Jednostka 1;
- Wskaźnik: Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem:
  - Krzemieniewice;
  - Plucice;
  - Wola Kotkowska;
  - Żuchowice;
  - Jednostka 1;
- Wskaźnik: Saldo migracji:
  - Bujniczki;
  - Krzemieniewice;
  - Plucice;
  - Wola Kotkowska;
  - Żuchowice;

  - Jednostka 1;
- Wskaźnik: Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze:
  - Bujniczki;
  - Krzemieniewice;
  - Plucice;
  - Wola Kotkowska;
  - Żuchowice;
  - Jednostka 1;
- Wskaźnik: Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze:
  - Bujniczki;
  - Wola Kotkowska;
  - Jednostka 1;
- Wskaźnik: Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców:
  - Plucice;
  - Wola Kotkowska;
- Wskaźnik: Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności:
  - Wola Kotkowska;
  - Żuchowice;
- Wskaźnik: Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych:
  - Bujniczki;
  - Plucice;
  - Żuchowice;
- Wskaźnik: Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców:
  - Jednostka 1;
- Wskaźnik: Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców:
  - Bujniczki;
  - Żuchowice;
  - Jednostka 1;
- Wskaźnik: Liczba kolizji drogowych na 100 mieszkańców:
  - Bujniczki;
  - Plucice;

- Żuchowice;

— Wskaźnik: Liczba wypadków drogowych na 100 mieszkańców:
  - Jednostka 1;

Sfera gospodarcza:

— Wskaźnik: Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców:
  - Bujniczki;
  - Krzemieniewice;
  - Plucice;
  - Wola Kotkowska;
  - Żuchowice;

Sfera środowiskowa:

— Wskaźnik: Udział liczby budynków korzystających z szamba w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych:
  - Bujniczki;
  - Krzemieniewice;
  - Plucice;
  - Wola Kotkowska;
  - Żuchowice;

— Wskaźnik: Udział wagi wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia w wadze zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych:
  - Krzemieniewice;
  - Wola Kotkowska;
  - Żuchowice;
  - Jednostka 1;

— Wskaźnik: Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła:
  - Bujniczki;
  - Żuchowice;

Sfera przestrzenno-funkcjonalna:

— Wskaźnik: Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru:
  - Krzemieniewice;
  - Wola Kotkowska;

- Wskaźnik: Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru:
  - Bujniczki;
  - Krzemieniewice;
  - Plucice;
  - Wola Kotkowska;
  - Żuchowice;

Sfera techniczna:

- Wskaźnik: Udział gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami:
  - Bujniczki.

Przeprowadzona analiza potwierdziła istnienie złożonych i wzajemnie powiązanych zjawisk kryzysowych, które występują równolegle w wielu sferach funkcjonowania obszaru. Szczególnie wyraźnie widać kumulację negatywnych czynników w podobszarach: Bujniczki, Krzemieniewice, Plucice, Wola Kotkowska, Żuchowice oraz Jednostka 1, co jednoznacznie kwalifikuje je do objęcia działaniami rewitalizacyjnymi.

Wnioski z diagnozy wskazują, że proces degradacji nie dotyczy wyłącznie jednej sfery, lecz ma charakter wielowymiarowy i systemowy – pogorszenie sytuacji w jednej dziedzinie (np. społecznej) jest ściśle powiązane z trudnościami w innych obszarach, takich jak infrastruktura, gospodarka czy środowisko.

Obszary te wymagają zintegrowanego podejścia, które obejmie zarówno działania społeczne, inwestycje infrastrukturalne, wsparcie dla lokalnej przedsiębiorczości, jak i poprawę jakości przestrzeni oraz środowiska życia mieszkańców. Tylko kompleksowe i skoordynowane działania rewitalizacyjne mogą doprowadzić do trwałej poprawy warunków życia, przywrócenia funkcji społecznych i gospodarczych oraz odbudowy potencjału rozwojowego tych obszarów.

Skala i rodzaj potrzeb rewitalizacyjnych

Wyznaczony obszar rewitalizacji obejmuje 257,65 ha, co stanowi 2,52% powierzchni gminy, i jest zamieszkiwany przez 2 289 mieszkańców, tj. 27,89% ogółu ludności gminy. Oznacza to, że na relatywnie niewielkim obszarze koncentruje się ponad jedna czwarta mieszkańców gminy, a jednocześnie występuje tam kumulacja negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych oraz infrastrukturalnych. W części podobszarów suma wag wskaźników przekracza 30 pkt, co potwierdza wieloaspektowy i pogłębiony charakter zidentyfikowanych problemów.

Skala potrzeb rewitalizacyjnych wynika przede wszystkim z utrzymujących się niekorzystnych trendów demograficznych. We wszystkich podobszarach obserwowany jest wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym przy jednoczesnym spadku liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym. Proces starzenia się ludności generuje rosnące potrzeby w zakresie dostępności usług społecznych, zdrowotnych i opiekuńczych, a także dostosowania przestrzeni publicznych do potrzeb osób starszych i o ograniczonej mobilności.

W sferze społecznej istotnym wyzwaniem pozostaje bezrobocie, w tym bezrobocie długotrwałe, które w wybranych podobszarach przekracza średnią dla gminy. Występują również problemy związane z niskim poziomem przedsiębiorczości, ograniczoną liczbą lokalnych miejsc pracy oraz ryzykiem wykluczenia społecznego części mieszkańców. Dodatkowo w niektórych obszarach widoczny jest wzrost liczby przestępstw lub zdarzeń wpływających na poczucie bezpieczeństwa, co wymaga działań wzmacniających integrację społeczną i profilaktykę.

W sferze gospodarczej potrzeby rewitalizacyjne koncentrują się wokół zwiększenia aktywności ekonomicznej mieszkańców. Wskaźniki liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców w większości podobszarów są niższe niż średnia gminna, co świadczy o ograniczonym potencjale lokalnego rynku pracy i niskiej dynamice rozwoju gospodarczego.

Znacząca skala potrzeb dotyczy również sfery środowiskowej i infrastrukturalnej. W wielu podobszarach utrzymuje się wysoki udział budynków korzystających ze zbiorników bezodpływowych, a poziom skanalizowania jest niski. Występuje także bardzo wysoki udział wyrobów azbestowych pozostających do unieszkodliwienia (często powyżej 90,00% zinwentaryzowanych materiałów), co stanowi zagrożenie dla zdrowia mieszkańców i środowiska. Dodatkowo znaczna część źródeł ciepła oparta jest na paliwach stałych, co wpływa na jakość powietrza i zwiększa emisję zanieczyszczeń.

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej zidentyfikowano potrzeby związane z modernizacją infrastruktury technicznej, poprawą dostępności obiektów publicznych dla osób z niepełnosprawnościami oraz podniesieniem jakości przestrzeni publicznych.

Zakres i natężenie zdiagnozowanych problemów wskazują, że potrzeby rewitalizacyjne mają charakter kompleksowy i wzajemnie powiązany. Wymagają one prowadzenia zintegrowanych działań obejmujących jednocześnie interwencje społeczne, gospodarcze, infrastrukturalne i środowiskowe, ukierunkowane na trwałą poprawę jakości życia mieszkańców oraz wzmocnienie potencjału rozwojowego obszaru rewitalizacji.

2. Powiązania gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi na poziomie regionalnym i lokalnym

W niniejszym rozdziale przedstawiono powiązania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Gorzkowice na lata 2025-2030 ze Strategią Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030, Planem zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego, Strategią Rozwoju Gminy Gorzkowice do 2030 roku, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gorzkowice i miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030

Strategia została przyjęta uchwałą nr XXXI/414/21 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 6 maja 2021 r.

Wizja regionu odzwierciedla pożądany stan województwa w pespektywie 2030 r., w trzech strategicznych wymiarach rozwoju, tj. gospodarczym, społecznym i przestrzennym, który jest odpowiedzią na sformułowane wyzwania rozwojowe. Uwzględnia zachodzące w świecie zmiany i globalne megatrendy, które będą w najbliższych latach kształtować społeczeństwa i gospodarki.

Rysunek 13. Wizja Strategii Województwa Łódzkiego 2030

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030

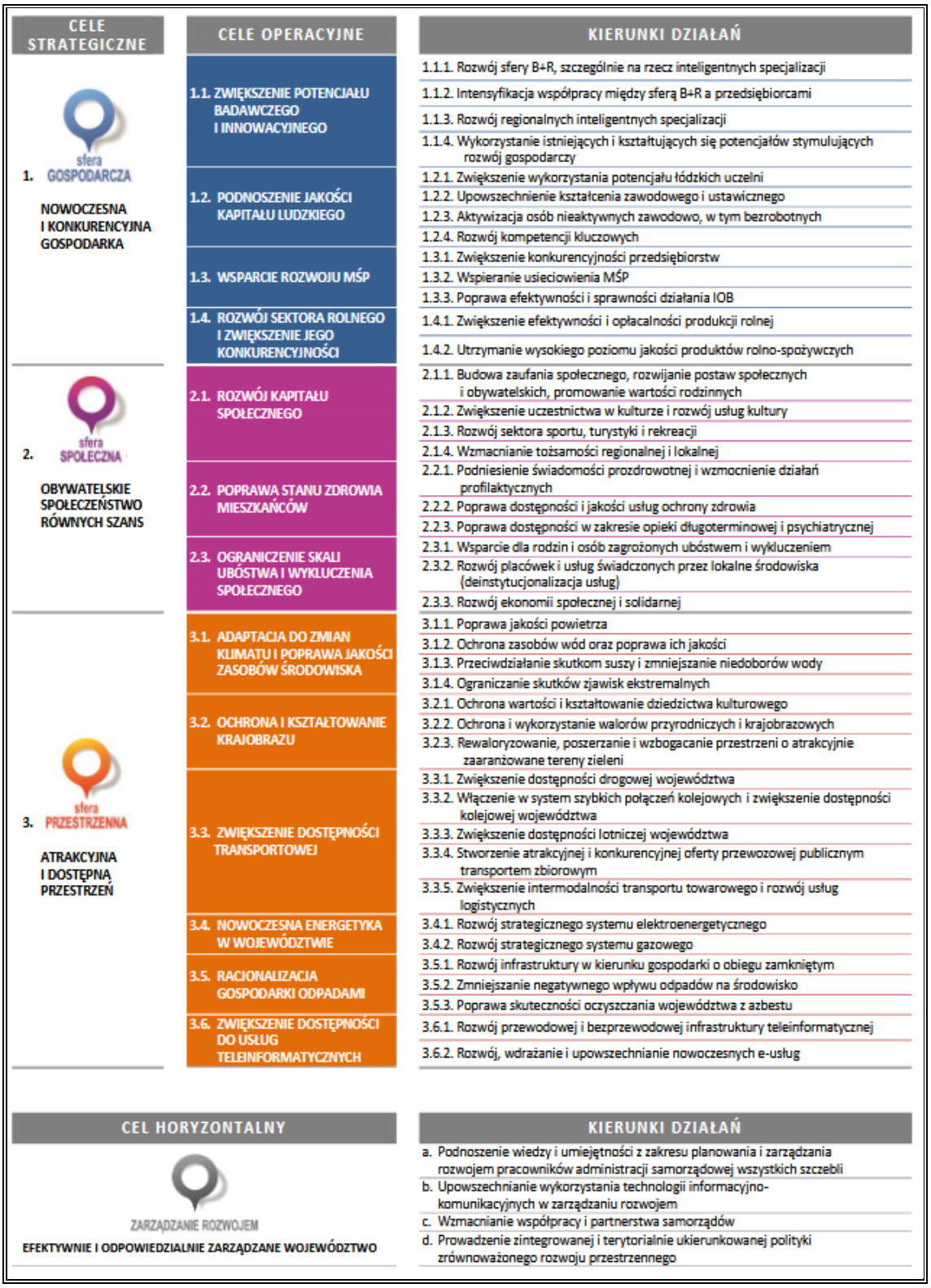
W Strategii wskazano trzy cele strategiczne w ramach trzech sfer: gospodarczej, społecznej i przestrzennej:

1. Nowoczesna i konkurencyjna gospodarka;
2. Obywatelskie społeczeństwo równych szans;
3. Atrakcyjna i dostępna przestrzeń.

Cele strategiczne polityki rozwoju województwa łódzkiego ukierunkowują zakres niezbędnych działań, w perspektywie roku 2030, pozwalających na wykorzystanie potencjałów i niwelowanie barier rozwojowych, zdiagnozowanych jako strategiczne wyzwania rozwojowe. Odnoszą się do działań realizowanych w sferze gospodarczej, społecznej, przestrzennej, uwzględniając współzależność procesów rozwojowych zachodzących w ramach tych trzech sfer.

Dodatkowo wskazano jeden cel horyzontalny: Efektywnie i odpowiedzialnie zarządzany region. Skuteczne działania podejmowane w sferze zarządczej pozytywnie oddziałują na realizację wskazanych powyżej celów strategicznych oraz pozwolą na skuteczną realizację Strategii i optymalizację procesów rozwojowych. W ramach tego celu działania będą skoncentrowane na poprawie funkcjonowania administracji publicznej oraz rozwoju współpracy na różnych poziomach zarządzania, szczególnie współpracy samorządu wojewódzkiego i samorządów lokalnych.

Rysunek 14. Cele strategiczne, cele operacyjne oraz kierunki działań określone w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030

Głównym komponentem GPR są działania ukierunkowane na przezwyciężanie problemów społecznych takich jak bezrobocie, depopulacja, wykluczenie, niski poziom kapitału

społecznego oraz zagrożenie przestępczością, ale nie tylko. GPR jest spójny z następującymi celami operacyjnymi Strategii:

1.2. Podnoszenie jakości kapitału ludzkiego;
2.1. Rozwój kapitału społecznego;
2.2. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców;
2.3. Ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego;
3.1. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiskowa;
3.2. Ochrona i kształtowanie krajobrazu;
3.3. Zwiększenie dostępności transportowej;
3.5. Racjonalizacja gospodarki odpadami;
3.6. Zwiększenie dostępności do usług teleinformatycznych.

Działania wskazane w Gminnym Programie Rewitalizacji wpisują się także w cel horyzontalny: Efektywne i odpowiedzialne zarządzanie województwem, w tym kierunki działań:

b. Upowszechnianie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w zarządzaniu rozwojem;
d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gorzkowice jest dokumentem w pełni zgodnym ze Strategią Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030. Realizuje jej cele zarówno w wymiarze społecznym, przestrzennym, jak i gospodarczym, wspierając rozwój zrównoważony i terytorialnie ukierunkowany. Przez swoją kompleksowość, GPR stanowi operacyjne narzędzie realizacji celów SRWŁ 2030 na poziomie lokalnym.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego

Plan został przyjęty uchwałą nr LV/679/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r.

W Planie zostały określone następujące cele szczegółowe w poszczególnych sferach działań:

1. Osadnictwo – Region spójny, o zrównoważonym systemie osadniczym;
2. Transport – Region o wysokiej jakości i dostępności infrastruktury transportowej;
3. Infrastruktura techniczna – Region o wysokiej jakości i dostępności infrastruktury technicznej;
4. Środowisko przyrodnicze – Region o wysokiej jakości środowiska przyrodniczego;
5. Dziedzictwo kulturowe – Region o dobrze zachowanym dziedzictwie kulturowym;
6. Turystyka i rekreacja – Region o wysokiej atrakcyjności turystycznej;
7. Krajobraz i ład przestrzenny – Region o krajobrazie wysokiej jakości;

8. Obronność i bezpieczeństwo publicznej – Region o wysokim poziomie bezpieczeństwa publicznego;
9. Obszary funkcjonalne – Region efektywnie wykorzystujący endogeniczny potencjał rozwojowy na rzecz zrównoważonego rozwoju przestrzennego.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zaplanowane w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Gorzkowice są wyraźnie skorelowane z celami szczegółowymi zawartymi w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego, tj. z:

- Celem szczegółowym I, kierunek: I.5. Rozwój miast o znaczeniu lokalnym i wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich, m.in. poprzez I.5.1. wzrost zasięgu oddziaływania przestrzennego miast o znaczeniu lokalnym, w tym: podnoszenie standardu wyposażenia infrastrukturalnego zasobów mieszkaniowych; rozwój wysokiej jakości bazy i usług infrastruktury społecznej o znaczeniu lokalnym, w tym usług edukacji przedszkolnej, ochrony zdrowia i pomocy społecznej oraz usług kultury; rozwój terenów rekreacyjnych i sportowych, z uwzględnieniem potrzeb różnych grup wiekowych ludności we wszystkich miastach o znaczeniu lokalnym oraz gminach wiejskich;
- Cel szczegółowy III, kierunek III.6. Rozwój systemów kanalizacyjnych, m.in. poprzez III.6.1. budowę, rozbudowę zbiorczych systemów kanalizacji w wyznaczonych zasięgach aglomeracji oraz budowę, rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych;
- Cel szczegółowy IV, kierunek IV.3. Poprawa jakości powietrza, m.in. poprzez IV.3.1. wdrażanie uchwały antysmogowej oraz programów ochrony powietrza dla stref, w których notuje się przekroczenia poziomu dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń, w tym stopniowe zastępowanie surowców konwencjonalnych ekologicznymi nośnikami energii, centralizacja dostaw ciepła wraz z termomodernizacją zasobów mieszkaniowych i obiektów użyteczności publicznej i wprowadzenie nowoczesnych technik spalania, szczególnie na obszarach zwartej zabudowy.

Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez modernizację przestrzeni mieszkaniowej i infrastruktury technicznej odpowiada założeniom dotyczącym kształtowania regionu spójnego, o zrównoważonym systemie osadniczym oraz regionu o wysokiej jakości i dostępności infrastruktury technicznej. W ramach działań rewitalizacyjnych przewidziane są modernizacje budynków mieszkalnych, zagospodarowanie przestrzeni publicznych oraz inwestycje w sieci kanalizacyjne, co przekłada się bezpośrednio na realizację celów planu wojewódzkiego w zakresie poprawy warunków bytowych mieszkańców i rozwoju nowoczesnej infrastruktury technicznej.

Strategia Rozwoju Gminy Gorzkowice do 2030 roku

Strategia została przyjęta uchwałą nr XXXIII.258.2021 Rady Gminy Gorzkowice z dnia 22 grudnia 2021 roku.

Wizja Gminy Gorzkowice określona w Strategii:

Gmina Gorzkowice – w 2030 r. jest miejscem, które dba o mieszkańców, przedsiębiorców i inwestorów. Aktywnie i skutecznie pozyskuje oraz wykorzystuje fundusze krajowe, unijne, dzięki czemu uległy poprawie warunki życia oraz infrastruktura techniczna.

Misja Gminy Gorzkowice brzmi natomiast:

Misją rozwoju Gminy Gorzkowice jest zrównoważony rozwój gminy, w tym poprawa jakości życia mieszkańców, budowa i rozbudowa infrastruktury technicznej, zapewnienie dostępności do wysokiej jakości usług publicznych, w tym elektronicznych, stworzenie przestrzeni atrakcyjnej do zamieszkania, wypoczynku inwestowania, prowadzenia biznesu.

Strategia Rozwoju Gminy określa najważniejsze kierunki rozwoju gminy, będące odpowiedzią na wytypowane główne wyzwania rozwojowe. Do tego zdefiniowanych zostało 24 cele operacyjne, którym przypisano do realizacji 21 zadań o charakterze inwestycyjnym i społecznym.

Wyzwanie I. Infrastruktura - budowa, rozbudowa, remonty gminnej infrastruktury technicznej:

Cel strategiczny: Poprawa jakości życia poprzez zapewnienie dostępności do infrastruktury gminnej:

Cel 1.1. Rozbudowa oczyszczalni ścieków;
Cel 1.2. Budowa i rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej;
Cel 1.3. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków;
Cel 1.4. Poprawa stanu dróg - remonty i modernizacje dróg lokalnych;
Cel 1.5. Poprawa bezpieczeństwa - budowa ścieżek rowerowych i ciągów pieszych;
Cel 1.6. Rozbudowa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej;
Cel 1.7. Zagospodarowanie turystyczne nad Zalewem Cieszanowickim.

Wyzwanie II. Zmiany klimatyczne - efektywna gospodarka zasobami, zachowanie różnorodności biologicznej, zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych:

Cel strategiczny: Przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatu:

Cel 2.1. Zwiększenie zastosowania i popularności odnawialnych źródeł energii;
Cel 2.2. Przeciwdziałanie zjawisku niskiej emisji – wymiana źródeł ciepła na ekologiczne;
Cel 2.3. Mała retencja – gromadzenia i zagospodarowanie wody;

Cel 2.4. Usuwanie wyrobów zawierających azbest;
Cel 2.5. Racjonalna gospodarka odpadami.

Wyzwanie III. Przedsiębiorczość - wsparcie lokalnego biznesu, zachęty inwestycyjne:

Cel strategiczny: Wsparcie rozwoju i konkurencyjności lokalnej gospodarki:

Cel 3.1. Stworzenie systemu zachęt inwestycyjnych;
Cel 3.2. Promocja przedsiębiorczości;
Cel 3.3. Promocja gospodarcza gminy - wyznaczenie terenów inwestycyjnych oraz pod działalność gospodarczą.

Wyzwanie IV. Społeczeństwo - edukacja, profilaktyka zdrowotna, przeciwdziałanie wykluczeniu:

Cel strategiczny: Wsparcie i rozwój kapitału społecznego:

Cel 4.1. Wsparcie sektora sportu, turystyki i rekreacji;
Cel 4.2. Podnoszenie świadomości prozdrowotnej, promocja i realizacja działań profilaktycznych;
Cel 4.3. Wsparcie rozwoju organizacji pozarządowych, w tym klubów sportowych;
Cel 4.4. Zwiększenie dostępności i jakości e-usług publicznych poprzez zapewnienie obywatelom łatwego dostępu do informacji publicznych;
Cel 4.5. Wsparcie powrotu na rynek pracy kobiet po okresie urlopu macierzyńskiego poprzez organizację opieki dla dzieci do 3 lat – żłobek, klub malucha;
Cel 4.6. Edukacja ekologiczna i promowanie postaw chroniących środowisko;
Cel 4.7. Wsparcie rozwoju kompetencji cyfrowych wśród mieszkańców gminy.
Cel 4.8. Organizacja cyklicznych imprez kulturalnych, rozrywkowych i sportowych;
Cel 4.9. Aktywizacja osób biernych zawodowo, bezrobotnych, przeciwdziałanie ubóstwu.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Gorzkowice na lata 2025-2030 jest dokumentem w pełni spójnym z celami określonymi w Strategii Rozwoju Gminy Gorzkowice do 2030 roku. Oba dokumenty bazują na wspólnej wizji zrównoważonego rozwoju, który ma zapewnić poprawę jakości życia mieszkańców, rozwój infrastruktury, wzmocnienie kapitału społecznego oraz wsparcie lokalnej gospodarki. Program rewitalizacji koncentruje się na interwencjach na terenach zdegradowanych, lecz jego oddziaływanie ma charakter horyzontalny i odpowiada na strategiczne wyzwania gminy.

W zakresie infrastruktury działania rewitalizacyjne przyczyniają się do modernizacji przestrzeni publicznych, rozwoju systemów kanalizacji, poprawy stanu technicznego budynków oraz zwiększenia bezpieczeństwa, co jest bezpośrednią odpowiedzią na wyzwania związane z potrzebą poprawy dostępności i jakości infrastruktury technicznej. Jednocześnie

przewidziane przedsięwzięcia ekologiczne, takie jak termomodernizacja, działania antysmogowe, retencja wody czy usuwanie azbestu, są zgodne z kierunkiem strategicznym dotyczącym przeciwdziałania skutkom zmian klimatu i racjonalnej gospodarki zasobami środowiska.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gorzkowice i miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Obowiązujące obecnie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gorzkowice zostało zatwierdzone uchwałą nr XXXII/204/02 Rady Gminy Gorzkowice z dnia 18 czerwca 2002 r. Natomiast zostało ono zmienione uchwałą nr XXXIV/211/2013 Rady Gminy Gorzkowice z dnia 16 września 2013 r.

Studium wskazuje na konieczność zrównoważonego kształtowania przestrzeni, poprawy warunków życia mieszkańców oraz wspierania rozwoju gospodarczego, co znajduje odzwierciedlenie w działaniach rewitalizacyjnych. Ponadto, odpowiadają one na potrzebę aktywizacji społecznej i gospodarczej poprzez wspieranie lokalnej przedsiębiorczości, rozbudowę infrastruktury wspierającej edukację i kulturę oraz tworzenie warunków sprzyjających inwestycjom. W ten sposób rewitalizacja przyczynia się do integracji przestrzennej i funkcjonalnej gminy oraz podnosi jej konkurencyjność, zgodnie z kierunkami określonymi w studium.

Założenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Gorzkowice są również zgodne z zapisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wszystkie działania przewidziane w programie rewitalizacji, zostały zaplanowane i skoordynowane z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Dzięki temu program rewitalizacji nie tylko przyczyni się do odnowienia obszarów, które najbardziej tego potrzebują, ale także będzie wspierał długoterminowe cele rozwoju gminy, zgodnie z założeniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

3. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Wizja zawiera opis stanu docelowego w wyniku przeprowadzenia rewitalizacji w wyznaczonym obszarze rewitalizacji w aspekcie społecznym, gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym oraz technicznym. Wizja stanowi podstawę określenia celów i kierunków działań, w ramach których realizowane będą przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Wizja obszaru rewitalizacji po realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji:

Po zakończeniu realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji na lata 2025-2030 obszar rewitalizacji w Gminie Gorzkowice stanie się przestrzenią bardziej spójną społecznie,

funkcjonalną, bezpieczną i dostępną dla wszystkich mieszkańców, w której zniwelowano zdiagnozowane problemy społeczne, infrastrukturalne oraz środowiskowe.

Poprawie uległa jakość życia mieszkańców, w szczególności osób starszych, długotrwale bezrobotnych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym. Dzięki realizacji projektów rewitalizacyjnych, takich jak modernizacja infrastruktury technicznej, termomodernizacje budynków mieszkalnych, likwidacja barier architektonicznych czy wymiana nieekologicznych źródeł ciepła, znacząco podniósł się standard zamieszkania i bezpieczeństwa ekologicznego. Inwestycje w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną oraz usuwanie azbestu przyczyniły się do poprawy stanu środowiska.

Wzrosła również aktywność społeczna i integracja lokalnych wspólnot – rewitalizacja przyczyniła się do stworzenia nowych przestrzeni wspólnych oraz uruchomienia działań edukacyjnych, aktywizujących i integracyjnych. Mieszkańcy odzyskali poczucie wpływu na swoje otoczenie, wzmocnili relacje sąsiedzkie i chętniej angażują się w inicjatywy społeczne i obywatelskie.

Obszar rewitalizacji w Gorzkowicach to dziś przyjazna, estetyczna i bezpieczna przestrzeń, w której mieszkańcy mogą się rozwijać, współdziałać i godnie żyć.

4. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań

Sformułowana w rozdziale powyżej wizja stanu podobszarów rewitalizacji będzie możliwa do osiągnięcia poprzez realizację celów oraz odpowiadających im kierunków działań. Głównym zamierzeniem rewitalizacji jest ograniczenie zdiagnozowanych problemów przy jednoczesnym wykorzystaniu potencjału podobszarów rewitalizacji, co wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

W ramach celów rewitalizacji określono kierunki działań, jakie należy podjąć, aby wyprowadzić obszar rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Każdemu z celów przypisano zjawiska problemowe, którym odpowiada dany cel oraz podobszaru osadnicze w ramach obszaru rewitalizacji, dla których cel ma priorytetowe znaczenie. Ponadto określono mierniki osiągnięcia celu, które powinny być mierzone, podczas okresowej ocenie realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Gorzkowice na lata 2025-2030 oraz po zakończeniu wdrażania Programu.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą realizowane w ramach 3 celów rewitalizacji:

1. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez modernizację przestrzeni mieszkaniowej i przestrzeni publicznej;
2. Wzmacnianie integracji społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu;

3. Poprawa funkcjonalności i ekologicznego standardu infrastruktury technicznej.

Wyznaczone cele są bezpośrednią odpowiedzią na zdiagnozowane problemy, które w różnych wymiarach dotykają wszystkie podobszary. Zostały one sformułowane tak, aby nie tylko przeciwdziałać skutkom, ale także usuwać przyczyny problemów. Takie podejście umożliwia holistyczną realizację procesu rewitalizacji, gdzie działania społeczne, gospodarcze i środowiskowe wzajemnie się uzupełniają, tworząc solidne podstawy dla zrównoważonego rozwoju całego obszaru.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne realizowane w ramach trzech celów rewitalizacji koncentrują się na budowaniu silnej, zintegrowanej społeczności lokalnej, wspieraniu zatrudnienia oraz poprawie efektywności energetycznej.

Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez modernizację przestrzeni mieszkaniowej i przestrzeni publicznej zakłada stworzenie bezpiecznych i komfortowych warunków życia w zdegradowanych obszarach gminy. Działania rewitalizacyjne mają na celu wyjście naprzeciw najpilniejszym potrzebom mieszkańców, związanym ze złym stanem technicznym budynków mieszkalnych, przestarzałą i niesprawną infrastrukturą techniczną w obiektach użyteczności publicznej oraz niską efektywnością energetyczną obiektów. W ramach podejmowanych inwestycji przewidziano renowację budynków mieszkalnych – w tym termomodernizacje, czy zagospodarowanie ich najbliższego otoczenia.. Ważnym aspektem jest także likwidacja barier architektonicznych i dostosowanie przestrzeni publicznych oraz budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Wzmacnianie integracji społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu stanowi fundament procesów rewitalizacyjnych, których celem nie jest wyłącznie poprawa stanu przestrzeni, ale przede wszystkim odbudowa relacji międzyludzkich, aktywizacja wspólnoty lokalnej i przywrócenie mieszkańcom poczucia przynależności oraz współodpowiedzialności za swoje otoczenie. Wieloletnie procesy marginalizacji i rozwarstwienia społecznego, widoczne zwłaszcza wśród osób starszych, samotnych, bezrobotnych czy młodzieży, wymagają działań nakierowanych na rozwój kapitału społecznego. Przestrzenią dla tego typu aktywności będą budynki publiczne, które staną się miejscem spotkań, wydarzeń kulturalnych, warsztatów, zajęć dla dzieci, dorosłych i seniorów. Ich odnowienie nie tylko poprawi funkcjonalność, ale stworzy warunki dla uruchomienia programów społecznych, w tym edukacyjnych, poradniczych i rozwojowych. W szczególności warto podkreślić potencjał tych działań do walki z bezrobociem poprzez organizację kursów zawodowych, warsztatów podnoszących kompetencje miękkie czy cyfrowe, a także wspieranie inicjatyw społecznych i wolontariatu. Tego rodzaju aktywności integracyjne stanowią często pierwszy krok do powrotu osób biernych zawodowo na rynek pracy lub zaangażowania ich w inicjatywy lokalne.

Szczególną rolę w realizacji tego celu mogą odegrać organizacje pozarządowe oraz lokalni liderzy, którzy działając z mieszkańcami w sposób oddolny, mogą zwiększyć efektywność i trwałość efektów rewitalizacji.

Poprawa funkcjonalności i ekologicznego standardu infrastruktury technicznej obejmuje szeroki zakres działań, które bezpośrednio wpływają na jakość życia mieszkańców oraz komfort codziennego funkcjonowania. Modernizacja infrastruktury sprzyja zwiększeniu efektywności energetycznej i znaczącemu ograniczeniu negatywnego oddziaływania na środowisko, wpisując się w zasady zrównoważonego rozwoju. Działania te łączą aspekty techniczne, środowiskowe i społeczne, tworząc zintegrowany proces rewitalizacji, który odpowiada na złożone potrzeby mieszkańców obszaru. Dzięki temu wzmacniają spójność przestrzenną, gospodarczą oraz społeczną, przyczyniając się do trwałej poprawy warunków życia i funkcjonowania całej lokalnej społeczności.

Tabela 123. Cele rewitalizacji

Cel	Kierunek działań	Zdiagnozowany problem, któremu odpowiada cel	Podobszar rewitalizacji, dla którego cel ma priorytetowe znaczenie	Miernik osiągnięcia celu
1. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez modernizację przestrzeni mieszkaniowej i infrastruktury technicznej	1.1. Kompleksowa modernizacja i adaptacja zasobu mieszkaniowego oraz budynków użyteczności publicznej	Depopulacja Brak dostosowania budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową	Bujniczki Krzemieniewice Plucice Wola Kotkowska Żuchowice Jednostka 1	Saldo migracji Udział gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami
	1.2. Rozwój i modernizacja infrastruktury okołodrogowej	Depopulacja Zagrożenie przestępczością Bezpieczeństwo na drogach	Bujniczki Krzemieniewice Plucice Wola Kotkowska Żuchowice Jednostka 1	Saldo migracji Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców Liczba kolizji drogowych na 100 mieszkańców Liczba wypadków drogowych na 100 mieszkańców
2. Wzmacnianie integracji społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	2.1. Realizacja programów aktywizujących społeczność lokalną	Zaawansowanie procesu starzenia się ludności Depopulacja Niepełnosprawność Bezrobocie Długotrwałe bezrobocie Ubóstwo Niski poziom kapitału społecznego Bezpieczeństwo funkcjonowania rodzin Zagrożenie przestępczością Niski stopień przedsiębiorczości	Bujniczki Krzemieniewice Plucice Wola Kotkowska Żuchowice Jednostka 1	Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na danym obszarze Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem Saldo migracji Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy

Cel	Kierunek działań	Zdiagnozowany problem, któremu odpowiada cel	Podobszar rewitalizacji, dla którego cel ma priorytetowe znaczenie	Miernik osiągnięcia celu
				w ogólne bezrobotnych na danym obszarze Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców Liczba osób z niepełnosprawnością, które wzięły udział w przedsięwzięciach rewitalizacyjnych Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców
3.Ograniczenie negatywnego oddziaływania środowiskowego poprzez działania ekologiczne i prozdrowotne	3.1. Likwidacja źródeł zagrożeń środowiskowych	Obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska Zła jakość powietrza	Bujniczki Krzemieniewice Plucice Wola Kotkowska Żuchowice Jednostka 1	Liczba budynków poddanych termomodernizacji

Źródło: Opracowanie własne

5. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne podejmowane będą bezpośrednio w celu eliminacji lub ograniczenia niepożądanych zjawisk zdiagnozowanych w obszarze rewitalizacji. Działania mogą być realizowane przez Gminę Gorzkowice, ale także przez innych interesariuszy procesu rewitalizacji, niezależnie lub w porozumieniu z Gminą Gorzkowice.

W ramach planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych uwzględniono działania, które będą realizowane głównie przez Gminę Gorzkowice lub jej jednostki organizacyjne.

Grupą docelową działań rewitalizacyjnych są mieszkańcy podobszarów rewitalizacji: Bujniczki, Krzemieniewice, Plucice, Wola Kotkowska, Żuchowice i Jednostka 1.

5.1. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Gorzkowice na lata 2025-2030 są odpowiedzią na zdiagnozowane problemy i określone cele rewitalizacji. Bez ich realizacji nie będzie możliwe osiągnięcie zakładanych celów i poprawa sytuacji w obszarze rewitalizacji.

Szczegółowe powiązania i komplementarność pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami omówiono w rozdziale 6. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Tabela 124. Planowane podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne[1],[2]

Nazwa	**1. Renowacja budynków na ulicy Rynek**
Powiązanie z celami GPR	1. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez modernizację przestrzeni mieszkaniowej i przestrzeni publicznej 3. Poprawa funkcjonalności i ekologicznego standardu infrastruktury technicznej.
Podmiot realizujący	Podmioty prywatne / Parafia
Zakres realizowanych zadań	Zakres prac to m.in. — Oczyszczenie i odnowienie elewacji; — Malowanie; — Wymiana pokrycia dachowego; — Naprawa konstrukcji dachowej; — Montaż rynien i rur spustowych; — Stolarka okienna i drzwiowa; — Modernizacja instalacji elektrycznej, wodno-kanalizacyjnej, gazowej i centralnego ogrzewania;

[1] Realizacja przedsięwzięć, które dotyczą zabytków jest możliwa w przypadku uzyskania pozwoleń/ uzgodnień wymaganych przepisami odrębnymi.

[2] Projektując i realizując dane przedsięwzięcie konieczne jest uwzględnienie warunków technicznych dotyczących zaopatrzenia w wodę do celów przeciwpożarowych oraz dojazdów pożarowych, wymaganych rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych. Przedsięwzięcia przed realizacją powinny być uzgodnione z rzeczoznawcą do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych.

	— Montaż energooszczędnych źródeł światła; — Renowacja podwórek, chodników, małej architektury; — Zagospodarowanie przestrzeni wspólnych; — Nowe oświetlenie uliczne lub iluminacja budynków. Projekt ma na celu podniesienie standardu technicznego i energetycznego budynków oraz ich otoczenia. Głównym problemem jest zły stan techniczny budynków mieszkalnych oraz ich otoczenia, który wpływa negatywnie na jakość życia mieszkańców. Problemy te obejmują przestarzałą infrastrukturę, niski standard energetyczny budynków. Zły stan techniczny budynków mieszkalnych, w tym niewydolna infrastruktura techniczna oraz niska efektywność energetyczna, przekładają się na wzrost kosztów utrzymania lokali, pogorszenie warunków bytowych, a także ograniczają możliwości aktywizacji społecznej i gospodarczej mieszkańców. W podobszarze Jednostka 1 nie zdiagnozowano problemu dotyczącego złej jakości powietrza, lecz wskaźnik określony w ramach tego problemu był bliski wartości na terenie całej gminy, zatem projekt jest zasadny.
Miejsce realizacji	ulica Rynek, tj. podobszar Jednostka 1
Szacowany koszt [zł]	**5 000 000,00 zł**
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 Priorytet FELD.05 Fundusze europejskie dla rozwoju lokalnego w Łódzkiem Działanie FELD.05.03 Rewitalizacja obszarów wiejskich
Termin realizacji	2026-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	**Rezultaty:** — ochrona powietrza, — ograniczenie niskiej emisji, — rozwój infrastruktury oraz dostosowanie jej do osób z niepełnosprawnościami i starszych, — poprawa poziomu bezpieczeństwa. **Wskaźniki:** Wskaźniki produktu: — WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS) – 1 szt. — WLWK-PLRO147 - Liczba wspartych budynków mieszkalnych zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt. Wskaźniki rezultatu: — WLWK-PLRR048 - Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji – 2 289 osób. **Sposób oceny:** Protokół odbioru prac.
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Dostosowanie budynków do osób z niepełnosprawnością ruchową: • Likwidacja barier architektonicznych (podjazdy, pochylnie, brak progów, odpowiednia szerokość drzwi). • Zapewnienie odpowiedniego oświetlenia przestrzeni wspólnych. • Wyznaczenie miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnościami w pobliżu wejść.
Ewentualne zagrożenia spowodowane	Konflikty między mieszkańcami.

realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	

Nazwa	**2. Dzienny Dom Seniora[3]**
Powiązanie z celami GPR	1. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez modernizację przestrzeni mieszkaniowej i przestrzeni publicznej 2. Wzmacnianie integracji społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
Podmiot realizujący	Gmina Gorzkowice / Stowarzyszenia
Zakres realizowanych zadań	Zgodnie z przeprowadzoną diagnozą problem starzenia się społeczeństwa i osamotnienia osób starszych jest jednym z głównych problemów występujących na obszarze rewitalizacji. W gminie istnieją budynki, które można by zaadoptować na Dzienny Dom Seniora, które doskonale nadawałby się do stworzenia placówki opieki dla osób starszych. Budynki te znajdują się jednak w złym stanie technicznym, konieczna jest wymiana instalacji, stolarki okiennej, ocieplenie budynku, dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i ogólny remont. Zakres prac obejmowałby wydzielenie: — Sali spotkań — Jadalni, — Aneksu kuchennego, — Pomieszczenia klubowe z biblioteczką i prasą, wyposażeniem RTV, kanapy, fotele, — Pomieszczenia do odpoczynku — Pomieszczenia do spotkań indywidualnych; — Szatni dla seniorów i personelu, — Łazienki. Dodatkowo planuje się zagospodarowanie placu z ogrodem zaprojektowanego zgodnie z potrzebami seniorów, jednocześnie łączący potrzeby seniorów oraz mieszkańców.
Miejsce realizacji	Budynek po byłej Szkole Podstawowej w Gościnnej.
Szacowany koszt [zł]	5 000 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 Priorytet FELD.05 Fundusze europejskie dla rozwoju lokalnego w Łódzkiem Działanie FELD.05.03 Rewitalizacja obszarów wiejskich[4]
Termin realizacji	2027-2030

[3] Projekt rewitalizacyjny znajduje się w bliskiej odległości od obszaru kolejowego, przez który przebiega linia kolejowa nr 1. Inwestor realizujący taką inwestycję, powinien być zobligowany do zastosowania rozwiązań technicznych gwarantujących dotrzymanie standardów jakości środowiska w granicach terenu inwestycji, określonych w przepisach odrębnych, w zależności od planowanej inwestycji. Realizacja przedsięwzięcia będzie prowadzona w takich sposób, aby nie powodowała ona zagrożenia bezpieczeństwa ruchu kolejowego oraz ograniczyła możliwość wkraczania osób postronnych na obszar kolejowy, a tym samym nie powodowała zagrożenia bezpieczeństwa ruchu kolejowego. Realizacja przedsięwzięcia wymaga uzgodnienia /zaopiniowania zgodnie z przepisami ustawy o transporcie kolejowym z właściwym terytorialnie zakładem linii kolejowych, tj. PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Zakład Linii Kolejowych w Łodzi.

[4] W odniesienie do zaplanowanych działań związanych z wydzieleniem pomieszczenia klubowego z biblioteczką i prasą należy zwrócić uwagę na to, że do wydatków niekwalifikowalnych w ramach działania FELD.05.03 zaliczane są m.in. wydatki na zakup książek i innych wydawnictw oraz dzieł sztuki.

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	**Rezultaty:** Zadanie przyczyni się do poprawy jakości życia seniorów mieszkających na terenie gminy, w tym także na terenie rewitalizacji. Stworzenie miejsca dla seniorów pozwoli na wzrost ich aktywności społecznej. Dodatkowo ośrodek przyczyni się do wzrostu zatrudnienia w gminie. Preferencje zatrudnieniowe będą mieć tutaj osoby zamieszkujące obszar rewitalizacji. Zadanie przyczyni się do poprawy jakości życia seniorów mieszkających na terenie gminy, w tym także na terenie rewitalizacji. Stworzenie miejsca dla seniorów pozwoli na wzrost ich aktywności społecznej. Dodatkowo ośrodek przyczyni się do wzrostu zatrudnienia w gminie. Preferencje zatrudnieniowe będą mieć tutaj osoby zamieszkujące obszar rewitalizacji. **Wskaźniki:** Wskaźniki produktu: — WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS) – 1 szt. — WLWK-PLRO148 - Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt. Wskaźniki rezultatu: — WLWK-PLRR048 - Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji – 2 289 osób **Sposób oceny:** Protokół odbioru prac.
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Dostosowanie budynków do osób z niepełnosprawnością ruchową i seniorów: • Pełna dostępność architektoniczna budynku (brak progów). • Uchwyty i poręcze w ciągach komunikacyjnych oraz łazienkach. • Antypoślizgowe nawierzchnie podłóg. • Czytelne oznakowanie pomieszczeń i stref funkcjonalnych.
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.

Nazwa	**3. Rehabilitacja dla mieszkańców**
Powiązanie z celami GPR	2. Wzmacnianie integracji społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
Podmiot realizujący	Gmina Gorzkowice / Stowarzyszenie / Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Gorzkowicach
Zakres realizowanych zadań	Projekt zakłada uruchomienie bezpłatnych usług rehabilitacyjnych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji, ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych, osób z niepełnosprawnościami oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zakres obejmuje świadczenie usług fizjoterapeutycznych (m.in. masaż, kinezyterapia, fizykoterapia), zajęcia grupowe z rehabilitacji ruchowej oraz indywidualne konsultacje ze specjalistami. W ramach projektu planuje się zakup niezbędnego sprzętu rehabilitacyjnego, wynajem lokalu oraz zatrudnienie wykwalifikowanego personelu.
Miejsce realizacji	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Gorzkowicach

Szacowany koszt [zł]	250 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	**Środki własne Fundacji** **Dotacja z budżetu Gminy** **Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027** Priorytet FELD.07 Fundusze europejskie dla zatrudnienia i integracji w Łódzkiem Działanie FELD.07.09 Usługi społeczne i zdrowotne
Termin realizacji	2026-2028
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	**Rezultaty:** W obszarze rewitalizacji zidentyfikowano liczne problemy zdrowotne wśród mieszkańców, wynikające z braku dostępu do opieki rehabilitacyjnej, starzejącej się populacji oraz ograniczonej mobilności części społeczności. Występuje także niski poziom aktywności fizycznej oraz brak profilaktyki zdrowotnej. Projekt odpowiada na potrzebę zwiększenia dostępności usług zdrowotnych, co wpłynie pozytywnie na jakość życia i integrację społeczną mieszkańców. **Wskaźniki:** — Liczba ludności objętej wsparciem rehabilitacyjnym – 300 osób — Liczba godzin terapii indywidualnej – 1 000 h — Liczba godzin zajęć grupowych – 150 h Wskaźniki rezultatu: — WLWK-PLRR048 - Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji – 2 289 osób — WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach - 2 miejsca — WLWK-PLKLCR02 - Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej – 1 szt. **Sposób oceny:** Protokół odbioru prac.
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Dostosowanie budynków do osób z niepełnosprawnością ruchową i seniorów: • Dostosowanie gabinetów rehabilitacyjnych do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością. • Zakup sprzętu rehabilitacyjnego przystosowanego dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. • Zapewnienie dostępności informacyjno-komunikacyjnej (możliwość rejestracji telefonicznej) • Brak barier architektonicznych w drodze do gabinetów.
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.

Nazwa	**4. Remont dwóch pomieszczeń, znajdujących się w budynku należących do OSP Żuchowice i zaadaptowanie ich na potrzeby Magazynu Interwencyjnego na wypadek klęsk żywiołowych oraz Sali na spotkania robocze Zarządu OSP, Rady Sołeckiej, zebrań mieszkańców w mniej licznych grupach, członków Sekcji PZHGP w Żuchowicach**
Powiązanie z celami GPR	1. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez modernizację przestrzeni mieszkaniowej i przestrzeni publicznej
Podmiot realizujący	Ochotnicza Straż Pożarna w Żuchowicach, Gmina Gorzkowice
Zakres realizowanych zadań	W ramach zadania planuje się: — wymianę okien, parapetów i drzwi, — wymianę podłóg, naprawę tynków, malowanie ścian, — wykonanie instalacji elektrycznej i sanitarnej (ogrzewanie, toaleta), — wykonanie podjazdu dla osób niepełnosprawnych, — zainstalowanie rampy z zadaszeniem (przed wejściem do magazynu interwencyjnego, — wyposażenie wewnątrz lokalu (stoły, krzesła, regały, itp.) Uprzednio lokale te wykorzystywane były na potrzeby sklepu GS Gorzkowice oraz Wiejskiej Zlewni Mleka. Prace remontowe i adaptacyjne umożliwiają wykorzystanie tych pomieszczeń do pełnienia nowych funkcji, tj. będą służyły jako Magazyn Interwencyjny na wypadek klęsk żywiołowych, co wpłynie na poprawę bezpieczeństwa w Gminie oraz na spotkania robocze Zarządu OSP, Rady Sołeckiej, zebrań mieszkańców w mniej licznych grupach i członków Sekcji PZHGP w Żuchowicach, co będzie sprzyjało integracji społecznej.
Miejsce realizacji	Żuchowice 18A (działka nr 335/1), tj. podobszar Żuchowice
Szacowany koszt [zł]	75 000,00 zł – 250 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	**Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027** Priorytet FELD.05 Fundusze europejskie dla rozwoju lokalnego w Łódzkiem Działanie FELD.05.03 Rewitalizacja obszarów wiejskich
Termin realizacji	2026-2029
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	**Rezultaty:** — zaktywizowanie mieszkańców (szczególnie osób młodych) do dbałości o dobro wspólne, inicjowania i realizowania nowych pomysłów, — racjonalne wykorzystanie posiadanych zasobów lokalowych, — wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców poprzez uświadomienie o możliwości szybkiego uzyskania pomocy w przypadkach ewentualnych zagrożeń pogodowych, losowych, — poprawa estetyki obiektu (budynku OSP) — możliwość równoczesnego korzystania z obiektu (Świetlica – liczniejsza grupa osób, Sala spotkań – wąskie grono uczestników) bez konieczności zmiany terminów. **Wskaźniki:** Wskaźniki produktu: — WLWK-PLRO132 – Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS) – 1 szt. — WLWK-PLRO148 - Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt. Wskaźniki rezultatu:

	— WLWK-PLRR048 - Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji – 2 289 osób **Sposób oceny:** Protokół odbioru prac.
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Wykonanie podjazdu dla osób z niepełnosprawnościami.
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.

Nazwa	**5. Zagospodarowanie terenu przy budynku szkoły podstawowej w Krzemieniewicach**
Powiązanie z celami GPR	1. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez modernizację przestrzeni mieszkaniowej i przestrzeni publicznej
Podmiot realizujący	Gmina Gorzkowice / SP Krzemieniewice / Stowarzyszenie
Zakres realizowanych zadań	Celem przedsięwzięcia jest kompleksowe zagospodarowanie terenu przy budynku szkoły podstawowej, aby stworzyć funkcjonalną i estetyczną przestrzeń, która będzie służyć uczniom, nauczycielom oraz lokalnej społeczności. Projekt ma na celu poprawę warunków edukacyjnych i rekreacyjnych oraz podniesienie atrakcyjności i bezpieczeństwa otoczenia szkoły. W ramach projektu przewiduje się budowę placu zabaw oraz strefy relaksu z altaną, ławkami i zielenią. Zostaną również zainstalowane elementy małej architektury. Dodatkowo, planowane jest zagospodarowanie części terenu na ogród szkolny, gdzie uczniowie będą mogli prowadzić zajęcia z przyrody i ekologii. Teren przy budynku szkoły podstawowej jest zaniedbany i niewykorzystany. Brak odpowiedniej infrastruktury i estetycznego zagospodarowania przestrzeni negatywnie wpływa na wizerunek szkoły oraz komfort uczniów, nauczycieli i odwiedzających. Nieuporządkowany teren nie sprzyja aktywnościom na świeżym powietrzu ani organizacji wydarzeń szkolnych i społecznych, co ogranicza możliwości wszechstronnego rozwoju uczniów.
Miejsce realizacji	Podobszar Krzemieniewice
Szacowany koszt [zł]	300 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	**Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027** Priorytet FELD.05 Fundusze europejskie dla rozwoju lokalnego w Łódzkiem Działanie FELD.05.03 Rewitalizacja obszarów wiejskich
Termin realizacji	2026-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	**Rezultaty:** — działania wspierające integrację społeczną, aktywność oraz budowanie tożsamości regionalnej, — przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,

	— tworzenie miejsc rekreacji i wypoczynku na cele aktywizacji społecznej, — modernizacja i zagospodarowanie przestrzeni publicznych na rzecz ożywienia społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji oraz rozwoju turystyki, — poprawa estetyki, dostępności i funkcjonalności obszaru rewitalizacji. **Wskaźniki:** Wskaźniki produktu: — WLWK-PLRO148 - Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt. — Liczba nowoczesnych i funkcjonalnych przestrzeni wokół szkół – 1 szt. Wskaźniki rezultatu: — WLWK-PLRR048 - Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji – 2 289 osób — Liczba zorganizowanych wydarzeń szkolnych i społecznych – 5 szt./rok — Liczba uczniów korzystających z nowej infrastruktury – 100 osób/rok **Sposób oceny:** Protokół odbioru prac.
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Wykonanie utwardzonych, równych i antypoślizgowych ciągów pieszych. Obniżone krawężniki i łagodne spadki terenu. Montaż ławek z oparciami i podłokietnikami. Odpowiednie oznakowanie przejść i stref rekreacyjnych. Montaż urządzeń rekreacyjnych dostępnych dla dzieci z niepełnosprawnościami (integracyjny plac zabaw).
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.

Nazwa	**6. Przebudowa budynku H+H przy ul. Przemysłowej wraz ze zmianą sposobu użytkowania na Centrum społeczno-edukacyjne[5]**
Powiązanie z celami GPR	1. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez modernizację przestrzeni mieszkaniowej i przestrzeni publicznej
Podmiot realizujący	Gmina Gorzkowice / Stowarzyszenia z terenu gminy
Zakres realizowanych zadań	Projekt przewiduje organizację szerokiej gamy działań społecznych i edukacyjnych m.in. kursy i szkolenia dla różnych grup wiekowych, spotkania integracyjne, warsztaty tematyczne, a także wydarzenia

[5] Projekt rewitalizacyjny znajduje się w bliskiej odległości od obszaru kolejowego, przez który przebiega linia kolejowa nr 1. Inwestor realizujący taką inwestycję, powinien być zobligowany do zastosowania rozwiązań technicznych gwarantujących dotrzymanie standardów jakości środowiska w granicach terenu inwestycji, określonych w przepisach odrębnych, w zależności od planowanej inwestycji. Realizacja przedsięwzięcia będzie prowadzona w takich sposób, aby nie powodowała ona zagrożenia bezpieczeństwa ruchu kolejowego oraz ograniczyła możliwość wkraczania osób postronnych na obszar kolejowy, a tym samym nie powodowała zagrożenia bezpieczeństwa ruchu kolejowego. Realizacja przedsięwzięcia wymaga uzgodnienia /zaopiniowania zgodnie z przepisami ustawy o transporcie kolejowym z właściwym terytorialnie zakładem linii kolejowych, tj. PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Zakład Linii Kolejowych w Łodzi.

	kulturalne i sportowe. Centrum stanie się miejscem spotkań dla lokalnych stowarzyszeń i organizacji, mieszkańców różnych grup wiekowych wspierając rozwój społeczności lokalnej oraz promując aktywność społeczną i kulturalną. Celem przedsięwzięcia jest kompleksowa modernizacja budynku byłego biurowca H+H oraz zmiana jego sposobu użytkowania, aby przekształcić go w wielofunkcyjne centrum społeczno-edukacyjne. Projekt ma na celu stworzenie nowoczesnej i funkcjonalnej przestrzeni, która będzie służyć mieszkańcom jako miejsce edukacji, spotkań społecznych i aktywności kulturalnych. Zakres prac obejmuje również prace remontowe wewnątrz budynku oraz zakup wyposażenia. Projekt przyczyni się do poprawy estetyki i funkcjonalności tej części gminy Gorzkowice. Projekt wpłynie na zwiększenie dostępności do usług edukacyjnych i społecznych, wspierając rozwój lokalnej społeczności i przeciwdziałając wykluczeniu społecznemu. Nowe centrum stanie się miejscem aktywności, integracji i współpracy mieszkańców, co przyczyni się do wzmocnienia więzi społecznych i podniesienia jakości życia w gminie.
Miejsce realizacji	ul. Przemysłowa (działka 129/85), Gorzkowice, tj. podobszar Jednostka 1
Szacowany koszt [zł]	2 500 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	**Budżet Gminy** **Granty** **Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027** Priorytet FELD.05 Fundusze europejskie dla rozwoju lokalnego w Łódzkiem Działanie FELD.05.03 Rewitalizacja obszarów wiejskich
Termin realizacji	2026-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	**Rezultaty:** — działania wspierające integrację społeczną, — przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, — wsparcie organizacji pozarządowych, — poprawa estetyki, dostępności i funkcjonalności obszaru rewitalizacji prowadząca do aktywizacji społeczno-gospodarczej, — objęcie wsparciem osoby starsze i samotne. **Wskaźniki:** Wskaźniki produktu: — WLWK-PLRO148 - Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt. — Liczba utworzonych Centrów społeczno-edukacyjnych – 1 szt. Wskaźniki rezultatu: — WLWK-PLRR048 - Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji – 2 289 osób — Liczba zorganizowanych kursów, szkoleń, warsztatów i wydarzeń kulturalnych – 12 szt./rok — Liczba uczestników zorganizowanych wydarzeń – 200 osób/rok **Sposób oceny:** Protokół odbioru prac.
Działania zapewniające dostępność osobom	Kompleksowe dostosowanie budynku do wymogów dostępności Toalety dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

ze szczególnymi potrzebami	Uchwyty i poręcze w ciągach komunikacyjnych oraz łazienkach. Antypoślizgowe nawierzchnie podłóg.
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.

Nazwa	**7. Organizacja zajęć, szkoleń i warsztatów dla społeczności lokalnej (w tym dla dzieci i dorosłych)**
Powiązanie z celami GPR	2. Wzmacnianie integracji społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
Podmiot realizujący	Gmina Gorzkowice/placówki oświatowe z terenu gminy/stowarzyszenia/organizacje pozarządowe
Zakres realizowanych zadań	Zakres realizowanych zadań społecznych w ramach przedsięwzięcia obejmuje organizację i prowadzenie różnorodnych warsztatów, szkoleń i spotkań, które będą dostosowane do potrzeb i zainteresowań mieszkańców obszaru rewitalizacji. Planowane działania mają charakter elastyczny – będą rozwijane i modyfikowane zgodnie z pojawiającymi się potrzebami lokalnej społeczności oraz zmieniającymi się warunkami społeczno-gospodarczymi. Głównym problemem, na który projekt odpowiada, jest zauważalny brak dostępnych i atrakcyjnych zajęć aktywizujących, które mogłyby poprawić jakość życia mieszkańców oraz sprzyjać ich integracji i włączeniu społecznemu. Przedsięwzięcie bezpośrednio realizuje cel rewitalizacji związany ze wzmacnianiem integracji społecznej i przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu. Regularne działania edukacyjne, kulturalne i społeczne, prowadzone w sposób inkluzyjny, mają za zadanie odbudować relacje międzyludzkie, rozwijać lokalny kapitał społeczny oraz angażować osoby wykluczone lub zagrożone marginalizacją w aktywność społeczną. Szczególnie istotne jest, że tego rodzaju inicjatywy mogą być skutecznym narzędziem walki z bezczynnością zawodową i społeczną, zwłaszcza wśród osób długotrwale bezrobotnych, młodzieży nieaktywnej zawodowo (NEET), kobiet wracających na rynek pracy czy osób starszych. W ramach zaplanowanych działań przewiduje się m.in. organizację warsztatów rozwijających kompetencje miękkie, takich jak komunikacja interpersonalna, praca zespołowa czy zarządzanie czasem – umiejętności te są coraz bardziej poszukiwane na rynku pracy i mogą zwiększyć szanse uczestników na podjęcie zatrudnienia. Równolegle planowane są także szkolenia komputerowe, cyfrowe i tematyczne, które nie tylko sprzyjają edukacji dorosłych, ale również pozwalają przeciwdziałać wykluczeniu technologicznemu. Tego rodzaju działania stanowią często pierwszy krok w aktywizacji zawodowej i społecznej – pozwalają osobom biernym zawodowo odzyskać pewność siebie, poznać nowe możliwości i zbudować sieć wsparcia społecznego. Ważnym uzupełnieniem projektu jest również potencjalne wspieranie wolontariatu oraz inicjatyw oddolnych, które mogą stanowić pomost pomiędzy biernym uczestnictwem a aktywnym zaangażowaniem w życie lokalnej wspólnoty. Poprzez takie działania możliwe jest nie tylko wzmacnianie wspólnoty, ale również identyfikacja lokalnych liderów, przyszłych animatorów i osób z potencjałem do dalszej aktywności – także zawodowej.

	Organizacja warsztatów i zajęć dla mieszkańców w ramach rewitalizacji ma nie tylko wymiar integracyjny, ale również praktyczny i rozwojowy – sprzyja aktywizacji zawodowej, przeciwdziała wykluczeniu oraz buduje fundamenty pod trwałe zmiany społeczne na obszarze objętym programem.
Miejsce realizacji	Podobszary: Bujniczki Krzemieniewice Plucice Wola Kotkowska Żuchowice Jednostka 1
Szacowany koszt [zł]	300 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	**Budżet Gminy** **Granty** **Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027** Priorytet FELD.07 Fundusze europejskie dla zatrudnienia i integracji w Łódzkiem Działanie FELD.07.13 Włączenie społeczne
Termin realizacji	2026-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	**Rezultaty:** — działania wspierające integrację społeczną, aktywność oraz budowanie tożsamości regionalnej, — przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, — aktywizacja zawodowa mieszkańców wraz z ożywieniem gospodarczym obszaru rewitalizacji, — upowszechnianie kultury, — wsparcie organizacji pozarządowych, — przeciwdziałanie patologiom społecznym. **Wskaźniki:** Wskaźniki produktu: — WLWK-EECO01 - Całkowita liczba osób objętych wsparciem - 450 osób Wskaźniki rezultatu: — WLWK-PLHILCR01 - Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu – 135 osób **Sposób oceny:** Protokół odbioru prac.
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Zajęcia będą dostosowane do osób ze szczególnymi potrzebami.
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.

Nazwa	**8. Dostosowanie budynku remizy OSP w Plucicach dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami**
Powiązanie z celami GPR	1. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez modernizację przestrzeni mieszkaniowej i przestrzeni publicznej
Podmiot realizujący	Gmina Gorzkowice, Powiat Piotrkowski
Zakres realizowanych zadań	Budowa podjazdów oraz dostosowanie toalety w budynku OSP w Plucicach dla potrzeb osób z niepełnoprawnościami. Remont ułatwi osobom z niepełnosprawnościami poruszanie się po obiekcie OSP. Obiekt będzie wykorzystywany w ramach procesu rewitalizacji do prowadzenia działań społecznych.
Miejsce realizacji	Miejscowość podobszaru Plucice: Plucice
Szacowany koszt [zł]	750 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
Termin realizacji	2025-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	**Rezultaty:** — dostosowanie budynku OSP w Plucicach do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. **Wskaźniki:** Wskaźniki produktu: — Liczba budynków dostosowanych do osób z niepełnosprawnościami – 1 szt. Wskaźniki rezultatu: — Liczba mieszkańców z niepełnosprawnością korzystających z budynku – 5 osób **Sposób oceny:** Protokół odbioru prac.
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Budowa podjazdów oraz dostosowanie toalety w budynku OSP w Plucicach.
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.

Nazwa	**9. Budowa chodników i ciągów pieszych i pieszo-rowerowych[6]**
Powiązanie z celami GPR	1. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez modernizację przestrzeni mieszkaniowej i przestrzeni publicznej
Podmiot realizujący	Gmina Gorzkowice, Powiat Piotrkowski
Zakres realizowanych zadań	W gminie Gorzkowice są miejsca pozbawione odpowiednich chodników, co stwarza znaczące problemy związane z bezpieczeństwem pieszych. Brak chodników zmusza mieszkańców do poruszania się po jezdni, co jest szczególnie niebezpieczne w miejscach o dużym natężeniu ruchu drogowego. Stan ten ogranicza również komfort i swobodę poruszania się pieszych, w tym dzieci, osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami. Niedostateczna infrastruktura chodnikowa negatywnie wpływa na estetykę i funkcjonalność miejscowości położonych w gminie. Celem przedsięwzięcia jest budowa nowoczesnych i bezpiecznych chodników. Projekt ma na celu poprawę bezpieczeństwa i komfortu pieszych, podniesienie jakości infrastruktury oraz zwiększenie estetyki i funkcjonalności miejscowości położonych na terenie gminy. Chodniki będą wykonane z trwałych i estetycznych materiałów, które zapewnią długą żywotność i komfort użytkowania. Dodatkowo, projekt przewiduje ewentualną budowę przejść dla pieszych, instalację elementów małej architektury, takich jak ławki, kosze na śmieci oraz stojaki na rowery, wiaty przystankowe co zwiększy funkcjonalność i estetykę przestrzeni publicznej. Wykonanie projektu oraz budowa chodników jest odpowiedzią na problem związany z kolizjami drogowymi. Budowa chodników poprawi bezpieczeństwo na drodze.
Miejsce realizacji	Podobszary: Bujniczki Krzemieniewice Plucice Wola Kotkowska Żuchowice Jednostka 1
Szacowany koszt [zł]	3 000 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	**Budżet Gminy** **Granty** **Środki zewnętrzne**
Termin realizacji	2025-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	**Rezultaty:** — zmniejszenie ilości kolizji drogowych, — poprawa bezpieczeństwa na drodze.,

[6] Projekt rewitalizacyjny znajduje się w bliskiej odległości od obszaru kolejowego, przez który przebiega linia kolejowa nr 1. Inwestor realizujący taką inwestycję, powinien być zobligowany do zastosowania rozwiązań technicznych gwarantujących dotrzymanie standardów jakości środowiska w granicach terenu inwestycji, określonych w przepisach odrębnych, w zależności od planowanej inwestycji. Realizacja przedsięwzięcia będzie prowadzona w takich sposób, aby nie powodowała ona zagrożenia bezpieczeństwa ruchu kolejowego oraz ograniczyła możliwość wkraczania osób postronnych na obszar kolejowy, a tym samym nie powodowała zagrożenia bezpieczeństwa ruchu kolejowego. Realizacja przedsięwzięcia wymaga uzgodnienia /zaopiniowania zgodnie z przepisami ustawy o transporcie kolejowym z właściwym terytorialnie zakładem linii kolejowych, tj. PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Zakład Linii Kolejowych w Łodzi.

	— rozwój infrastruktury drogowej oraz dostosowanie do osób z niepełnosprawnościami i starszych, na rzecz aktywizacji społeczno-gospodarczej, — poprawa estetyki, dostępności i funkcjonalności obszaru rewitalizacji prowadząca do aktywizacji społeczno-gospodarczej. **Wskaźniki:** Wskaźniki produktu: — Liczba podobszarów rewitalizacji w których wybudowano chodniki i ciągi piesze i pieszorowerowe – 6 podobszarów Wskaźniki rezultatu: — Liczba kolizji drogowych – 5 szt. **Sposób oceny:** Protokół odbioru prac.
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Równa, antypoślizgowa nawierzchnia. Obniżone krawężniki na przejściach dla pieszych. Pasy ostrzegawcze i prowadzące dla osób z dysfunkcją wzroku. Odpowiednie oświetlenie ciągów komunikacyjnych. Zachowanie minimalnej szerokości umożliwiającej swobodne mijanie się osób, w tym poruszających się na wózkach.
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.

Nazwa	**10. Siłownia zewnętrzna dla seniorów na terenie podobszaru rewitalizacji Bujniczki**
Powiązanie z celami GPR	1. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez modernizację przestrzeni mieszkaniowej i przestrzeni publicznej
Podmiot realizujący	Gmina Gorzkowice
Zakres realizowanych zadań	Wykonanie projektów oraz budowa siłowni zewnętrznej dla seniorów. Budowa siłowni pozwoli seniorom jak i pozostałym mieszkańcom na zdrowszy tryb życia wobec zdiagnozowanego problemu na terenie podobszaru Bujniczki.
Miejsce realizacji	Miejscowości podobszaru Bujniczki: Bujniczki, Kolonia Bujniczki, Kopanina, Pieńki Gorzkowskie
Szacowany koszt [zł]	225 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2 021-2027 Priorytet FELD.05 Fundusze europejskie dla rozwoju lokalnego w Łódzkiem Działanie FELD.05.03 Rewitalizacja obszarów wiejskich
Termin realizacji	2025-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	**Rezultaty:** — poprawa integracji mieszkańców, — promowanie zdrowego stylu życia, — aktywizacja mieszkańców

	Wskaźniki: Wskaźniki produktu: — WLWK-PLRO148 - Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt. Wskaźniki rezultatu: — WLWK-PLRR113 - Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 100 osób **Sposób oceny:** Protokół odbioru prac.
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Montaż urządzeń przystosowanych do potrzeb seniorów i osób o ograniczonej sprawności. Utwardzona, równa nawierzchnia umożliwiająca dojazd wózkiem. Czytelne instrukcje użytkowania urządzeń.
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.

Nazwa	**11. Termomodernizacja budynku OSP Bujniczki**
Powiązanie z celami GPR	1. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez modernizację przestrzeni mieszkaniowej i przestrzeni publicznej 3. Poprawa funkcjonalności i ekologicznego standardu infrastruktury technicznej.
Podmiot realizujący	Gmina Gorzkowice
Zakres realizowanych zadań	Wykonanie projektu oraz kompleksowa modernizacja budynku. Termomodernizacja budynku OSP Bujniczki zapewni mieszkańcom i Gminie komfort użytkowania. Przede wszystkim jest to odpowiedź na zdiagnozowany na terenie podobszaru Bujniczki problem związany ze złym stanem powietrza.
Miejsce realizacji	Miejscowości podobszaru Bujniczki: Bujniczki, Kolonia Bujniczki, Kopanina, Pieńki Gorzkowskie
Szacowany koszt [zł]	750 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
Termin realizacji	2025-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	**Rezultaty:** — zwiększenie efektywności energetycznej, — poprawa jakości powietrza. **Wskaźniki:** Wskaźniki produktu: — Liczba przeprowadzonych termomodernizacji – 1 szt.

	Wskaźniki rezultatu: — Liczba mieszkańców korzystających z obiektu – 60 osób **Sposób oceny:** Protokół odbioru prac.
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Dostosowanie wejścia do budynku (pochylnia, brak progów). Wydzielenie i dostosowanie toalety dla osób z niepełnosprawnościami. Poprawa oświetlenia i oznakowania wewnętrznego. Zapewnienie dostępnej sali spotkań na parterze budynku. Wyznaczenie miejsca parkingowego dla osób z niepełnosprawnościami.
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.

Nazwa	**12. Monitoring przestrzeni publicznej**
Powiązanie z celami GPR	1. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez modernizację przestrzeni mieszkaniowej i przestrzeni publicznej
Podmiot realizujący	Gmina Gorzkowice
Zakres realizowanych zadań	Gmina Gorzkowice zmaga się z problemami związanymi z bezpieczeństwem publicznym, takimi jak akty wandalizmu, przestępstwa oraz nieprzestrzeganie porządku publicznego, nieposzanowanie czyjejś własności. Brak skutecznego systemu monitoringu przestrzeni publicznej utrudnia szybkie reagowanie na incydenty oraz zapobieganie przestępstwom. Obecnie nie ma odpowiedniego narzędzia, które pozwoliłoby na skuteczne nadzorowanie newralgicznych miejsc, co prowadzi do poczucia zagrożenia wśród mieszkańców i obniża jakość życia w Gorzkowicach. Prace inwestycyjne obejmą instalację nowoczesnych kamer monitoringu w kluczowych miejscach na terenie m. Gorzkowice, takich jak rynek, parking, ulice, oraz okolice szkół i innych instytucji publicznych.
Miejsce realizacji	Podobszar Jednostka 1
Szacowany koszt [zł]	150 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
Termin realizacji	2016-2028
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	**Rezultaty:** — przeciwdziałanie patologiom społecznym, — poprawa poziomu bezpieczeństwa. **Wskaźniki:** Wskaźniki produktu: — Liczba kompletów nowego sprzętu i wyposażenia – 1 kpl. — Liczba punktów monitoringu – 5 szt. Wskaźniki rezultatu:

	— Liczba zgłoszonych przestępstw – 4 przestępstwa **Sposób oceny:** Protokół odbioru prac.
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Uniwersalne projektowanie.
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.

Źródło: Opracowanie własne

Zadanie polegające na utworzeniu Domu Seniora w budynku po byłej Szkole Podstawowej w miejscowości Gościnna, mimo że zlokalizowane jest poza wyznaczonym obszarem rewitalizacji, uzasadnione jest z perspektywy celów społecznych i strategicznych Gminnego Programu Rewitalizacji. Dom Seniora będzie pełnił funkcję usługową o charakterze ponadlokalnym, skierowaną do mieszkańców całej gminy, w tym przede wszystkim dla osób zamieszkujących obszar rewitalizacji. Jako że problemy starzenia się społeczeństwa i wykluczenia osób starszych mają charakter rozproszony, umiejscowienie placówki poza obszarem rewitalizacji nie ogranicza jej oddziaływania funkcjonalnego. Budynek po dawnej szkole w Gościnnej stanowi gotową bazę lokalową z potencjałem adaptacyjnym, co znacząco obniża koszty inwestycyjne. Realizacja Domu Seniora ma charakter uzupełniający względem działań rewitalizacyjnych – odpowiada na zidentyfikowane potrzeby społeczne osób starszych z obszaru rewitalizacji, nawet jeśli fizycznie znajduje się poza nim. W rezultacie projekt wspiera cele GPR w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Lokalizacja w Gościnnej jest obecnie jedyną możliwą i racjonalną opcją dla zapewnienia dostępności usług opiekuńczych i integracyjnych dla seniorów.

5.2. Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Gorzkowice na lata 2025-2030, poza podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi, planowane są także inne działania, których realizacja wzmocni efekty procesu rewitalizacji.

W niniejszym rozdziale przedstawiono przedsięwzięcia uzupełniające, które zostały zgłoszone przez mieszkańców w ramach procesu zbierania propozycji projektów rewitalizacyjnych, prowadzonego przez Gminę Gorzkowice w formule partycypacyjnej. Zgłoszenia te stanowią odpowiedź lokalnej społeczności na zidentyfikowane potrzeby i wpisują się w cele określone w Programie Rewitalizacji. Proponowane przez mieszkańców działania mogą zostać ujęte jako

przedsięwzięcia uzupełniające – przewidziane do realizacji w dalszej kolejności, w przypadku dostępności odpowiednich środków finansowych.

Ich obecność w programie potwierdza istotną rolę mieszkańców jako współtwórców procesu rewitalizacji oraz podkreśla znaczenie oddolnych inicjatyw w budowaniu trwałych zmian społecznych i przestrzennych. Choć priorytetem pozostają działania główne, zgłoszone przez Gminę jako kluczowe dla osiągnięcia zakładanych efektów, włączenie projektów mieszkańców wzmacnia spójność programu z realnymi potrzebami społeczności lokalnej. Dotyczą one głównie działań infrastrukturalnych, które wpływają na poprawę warunków życia mieszkańców, poprawy stanu infrastruktury technicznej, promocji zrównoważonego rozwoju.

Należą do nich następujące zadania:

1. Budowa światłowodowej sieci internetowej w podobszarach Plucice oraz Bujniczki;
2. Wykonanie ocieplenia remizy w Plucicach;
3. Wymiana źródeł ogrzewania;
4. Wymiana pokryć dachowych wykonanych z azbestu;
5. Budowa ścieżki rowerowej;
6. Rozbudowa oświetlenia ulicznego;
7. Budowa sieci kanalizacyjnej;
8. Remont i budowa nawierzchni drogowych.

Nazwa	**1. Budowa światłowodowej sieci internetowej w podobszarach Plucice oraz Bujniczki**
Powiązanie z celami GPR	1. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez modernizację przestrzeni mieszkaniowej i przestrzeni publicznej
Podmiot realizujący	Gmina Gorzkowice
Zakres realizowanych zadań	Budowa przyłącza światłowodowego pozwoli wszystkim mieszkańcom na dostęp do Internetu w życiu prywatnym jak i zawodowym wobec zdiagnozowanego problemu na terenie podobszarów Bujniczki i Plucice.
Miejsce realizacji	Podobszary rewitalizacji: Bujniczki Plucice
Szacowany koszt [zł]	1 000 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Środki własne; Środki zewnętrzne
Termin realizacji	2026
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	**Rezultaty:** – Poprawa warunków funkcjonowania prywatnego i zawodowego. **Wskaźniki:**

	– Liczba podobszarów rewitalizacji, w których wybudowano światłowodową sieć internetową – 2 podobszary **Sposób oceny:** Protokół odbioru prac.
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Uniwersalne projektowanie.
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.

Nazwa	**2. Wykonanie ocieplenia remizy w Plucicach**
Powiązanie z celami GPR	3. Poprawa funkcjonalności i ekologicznego standardu infrastruktury technicznej.
Podmiot realizujący	Gmina Gorzkowice
Zakres realizowanych zadań	Planowane jest ocieplenie remizy OSP w Plucicach w celu poprawy jakości powietrza wobec zdiagnozowanego problemu na terenie podobszaru Plucice.
Miejsce realizacji	Podobszar rewitalizacji Plucice
Szacowany koszt [zł]	100 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Środki własne; Środki zewnętrzne
Termin realizacji	2026-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	**Rezultaty:** – Poprawa jakości powietrza; – Zmniejszenie ilości energii potrzebnej do ogrzania budynku. **Wskaźniki:** – Liczba podobszarów rewitalizacji, w których wykonano ocieplenie remizy – 1 podobszar **Sposób oceny:** Protokół odbioru prac.
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Uniwersalne projektowanie.
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją	Konflikty między mieszkańcami.

przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	

Nazwa	**3. Wymiana źródeł ogrzewania**
Powiązanie z celami GPR	3. Poprawa funkcjonalności i ekologicznego standardu infrastruktury technicznej.
Podmiot realizujący	Gmina Gorzkowice
Zakres realizowanych zadań	Planuje się stopniową wymianę źródeł ogrzewania na bezemisyjne w celu poprawy jakości powietrza wobec zdiagnozowanych problemów na terenie obszaru rewitalizacji.
Miejsce realizacji	Podobszary rewitalizacji: Bujniczki Krzemieniewice Plucice Wola Kotkowska Żuchowice Jednostka 1
Szacowany koszt [zł]	100 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Środki własne; Środki zewnętrzne
Termin realizacji	2026-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	**Rezultaty:** – Poprawa jakości powietrza. **Wskaźniki:** – Liczba podobszarów rewitalizacji, w których wymieniano źródła ciepła – 6 podobszarów **Sposób oceny:** Protokół odbioru prac.
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Uniwersalne projektowanie.
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.

Nazwa	**4. Wymiana pokryć dachowych wykonanych z azbestu**
Powiązanie z celami GPR	3. Poprawa funkcjonalności i ekologicznego standardu infrastruktury technicznej.

Podmiot realizujący	Gmina Gorzkowice
Zakres realizowanych zadań	Stopniowa wymiana pokryć dachów budynków mieszkalnych i gospodarczych wykonanych z azbestu. Ma to na celu usunięcie odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska wobec zdiagnozowanego problemu na terenie obszaru rewitalizacji.
Miejsce realizacji	Podobszary rewitalizacji: Bujniczki Krzemieniewice Plucice Wola Kotkowska Żuchowice Jednostka 1
Szacowany koszt [zł]	100 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Środki własne; Środki zewnętrzne
Termin realizacji	2026-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	**Rezultaty:** – Eliminacja odpadów stwarzających zagrożenia dla zdrowia ludzi oraz stanu środowiska. **Wskaźniki:** – Liczba podobszarów rewitalizacji, w których usuwano wyroby azbestowe – 6 podobszarów **Sposób oceny:** Protokół odbioru prac.
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Uniwersalne projektowanie.
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.

Nazwa	**5. Budowa ścieżki rowerowej**
Powiązanie z celami GPR	3. Poprawa funkcjonalności i ekologicznego standardu infrastruktury technicznej.
Podmiot realizujący	Gmina Gorzkowice, Powiat Piotrkowski
Zakres realizowanych zadań	Wykonanie projektu oraz budowa ścieżek rowerowych w celu poprawy bezpieczeństwa na drogach ze wzmożonym ruchem pojazdów wobec zdiagnozowanego problemu na obszarze rewitalizacji.
Miejsce realizacji	Podobszary rewitalizacji: Bujniczki

	Krzemieniewice Plucice Wola Kotkowska Żuchowice Jednostka 1
Szacowany koszt [zł]	3 000 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Środki własne; Środki zewnętrzne
Termin realizacji	2026-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	**Rezultaty:** – Zmniejszenie ilości kolizji drogowych; – Poprawa bezpieczeństwa na drodze. **Wskaźniki:** – Liczba podobszarów rewitalizacji, w których realizowano zadanie – 6 podobszarów **Sposób oceny:** Protokół odbioru prac.
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Uniwersalne projektowanie.
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.

Nazwa	**6. Rozbudowa oświetlenia ulicznego**
Powiązanie z celami GPR	1. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez modernizację przestrzeni mieszkaniowej i przestrzeni publicznej; 3. Poprawa funkcjonalności i ekologicznego standardu infrastruktury technicznej.
Podmiot realizujący	Gmina Gorzkowice
Zakres realizowanych zadań	Planuje się rozbudowę oświetlenia ulicznego wzdłuż dróg gminnych w celu poprawy bezpieczeństwa na drogach wobec zdiagnozowanych problemów w obszarze rewitalizacji.
Miejsce realizacji	Podobszary rewitalizacji: Bujniczki Krzemieniewice Plucice Wola Kotkowska Żuchowice Jednostka 1

Szacowany koszt [zł]	100 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Środki własne; Środki zewnętrzne
Termin realizacji	2026-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	**Rezultaty:** – Zmniejszenie ilości kolizji drogowych; – Poprawa bezpieczeństwa; – Powstrzymanie depopulacji przez zachęcenie do osiedlania się na terenie obszaru rewitalizacji. **Wskaźniki:** – Liczba podobszarów rewitalizacji, w których rozbudowano oświetlenie uliczne – 6 podobszarów **Sposób oceny:** Protokół odbioru prac.
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Uniwersalne projektowanie.
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.

Nazwa	**7. Budowa sieci kanalizacyjnej**
Powiązanie z celami GPR	1. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez modernizację przestrzeni mieszkaniowej i przestrzeni publicznej; 3. Poprawa funkcjonalności i ekologicznego standardu infrastruktury technicznej.
Podmiot realizujący	Gmina Gorzkowice
Zakres realizowanych zadań	Planowana jest budowa sieci kanalizacyjnej w celu poprawy infrastruktury sfery gospodarczej, powstrzymanie procesu depopulacji wobec zdiagnozowanych problemów na obszarze rewitalizacji.
Miejsce realizacji	Podobszary rewitalizacji: Bujniczki Krzemieniewice Plucice Wola Kotkowska Żuchowice Jednostka 1
Szacowany koszt [zł]	3 000 000,00 zł
Planowane źródło finansowania	Środki własne; Środki zewnętrzne

realizacji przedsięwzięcia	
Termin realizacji	2026-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	**Rezultaty:** – Przyciągnięcie inwestorów; – Powstrzymanie depopulacji przez zachęcanie do osiedlania się na obszarze rewitalizacji. **Wskaźniki:** – Liczba podobszarów rewitalizacji, w których wybudowano sieć kanalizacyjną – 6 podobszarów **Sposób oceny:** Protokół odbioru prac.
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Uniwersalne projektowanie.
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.

Nazwa	**8. Remont i budowa nawierzchni drogowych**
Powiązanie z celami GPR	1. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez modernizację przestrzeni mieszkaniowej i przestrzeni publicznej.
Podmiot realizujący	Gmina Gorzkowice
Zakres realizowanych zadań	Planuje się wykonanie projektów, a następnie nowej nawierzchni dróg. Budowa infrastruktury drogowej poprawi bezpieczeństwo na drogach wszystkim mieszkańcom wobec zdiagnozowanych problemów obszaru rewitalizacji.
Miejsce realizacji	Podobszary rewitalizacji: Bujniczki Krzemieniewice Plucice Wola Kotkowska Żuchowice Jednostka 1
Szacowany koszt [zł]	500 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Środki własne; Środki zewnętrzne
Termin realizacji	2026-2030

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	**Rezultaty:** – Poprawa warunków bezpieczeństwa na drogach. **Wskaźniki:** – Liczba podobszarów rewitalizacji, w których wykonywano remont i budowę nawierzchni drogowych – 6 podobszarów **Sposób oceny:** Protokół odbioru prac.
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Uniwersalne projektowanie.
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.

Powyższe zdania realizowane są w ramach ustalonego celu 3 Poprawa funkcjonalności i ekologicznego standardu infrastruktury technicznej[7].

6. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Poszczególne projekty rewitalizacyjne dopełniają się przestrzennie. Projekty infrastrukturalne będą realizowane na obszarze rewitalizacji, a w ich ramach działania społeczne. Na obszarze rewitalizacji zaplanowano poprawę dostępności przestrzeni publicznych. Atrakcyjna przestrzeń publiczna, będzie nie tylko miejscem spotkań mieszkańców z terenów rewitalizowanych, zagrożonych wykluczeniem społecznym, ale będzie dostępna również dla mieszkańców tych obszarów gminy, które nie zostały wyznaczone do rewitalizacji. Dzięki temu nastąpi rzeczywista integracja lokalnej społeczności.

Projekty społeczne skierowane do grup wykluczonych społecznie, przyczynią się do ożywienia społecznego mieszkańców zdegradowanych obszarów oraz spadku liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Przeprowadzone spotkania zwiększą szanse osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo na znalezienie pracy. W konsekwencji spowoduje to ograniczenie

[7] Jeśli któryś z projektów uzupełniających znajduje się w bliskiej odległości od obszaru kolejowego, Inwestor realizujący taką inwestycję, powinien być zobligowany do zastosowania rozwiązań technicznych gwarantujących dotrzymanie standardów jakości środowiska w granicach terenu inwestycji, określonych w przepisach odrębnych, w zależności od planowanej inwestycji. Realizacja przedsięwzięcia powinna być prowadzona w takich sposób, aby nie powodowała ona zagrożenia bezpieczeństwa ruchu kolejowego oraz ograniczyła możliwość wkraczania osób postronnych na obszar kolejowy, a tym samym nie powodowała zagrożenia bezpieczeństwa ruchu kolejowego. Realizacja takiego przedsięwzięcia wymaga uzgodnienia /zaopiniowania zgodnie z przepisami ustawy o transporcie kolejowym z właściwym terytorialnie zakładem linii kolejowych, tj. PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Zakład Linii Kolejowych w Łodzi.

bezrobocia na obszarze rewitalizacji. Powyższe zjawisko będzie oddziaływać na obszar całej gminy, ponieważ poprawa sytuacji materialnej osób z grup wykluczonych społecznie spowoduje ograniczenie liczby beneficjentów pomocy społecznej i występowania negatywnych zjawisk społecznych.

Należy podkreślić, że pośrednie efekty realizacji poszczególnych zadań wpłyną na osiągnięcie więcej niż jednego celu. Niektóre z obiektów mogą być wykorzystywane do prowadzenia różnego rodzaju spotkań, zaplanowanych w ramach rewitalizacji.

Tabela 125. Zintegrowanie projektów społecznych z projektami infrastrukturalnymi

Powiązane działanie społeczne (miękkie)	Działanie infrastrukturalne (twarde)	Opis powiązania i efekt synergii
Rehabilitacja dla mieszkańców	Dzienny Dom Seniora Budowa chodników i ciągów pieszych i pieszo-rowerowych Siłownia zewnętrzna dla seniorów	Rehabilitacja dla mieszkańców jako działanie społeczne jest silnie powiązane z szeregiem inwestycji infrastrukturalnych. Realizacja rehabilitacji zakłada zapewnienie mieszkańcom dostępu do odpowiednio wyposażonych i dostosowanych przestrzeni oraz środowiska sprzyjającego zdrowiu. Przykładem może być utworzenie Dziennego Domu Seniora – miejsca nie tylko opieki, ale także aktywności fizycznej, społecznej i terapeutycznej. Budowa siłowni zewnętrznych daje dodatkową przestrzeń do aktywności ruchowej, będącej elementem wsparcia rehabilitacyjnego. Budowa chodników i ścieżek pieszo-rowerowych umożliwiają bezpieczne dotarcie do punktów rehabilitacyjnych osobom o ograniczonej sprawności.
Organizacja zajęć, szkoleń i warsztatów dla społeczności lokalnej (w tym dla dzieci i dorosłych)	Przebudowa budynku H+H na Centrum społeczno-edukacyjne Remont pomieszczeń OSP Żuchowice – magazyn i sala spotkań Zagospodarowanie terenu przy szkole podstawowej w Krzemieniewicach Dostosowanie budynku remizy OSP w Plucicach dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami Siłownia zewnętrzna dla seniorów Termomodernizacja budynku OSP Bujniczki Monitoring przestrzeni publicznej Renowacja budynków na ulicy Rynek	Organizacja zajęć, szkoleń i warsztatów dla społeczności lokalnej ma na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, aktywizację zawodową, podnoszenie kompetencji mieszkańców oraz integrację międzypokoleniową. Aby te działania mogły zostać przeprowadzone efektywnie, potrzebna jest infrastruktura lokalna. Przebudowa budynku H+H na Centrum społeczno-edukacyjne zapewnia przestrzeń do spotkań, edukacji i animacji społecznej. Remont pomieszczeń OSP w Żuchowicach czy termomodernizacja budynku OSP Bujniczki również stwarzają warunki do prowadzenia działań edukacyjnych i integracyjnych. Zagospodarowanie terenu przy szkole w Krzemieniewicach, w tym stworzenie przestrzeni rekreacyjnych, wspiera działania animacyjne i warsztatowe. Dostosowanie budynków do potrzeb

Powiązane działanie społeczne (miękkie)	Działanie infrastrukturalne (twarde)	Opis powiązania i efekt synergii
		osób z niepełnosprawnościami umożliwia udział w zajęciach szerszej grupie mieszkańców. Nowa infrastruktura piesza i rowerowa ułatwia dostęp do miejsc aktywności społecznej. Monitoring sprzyja bezpiecznemu korzystaniu z obiektów również w godzinach popołudniowych i wieczornych. Renowacja budynków mieszkalnych przy ulicy Rynek (działanie infrastrukturalne) przyczyni się do poprawy warunków życia mieszkańców oraz estetyki przestrzeni publicznej. Jednocześnie, mieszkańcy tych budynków zostaną włączeni w działania społeczne – m.in. warsztaty, szkolenia i zajęcia integracyjne – które będą realizowane w ramach projektu. Dzięki temu działania te wzajemnie się uzupełniają: poprawa infrastruktury stwarza warunki do aktywizacji społecznej, a aktywizacja mieszkańców zwiększa trwałość efektów rewitalizacji. Takie powiązanie jest zgodne z ustawą o rewitalizacji, która podkreśla potrzebę kompleksowego podejścia, łączącego aspekty społeczne i przestrzenne..

Źródło: Opracowanie własne

Komplementarność przestrzenna

W Gminnym Programie Rewitalizacji uwzględnione zostały projekty, które realizowane będą na obszarze rewitalizacji, jednak zasięg ich oddziaływania wykracza poza jego granice. Projekty przeprowadzone na terenie podobszarów Bujniczki, Krzemieniewice, Plucice, Wola Kotkowska, Żuchowice oraz Jednostka 1 wpłyną na mieszkańców pozostałych części gminy, m.in. wynika to ze specyfiki obiektów użyteczności publicznej oraz przestrzeni publicznych poddanych renowacji i przebudowie. Wynikają one z występującego tzw. efektu synergii pomiędzy poszczególnymi działaniami. Zagospodarowanie terenów gminy, umożliwi i stworzy dla mieszkańców miejsca, gdzie aktywne spędzanie czasu wolnego przez mieszkańców obszaru rewitalizacji, ale też wszystkich jego mieszkańców korzystnie wpłynie na jakość ich życia, włączenie i integrację społeczną, a także na ich zdrowie. Skutek w postaci włączenia i integracji społecznej przyniosą również działania obejmujące zajęcia dla różnych grup społecznych i wiekowych.

Zaplanowane projekty wzajemnie dopełniają się pod względem przestrzennym, nie powodując przenoszenia problemów na inne tereny. Ponadto, w wyniku ciągłej analizy następstw podejmowanych decyzji dla polityki przestrzennej gminy i monitoringu okresowego, realizacja założeń Programu nie prowadzi do niepożądanych efektów. Zaplanowany uzupełniający projekt rewitalizacyjny spowoduje wzmocnienie efektów osiągniętych w wyniku realizacji głównych projektów rewitalizacyjnych. Należy ponadto zaznaczyć, iż realizacja zaplanowanych zadań zapewni efektywne oddziaływanie na cały obszar dotknięty kryzysem, nie tylko w pojedynczych miejscach.

W wyniku realizacji projektów infrastrukturalnych powstaną obiekty, bezpośrednio w których i w najbliższym sąsiedztwie planuje się realizację projektów miękkich.

Komplementarność problemowa

W Gminnym Programie Rewitalizacji zaplanowano realizację projektów dopełniających się wzajemnie tematycznie, co spowoduje, że w sposób kompleksowy zostaną rozwiązane przyczyny kryzysu występujące na danym obszarze. Działania w zakresie rewitalizacji, powiązane są również ze strategicznymi decyzjami gminy.

Komplementarność problemowa opierać się będzie na:

- wzajemnym dopełnianiu się działań sektorowych (dopełnienie programów, inwestycji służącym celom społecznym),
- parametryzacji pożądanego stanu, do którego osiągnięcia prowadzi realizacja programu (wskaźniki rezultatu),
- ocenie spójności działań z efektami analiz na obszarze województwa (monitorowanie i ocena wpływu rewitalizacji na wskaźniki regionalne).

Działania infrastrukturalne powiązane zostały z zadaniami o charakterze społeczno-gospodarczym. Przewidziane do realizacji projekty wpływają w sposób kompleksowy na aspekty w sferze społecznej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i technicznej. Realizacja przedsięwzięć służy dodatkowo poprawie jakości środowiska i życia mieszkańców. Przedmiotowy Program jest również komplementarny z dokumentami strategicznymi na poziomie lokalnym oraz jest powiązany ze strategicznymi decyzjami gminy w innych dziedzinach.

W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji zaplanowano działanie miękkie o obszernym zakresie, które będzie realizowane w latach 2025-2030. Zakres ten obejmuje takie zadania, aby wszystkie zdiagnozowane problemy dostrzeżone w obszarze rewitalizacji zostały rozwiązane.

Działanie miękkie prowadzone w ramach powyższych przedsięwzięć, będą przyczyniać się do walki z wieloma negatywnymi zjawiskami, jakie zostały zidentyfikowane w trakcie diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Gorzkowice, w tym m.in.:

- **wykluczeniu społecznemu, niskiej aktywności i izolacji mieszkańców** – poprzez realizację szerokiej oferty warsztatów, spotkań i szkoleń w nowo adaptowanych i zmodernizowanych obiektach takich jak Centrum Społeczno-Edukacyjne (budynek H+H) oraz Dzienny Dom Seniora;
- **bezrobociu i bierności zawodowej** – poprzez organizację kursów zawodowych, szkoleń z zakresu przedsiębiorczości, zajęć z kompetencji cyfrowych oraz doradztwa indywidualnego w centrach aktywności społecznej;
- **niskiemu poziomowi kwalifikacji i braku wiary we własne możliwości** – poprzez prowadzenie warsztatów z zakresu autoprezentacji, komunikacji, pracy zespołowej i przygotowania do rozmów kwalifikacyjnych.

Aby uczestnicy działań miękkich mogli korzystać z bezpiecznej infrastruktury, niezbędne jest jej dostosowanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, a także zwiększenie jej atrakcyjności. Należy zadbać również o bezpieczeństwo mieszkańców przed i po realizacji działań społecznych.

Należy również podkreślić, że planowane działania nie spowodują przeniesienia problemów na inne obszary. Nie wiążą się też z wykluczeniem pozostałych mieszkańców Gminy Gorzkowice, czy osób odwiedzających. Z efektów realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych będą mogli korzystać wszyscy zainteresowani, w tym mieszkańcy spoza obszaru rewitalizacji i turyści. Zakładanym efektem przeprowadzonego procesu rewitalizacji będzie ożywienie społeczno-gospodarcze przede wszystkim obszaru rewitalizacji, przy czym wpłynie ono

pozytywnie na całą Gminę Gorzkowice. Działania społeczne będą organizowane z myślą o mieszkańcach dotkniętych problemami społecznymi, w tym o osobach zagrożonych wykluczeniem m.in. ze względu na wiek, bezrobocie, niepełnosprawność, czy ubóstwo. Z kolei infrastruktura, która zostanie zmodernizowana lub która powstanie w wyniku realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, będzie służyła ogółu społeczeństwa przez cały okres realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji, jak i po jej zakończeniu.

Gmina Gorzkowice w ramach realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji będzie podejmowała działania niezbędne do zwiększenia dostępności przestrzeni publicznej dla osób w różnym wieku i zmagających się z ograniczeniami ze względu na niepełnosprawność lub chorobę. Ponadto planowane przedsięwzięcia wpłyną na poprawę sytuacji mieszkańców obszaru rewitalizacji z zakresu rozwiązywania problemów społecznych oraz ożywienia społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Struktura i system zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji, pozwala na efektywne współdziałanie ze sobą różnych instytucji, co wpływa na skuteczniejsze rozwiązanie występujących na tym terenie negatywnych zjawisk i zagrożeń.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna opierać się będzie na:

- efektywnym systemie zarządzania rewitalizacją (w oparciu o system terytorialny),
- spójności działań proceduralnych (monitorowanie, czy proceduralność działań nie wpływa na ich skuteczność),
- wypracowaniu trwałych standardów.

Osobami odpowiedzialnymi za monitorowanie oraz koordynowanie działań określonych w Gminnym Programie Rewitalizacji, a także za sprawozdawczość i ocenę, będą pracownicy Urzędu Gminy Gorzkowice oraz podobszarów organizacyjnych gminy, posiadający wiedzę i doświadczenie w zakresie zagadnień istotnych z punktu widzenia rewitalizacji. Poszczególne zadania będą wykonywane przez pracowników Urzędu Gminy zgodnie z ich kompetencjami i zakresem obowiązków. Ponadto utworzony zostanie Komitet Rewitalizacyjny pełniący funkcję opiniodawczo-doradczą w ramach prowadzenia procesu rewitalizacji na terenie gminy.

Komplementarność międzyokresowa

Gmina Gorzkowice dotychczas nie posiadała Gminnego Programu Rewitalizacji. Natomiast realizowano zadania, które są komplementarne z przedsięwzięciami opisanymi w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Gorzkowice na lata 2025-2030, co przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 126. Projekty komplementarne społeczne zrealizowane w ramach perspektyw finansowych 2007-2013, 2014-2020 i 2021-2027

Lp.	Beneficjent	Program, priorytet, działanie, poddziałanie	Nazwa projektu	Całkowita wartość projektu	Kwota dofinansowania
1.	Gmina Gorzkowice	Europejski Fundusz Społeczny Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 11.1. Wysoka jakość edukacji	Krok dalej - rozwój edukacji cyfrowej w gminie Gorzkowice	867 629,00 zł	737 484,64 zł
2.	Gmina Gorzkowice / Ośrodek Pomocy Społecznej w Gorzkowicach	Europejski Fundusz Społeczny Program Operacyjny Kapitał Ludzki 7.1. Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji 2007 – 2013	Od jutra zacznij żyć lepiej	1 106 171,70 zł	940 245,95 zł
3.	Gmina Gorzkowice	Europejski Fundusz Społeczny Program Operacyjny Kapitał Ludzki 9.5. Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich 2007 – 2013	Lepszy start w przyszłość	49 990,00 zł	42 491,50 zł
4.	Gmina Gorzkowice	Europejski Fundusz Społeczny Program Operacyjny Kapitał Ludzki 9.5. Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich 2007 – 2013	Wiedza - wygoda - przyjemność - dajmy szansę społeczności z terenów wiejskich	49 989,00 zł	42 490,65 zł
5.	Gmina Gorzkowice	Europejski Fundusz Społeczny Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 10.1. Powrót na rynek pracy osób sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3 2014 – 2020	Utworzenie dodatkowych miejsc opieki w Samorządowym Klubie Dziecięcym w Gorzkowicach	537 577,50 zł	456 940,87 zł

Źródło: http://www.mapadotacji.gov.pl/ (dostęp: 21.05.2025 r.)

Reasumując, część przedsięwzięć realizowanych na terenie gminy Gorzkowice ma swoją kontynuację tematyczną. Ponadto, powyższe projekty są komplementarne z projektami zaplanowanymi w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji pod względem:

- przedmiotowym - przyczyniają się do skuteczniejszej i efektywniejszej realizacji zadań własnych gminy i jej podobszarów organizacyjnych,
- geograficznym - realizowane były, są i będą na terenie gminy,
- funkcjonalnym - przyczyniają się do poprawy życia społecznego mieszkańców oraz jakości infrastruktury technicznej na terenie gminy oraz poprawy skuteczności zarządzania gminy w zakresie wykorzystania środków pozabudżetowych.

Komplementarność źródeł finansowania

Źródłem finansowania projektów rewitalizacyjnych będą środki pochodzące z funduszy unijnych. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne opierać się będą na uzupełnianiu i łączeniu wsparcia środków pochodzących z EFRR, EFS i FS. Ponadto projekty uzupełniane będą wkładem własnym – publicznym i prywatnym oraz innymi środkami zewnętrznymi. Dzięki zapewnieniu komplementarności z zakresu źródeł finansowania uzyskane zostaną korzystniejsze efekty dla obszarów podlegających rewitalizacji.

Komplementarność źródeł finansowania opierać się będzie na:

- uzupełnianiu i łączeniu form wsparcia (EFRR, EFS, FS, publicznych środków krajowych);
- tworzeniu warunków do włączenia środków prywatnych w finansowanie procesów rewitalizacji.

Za większość działań odpowiedzialna będzie Gmina Gorzkowice. Zaplanowane zostały także zadania, do realizacji których wymagana będzie współpraca z pozostałymi interesariuszami, np. instytucjami kultury czy podobszarami organizacyjnymi gminy. W związku z tym, że działania będą podejmowane przez różne podmioty, będą one zdywersyfikowane pod kątem źródeł finansowania. Najwyższy wkład w realizację procesu rewitalizacji wniesie Gmina Gorzkowice, przy czym szacowane środki finansowe będą pochodziły nie tylko z budżetu własnego, ale i ze źródeł zewnętrznych, w tym środków krajowych i europejskich.

7. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji

Program Rewitalizacji jest dokumentem o charakterze strategicznym. Skutki jego wdrożenia obejmują podmioty zlokalizowane na obszarze rewitalizowanym. W związku z tym konieczne jest zaangażowanie przedstawicieli różnych grup interesariuszy do prac zarówno w proces przygotowania Programu Rewitalizacji, jak i w proces jego zarządzania. Aktywny udział interesariuszy jest koniecznym warunkiem powodzenia długofalowego rozwoju obszarów znajdujących się w sytuacji kryzysowej.

Prace nad przygotowaniem Programu, bądź jego aktualizacją, jak również wdrażanie programu opierają się na współpracy z różnymi grupami interesariuszy.

Interesariuszami rewitalizacji są w szczególności:

- mieszkańcy obszaru rewitalizacji,

- właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości oraz podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na obszarze rewitalizacji, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego,
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą,
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną (w tym organizacje pozarządowe grupy nieformalne),
- podobszaru samorządu terytorialnego i ich podobszaru organizacyjne,
- pozostali mieszkańcy gminy i podmioty niewymienione powyżej, prowadzące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Zapewnienie udziału interesariuszy w proces tworzenia dokumentu polega na realizacji wśród interesariuszy następujących działań, tj.:

- poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążenia do spójności planowanych z nimi działań,
- prowadzeniu działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, skierowanych do interesariuszy (o zasadach, celach, istotnie prowadzenia rewitalizacji oraz jej przebiegu),
- inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji,
- zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji,
- wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowywaniu i realizacji Programu Rewitalizacji,
- zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.

Rewitalizacja jest procesem, który bezpośrednio skierowany jest do społeczeństwa lokalnego, gdyż w wyniku nasilenia na danym obszarze negatywnych zjawisk, część mieszkańców może być wykluczona z życia społecznego gminy.

W związku z tym, zaplanowane działania rewitalizacyjne mają również na celu pobudzenie lokalnej społeczności oraz aktywne zaangażowanie mieszkańców gminy i pozostałych interesariuszy w tworzeniu i realizacji GPR, który uwzględnia w swoich założeniach istotne dla tych grup elementy. Współdziałanie podobszaru samorządu terytorialnego z interesariuszami przy podejmowaniu istotnych decyzji jest niezwykle ważne dla efektywności wdrażanych założeń.

Zgodnie z ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa) Gminny Program Rewitalizacji jest uznawany za Inny Instrument Terytorialny (IIT), dzięki czemu gmina po spełnieniu wymogów dotyczących IIT może ubiegać się o środki unijne dostępne w ramach m.in. Programu Operacyjnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego na lata 2021-2027. W związku z powyższym, przystępując do prac nad procesem rewitalizacji Gmina Gorzkowice przy okazji identyfikacji interesariuszy rewitalizacji, wzięła pod uwagę także wymogi wynikające z ustawy wdrożeniowej.

W toku analizy, za partnerów społecznych i podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie lub realizujących działania z zakresu włączenia społecznego, aktywizacji społecznej, ochrony środowiska, praw obywatelskich, praw osób z niepełnosprawnością, równości płci i niedyskryminacji, wspierania osób narażonych na wykluczenie społeczne, uznano przede wszystkim organizacje i stowarzyszenia pozarządowe działające na obszarze gminy, które zostały włączone w proces tworzenia GPR, w tym m.in. organy szkolne (rady rodziców, samorządy uczniowskie). Partnerzy ci, przyczynili się do ostatecznego kształtu przygotowywanego w sposób partycypacyjny dokumentu, jak i samej interwencji rewitalizacyjnej. Ich zaangażowanie na etapie wdrażania programu będzie przede wszystkim polegało na monitoringu realizacji wyznaczonych przedsięwzięć, pomagając w osiągnięciu określonych celów rewitalizacyjnych.

Aby w pełni spełnić wymagania art. 36 ustawy wdrożeniowej i uznać Gminny Program Rewitalizacji (GPR) za Inny Instrument Terytorialny (IIT), kluczowe jest zapewnienie, że na każdym etapie prac nad dokumentem oraz jego wdrażania, wszyscy partnerzy społeczno-gospodarczy oraz podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie miały możliwość aktywnego uczestnictwa.

Już na etapie diagnozy, która miała na celu wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, lokalne społeczności, organizacje pozarządowe oraz inne zainteresowane podmioty miały możliwość włączenia się w proces. Podczas prac diagnostycznych, dane niezbędne do przeprowadzenia dokładnej analizy były pozyskiwane od różnych instytucji działających na terenie gminy. W proces ten zaangażowane były między innymi lokalna policja, która dostarczyła informacji na temat bezpieczeństwa i występujących zagrożeń, a także Ośrodek Pomocy Społecznej (OPS), który dostarczył danych na temat sytuacji socjalnej mieszkańców, zwłaszcza osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W ramach konsultacji społecznych projektu uchwały dotyczącej wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, wszyscy zainteresowani, w tym organizacje społeczne, przedstawiciele lokalnego biznesu, instytucje edukacyjne oraz mieszkańcy, mieli

możliwość wyrażenia swojej opinii. Proces konsultacyjny był otwarty i transparentny, co zapewniło, że różnorodne głosy i potrzeby społeczności zostały uwzględnione w finalnej wersji uchwały. Ponadto każdy miał możliwość zgłaszania propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które zostały uwzględnione w GPR. Proces ten był otwarty zarówno dla organizacji pozarządowych, stowarzyszeń, jak i indywidualnych mieszkańców, co umożliwiło szerokie zaangażowanie społeczne w planowanie działań rewitalizacyjnych. Podczas opracowywania zasad dotyczących składu oraz funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji również przeprowadzono konsultacje społeczne, które były otwarte dla wszystkich zainteresowanych. Dzięki temu procesowi, Komitet zostanie utworzony w sposób, który odzwierciedlał będzie różnorodne interesy społeczne i zapewniał reprezentatywność różnych grup społecznych.

7.1. Proces przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji jest wypracowywany przez samorząd gminny i poddawany dyskusji w oparciu o diagnozę lokalnych problemów społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych. Podmiotem odpowiedzialnym za proces przygotowania programu rewitalizacji jest Gmina Gorzkowice.

Fundamentem działań na każdym etapie procesu rewitalizacji jest partycypacja społeczna. W celu prawidłowego przeprowadzenia rewitalizacji i odniesienia sukcesu w tym zakresie, konieczne jest podjęcie wspólnych wysiłków przez różne podmioty. Stąd istotne jest, aby wszyscy interesariusze brali czynny udział na etapie diagnozowania, programowania, wdrażania i monitorowania procesu rewitalizacji. Sposób włączenia interesariuszy na obszarze rewitalizacji na terenie gminy opierał się na przeprowadzaniu różnych form następujących konsultacji społecznych.

Pierwszy etap konsultacji dotyczył wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. **Konsultacje trwały od 24.01.2025 r. do 27.02.2025 r.** Konsultacje były prowadzone w następujących formach:

- zbieranie uwag w postaci papierowej i elektronicznej na zamieszczonym w Biuletynie Informacji Publicznej formularzu. Uwagi na formularzu mogły być składane w Urzędzie Gminy Gorzkowice, ul. Szkolna 3, 97-350 Gorzkowice, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu oraz przesyłane na adres e-mail: gmina@gorzkowice.pl.
- zbieranie uwag ustnych w Urzędzie Gminy Gorzkowice, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu.
- spotkanie, które obyło się w dniu **17 lutego 2025 r. o godz. 16.30** w Domu Kultury Gorzkowice ul. Cmentarna 5A.

Wybrano te techniki, ponieważ są one popularne, nieskomplikowane i dążą do bezpośredniego zaangażowania całej społeczności i gminy w proces rewitalizacji.

Aby zapewnić jak największy udział mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i innych interesariuszy rewitalizacji, o każdej z form konsultacji zostali oni wcześniej powiadomieni poprzez ogłoszenie na stronie internetowej Gminy Gorzkowice, Biuletynie Informacji Publicznej, w prasie, na tablicy ogłoszeń w Urzędzie oraz w sposób zwyczajowo przyjęty w gminie.

Konsultacjom społecznym podlegał projekt uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Gorzkowice wraz z załącznikami, tj. mapami przedstawiającymi granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Gorzkowice.

W trakcie konsultacji społecznych można było zapoznać się również z przygotowaną Diagnozą służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Gorzkowice. Materiały zostały udostępnione na stronie internetowej Gminy Gorzkowice i w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu.

Podczas spotkania konsultacyjnego przedstawiono podstawę prawną i definicję rewitalizacji, projekt uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wraz z obszarem wskazanym na mapie oraz zdiagnozowane problemy w obszarze rewitalizacji.

Uchwałą nr XIII.96.2025 Rady Gminy Gorzkowice z dnia 27.03.2025 r. wyznaczony został obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji dla Gminy Gorzkowice.

W związku z tym rozpoczęło się zbieranie przedsięwzięć rewitalizacyjnych**.** Termin zgłaszania propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych trwał od 03.04.2025 r. do 16.04.2025 r. Propozycje przedsięwzięć rewitalizacyjnych mogły być zgłaszane na udostępnionym formularzu, który następnie należało złożyć w Urzędzie Gminy Gorzkowice, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu lub przesłać w formie elektronicznej na adres e-mail: gmina@gorzkowice.pl. Działanie to miało na celu włączenie w proces rewitalizacji szerokiego grona interesariuszy i poznanie potrzeb wszystkich zainteresowanych.

Gminny Program Rewitalizacji również podlega konsultacjom społecznym. Analogicznie przeprowadzone zostały konsultacje uchwały w sprawie określenia zasad wyznaczenia składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Gorzkowice. Ponadto wszelkie dokumenty i informacje związane z prowadzonym na terenie gminy procesem rewitalizacji są publikowane na stronach internetowych gminy oraz w Urzędzie.

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji Wójt Gminy Gorzkowice zawiadomi interesariuszy o konsultacjach społecznych Gminnego Programu

Rewitalizacji, podczas których równocześnie konsultowany będzie również projekt uchwały w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Konsultacje zostaną ogłoszone:

- przez publikację w prasie w rozumieniu art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe,
- przez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Gorzkowice,
- przez udostępnienie informacji na stronie internetowej Gminy oraz BIP,
- w sposób zwyczajowo przyjęty w danej Gminie.

Wszelkie dokumenty i informacje związane z prowadzonym na terenie gminy procesem rewitalizacji są publikowane na stronach internetowych gminy oraz w Urzędzie.

W terminie trwania konsultacji odbyło się również spotkanie konsultacyjne.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gorzkowice został przyjęty uchwałą nr XVII.128.2025 Rady Gminy Gorzkowice z dnia 21 sierpnia 2025 r.

W ramach opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji wybrano wyżej wymienione techniki, ponieważ są one popularne, nieskomplikowane i dążą do bezpośredniego zaangażowania całej społeczności i gminy w proces rewitalizacji.

Ponadto wystąpiono także o odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

W piśmie z dnia 27.06.2025 r. (znak: WOOŚ.411.287.2025.MGw) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi wskazał, iż uzgadnia odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu.

W piśmie z dnia 08.07.2025 r. (znak: NS OZNS.9022.391.2025.AM) Łódzki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny wskazał, iż uzgadnia bez zastrzeżeń odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu „Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Gorzkowice na lata 2025-2030”.

Mając powyższe na uwadze stwierdzono odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Gorzkowice na lata 2025-2030”.

Zmiana „Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Gorzkowice na lata 2025-2030”, która nie dotyczy zmiany przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zgodnie z art. 23 ust. 2, nie wymaga uzyskania opinii ani przeprowadzenia konsultacji, w tym nie wymaga ponowienia opiniowania w zakresie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Podsumowując, Gminny Program Rewitalizacji był opracowany w procesie szerokiej partycypacji społecznej oraz w ścisłej współpracy z organizacjami społecznymi, instytucjami publicznymi oraz przedstawicielami środowiska gospodarczego Gminy Gorzkowice.

7.2. Sposób włączenia interesariuszy w proces zarządzania programem rewitalizacji na obszarze rewitalizacji

Uspołecznienie programu rewitalizacji musi charakteryzować się zastosowaniem różnorodnych form, należy o tym w szczególności pamiętać na etapie wdrażania Programu Rewitalizacji. Klasyczna drabina partycypacji wyróżnia zasadniczo trzy główne poziomy:

I. informowanie (bierne uczestnictwo),
II. konsultowanie (aktywne uczestnictwo),
III. współdecydowanie (aktywne uczestnictwo).

Nieodzowną częścią realizacji procesu rewitalizacji jest informowanie o działaniach realizowanych w ramach Programu Rewitalizacji. Celem informowania interesariuszy jest przede wszystkim zapewnienie pełniejszego przepływu informacji, stworzenie uwarunkowań do zapoznania się interesariuszy z postępami procesu rewitalizacji oraz promocja działań, co może przyciągnąć nowe przedsięwzięcia, podmioty i osoby skłonne do zaangażowania się w ten proces. Interesariusze będą informowani o postępach rewitalizacji przede wszystkim:

- podczas spotkań organizowanych na terenie gminy Gorzkowice;
- za pomocą strony internetowej i Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Gorzkowice, gdzie będą zamieszczane informacje o realizowanych bądź zakończonych projektach rewitalizacyjnych.

Poniżej przedstawiono sposób koordynacji działań podmiotów uczestniczących w realizacji Programu Rewitalizacji:

- **zbieranie uwag ustnych** – interesariusze rewitalizacji będą mogli zgłaszać swoje problemy, uwagi i wnioski pracownikom Urzędu Gorzkowice, pracownikom Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Wójtowi Gminy Gorzkowice odnośnie koniecznych do podjęcia działań rewitalizacyjnych. Należy podkreślić, że bezpośrednimi przedstawicielami społeczności lokalnych są radni. Interesariusze rewitalizacji będą im mogli zgłaszać uwagi i wnioski, które następnie zostaną zaprezentowane na poszczególnych Komisjach Rady Gminy oraz Sesjach Rady,
- **zbieranie uwag w wersji elektronicznej** – Gminny Program Rewitalizacji będzie oceniany pod względem aktualności i stopnia realizacji przez Wójta Gminy Gorzkowice co najmniej raz na 3 lata. Ocena sporządzona przez Wójta zostanie ogłoszona na stronie Gminy Gorzkowice, dzięki czemu wszyscy interesariusze rewitalizacji będą mogli się z nią

zapoznać i zgłosić ewentualne uwagi. W ramach niniejszej procedury mieszkańcy obszarów rewitalizacji będą mogli również proponować nowe zadania do ujęcia w Gminnym Programie Rewitalizacji, co będzie miało znaczący wpływ na przebieg rewitalizacji w kolejnych latach. Zgłoszone wnioski zostaną uwzględnione podczas aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji,

- **wywiady** – będą prowadzone przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Gorzkowicach (wywiady z osobami korzystającymi z pomocy społecznej odnośnie konieczności realizacji i zakres realizacji projektów „miękkich") oraz pracowników Urzędu Gminy (wywiady z interesariuszami przychodzącymi do Urzędu, jak również podczas wywiadów terenowych odnośnie koniecznych do podjęcia projektów rewitalizacyjnych),
- **wymianę stanowisk** – będzie ona zapewniona na spotkaniach organizowanych na terenach rewitalizowanych, w których udział będą brać pracownicy Urzędu Gminy oraz pozostali interesariusze rewitalizacji. Możliwa wówczas będzie wymiana stanowisk np. na temat projektów rewitalizacyjnych, zakresu czy sposobu ich realizacji,
- **spotkania** – organizowane przez Urząd Gminy w celu bieżącego konsultowania sposobu realizacji i zasięgu poszczególnych projektów rewitalizacyjnych.

Dzięki powyższym technikom, wszyscy interesariusze będą właściwie poinformowani o postępach rewitalizacji oraz będą mieli możliwość aktywnego udziału we wdrażaniu i aktualizowaniu Gminnego Programu Rewitalizacji.

Ponadto wystąpiono o zaopiniowanie projektu gminnego programu rewitalizacji do podmiotów wskazanych w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji.

Ważnym organem, który zapewnia udział interesariuszy na etapie wdrażania i oceny realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Gorzkowice będzie Komitet Rewitalizacyjny. Stanowi on forum współpracy i dialogu przedstawicieli gmin oraz interesariuszy procesu rewitalizacji. Komitet pełni rolę opiniodawczo-doradczą Wójta Gminy Gorzkowice. Realizować będzie on funkcje wymienione w ustawie o rewitalizacji.

7.3. Proces wyłaniania, powołania, organizacji i funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji

Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy rewitalizacji z organami Gminy w sprawach związanych z przygotowaniem, prowadzeniem i oceną procesu rewitalizacji oraz pełnić funkcję opiniodawczo-doradczą Wójta.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji określa, w drodze uchwały, właściwa rada gminy przed uchwaleniem gminnego programu rewitalizacji, a podjęcie uchwały jest poprzedzone konsultacjami społecznymi.

W skład Komitetu wchodzą interesariusze rewitalizacji (określeni w art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji), reprezentujący trzy sektory: sektor społeczny, sektor gospodarczy oraz sektor publiczny.

Zgłoszenie chęci przystąpienia do Komitetu następuje w formie pisemnej deklaracji zgłoszenia.

Komitet powoływany jest przez Wójta w drodze zarządzenia na okres kadencji wynoszącej 4 lata (2025-2028) z możliwością jej wydłużenia. Członkowie Komitetu Rewitalizacji, wybierani są w trybie otwartego naboru, a członków wskazuje Wójt. Uczestnictwo w Komitecie Rewitalizacji ma charakter społeczny. Za udział w posiedzeniach i pracach Komitetu nie przysługuje wynagrodzenie, dieta ani rekompensata za utracone zarobki.

Komitet Rewitalizacji liczy od 5 do 10 członków:

- do 2 mieszkańców obszaru rewitalizacji,
- do 2 przedstawicieli jednostek pomocniczych Gminy Gorzkowice, innych niż wymienieni w pkt 1,
- do 2 przedstawicieli organizacji pozarządowych, podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub/i grup nieformalnych, których działalność dotyczy w szczególności jednej z następujących sfer: kultura, edukacja, zagospodarowanie przestrzeni, pomoc i wsparcie społeczne,
- do 2 przedstawicieli Rady Gminy Gorzkowice,
- do 2 przedstawicieli Wójta Gminy Gorzkowice.

Komitet Rewitalizacji uprawniony jest do wyrażania opinii oraz podejmowania inicjatyw i proponowania rozwiązań odnoszących się do rewitalizacji Gminy Gorzkowice. Może on uczestniczyć w inicjowaniu i opiniowaniu projektów uchwał Rady Gminy Gorzkowice związanych z rewitalizacją na obszarze gminy.

Stanowisko Komitetu Rewitalizacji wyrażane jest w formie opinii, która jest formułowana w drodze głosowania i przyjmowana zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy Członków Komitetu. W przypadku równej liczby głosów decydujący jest głos Przewodniczącego Komitetu Rewitalizacji.

Pierwsze posiedzenie Komitetu zwołuje Wójt Gminy. Na tym posiedzeniu, spośród swojego grona, Komitet wybiera Przewodniczącego. Do momentu wyboru Przewodniczącego, posiedzeniu przewodniczy najstarszy wiekiem członek Komitetu. Wybór oraz odwołanie Przewodniczącego następuje w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów, przy obecności co najmniej jednego członka Komitetu.

Pracami Komitetu kieruje Przewodniczący, a w przypadku jego nieobecności zastępuje go inny członek, wskazany przez Przewodniczącego. Posiedzenia Komitetu zwoływane są co najmniej raz w roku. Członkowie Komitetu otrzymują zawiadomienie o terminie, miejscu oraz porządku obrad przynajmniej 14 dni przed planowanym posiedzeniem.

Decyzje Komitet podejmuje na zasadzie konsensusu, tj. poprzez uzgodnienie wspólnego stanowiska, lub w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów, przy obecności przynajmniej jednego członka Komitetu.

Z każdego posiedzenia sporządzany jest protokół, który zawiera ustalenia podjęte podczas obrad. Poza formalnie zwołanymi posiedzeniami, Komitet ma możliwość uzgadniania wspólnego stanowiska w formie pisemnej. Takie stanowisko przekazywane jest Wójtowi Gminy Gorzkowice i musi być podpisane przez co najmniej 50% członków Komitetu. Kopia pisma jest następnie dostarczana wszystkim członkom Komitetu.

W posiedzeniach Komitetu mogą uczestniczyć eksperci zewnętrzni oraz inne osoby zaproszone przez Przewodniczącego Komitetu lub Wójt Gminy Gorzkowice. Osoby te mają głos doradczy, ale nie posiadają prawa do głosowania.

Dnia 21.08.2025 r. została przyjęta uchwała nr XVII.127.2025 Rady Gminy Gorzkowice w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Gorzkowice.

8. Szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych

Na realizację przedsięwzięć Gmina Gorzkowice, jak i pozostałe podmioty odpowiedzialne za wdrożenie zadań będą ubiegały się o dofinansowania ze środków krajowych i zagranicznych, które będą podstawowym źródłem finansowania Gminnego Programu Rewitalizacji. W związku z tym, że dla większości zaplanowanych zadań podmiotem realizującym będzie Gmina Gorzkowice, źródłem finansowania Gminnego Programu Rewitalizacji będzie także Budżet Gminy, w tym dochody własne samorządu. Dodatkowo podmioty i instytucje zaangażowane w realizację działań będą również pokrywać koszty z własnych środków. W proces rewitalizacji będą mogli włączyć się także interesariusze prywatni. W poniższej tabeli zaprezentowano natomiast szacunkowe źródła finansowania planowanych zadań.

Tabela 127. Szacunkowe źródła finansowania planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Nazwa	Podmiot realizujący	Szacunkowe wartości poszczególnych projektów	Środki finansowe ze źródeł publicznych			Środki finansowe ze źródeł prywatnych	Szacunkowe źródła finansowania
			Łącznie	Środki krajowe	Środki z funduszy UE (np. FS, EFS, EFRR, inne)		
Główne przedsięwzięcia rewitalizacyjne							
Renowacja budynków na ulicy Rynek	Podmioty prywatne / Parafia	5 000 000,00 zł	5 000 000,00 zł	15% wydatków kwalifikowalnych	85% wydatków kwalifikowalnych	0,00 zł	Budżet Gminy Gorzkowice; Środki zewnętrzne
Dzienny Dom Seniora	Gmina Gorzkowice / Stowarzyszenia	5 000 000,00 zł	5 000 000,00 zł	15% wydatków kwalifikowalnych	85% wydatków kwalifikowalnych	0,00 zł	Budżet Gminy Gorzkowice; Środki zewnętrzne
Rehabilitacja dla mieszkańców	Gmina Gorzkowice / Stowarzyszenie / Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Gorzkowicach	250 000,00 zł	250 000,00 zł	15% wydatków kwalifikowalnych	85% wydatków kwalifikowalnych	0,00 zł	Budżet Gminy Gorzkowice; Środki zewnętrzne
Remont dwóch pomieszczeń, znajdujących się w budynku należących do OSP Żuchowice i zaadaptowanie ich na potrzeby Magazynu Interwencyjnego na wypadek klęsk żywiołowych oraz Sali na spotkania robocze Zarządu OSP, Rady Sołeckiej, zebrań mieszkańców w mniej licznych grupach, członków Sekcji	Ochotnicza Straż Pożarna w Żuchowicach, Gmina Gorzkowice	75 000,00 zł – 250 000,00 zł	75 000,00 zł – 250 000,00 zł	15% wydatków kwalifikowalnych	85% wydatków kwalifikowalnych	0,00 zł	Budżet Gminy Gorzkowice; Środki zewnętrzne

Nazwa	Podmiot realizujący	Szacunkowe wartości poszczególnych projektów	Środki finansowe ze źródeł publicznych			Środki finansowe ze źródeł prywatnych	Szacunkowe źródła finansowania
			Łącznie	Środki krajowe	Środki z funduszy UE (np. FS, EFS, EFRR, inne)		
PZHGP w Żuchowicach							
Zagospodarowanie terenu przy budynku szkoły podstawowej w Krzemieniewicach	Gmina Gorzkowice / SP Krzemieniewice / Stowarzyszenie	300 000,00 zł	300 000,00 zł	15% wydatków kwalifikowalnych	85% wydatków kwalifikowalnych	0,00 zł	Budżet Gminy Gorzkowice; Środki zewnętrzne
Przebudowa budynku H+H przy ul. Przemysłowej wraz ze zmianą sposobu użytkowania na Centrum społeczno-edukacyjne	Gmina Gorzkowice / Stowarzyszenia z terenu gminy	2 500 000,00 zł	2 500 000,00 zł	15% wydatków kwalifikowalnych	85% wydatków kwalifikowalnych	0,00 zł	Budżet Gminy Gorzkowice; Środki zewnętrzne
Organizacja zajęć, szkoleń i warsztatów dla społeczności lokalnej (w tym dla dzieci i dorosłych)	Gmina Gorzkowice/placówki oświatowe z terenu gminy/stowarzyszenia/organizacje pozarządowe	300 000,00 zł	300 000,00 zł	15% wydatków kwalifikowalnych	85% wydatków kwalifikowalnych	0,00 zł	Budżet Gminy Gorzkowice; Środki zewnętrzne
Dostosowanie budynku remizy OSP w Plucicach dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Gmina Gorzkowice, Powiat Piotrkowski	750 000,00 zł	750 000,00 zł	15% wydatków kwalifikowalnych	85% wydatków kwalifikowalnych	0,00 zł	Budżet Gminy Gorzkowice; Środki zewnętrzne
Budowa chodników i ciągów pieszych i pieszo-rowerowych	Gmina Gorzkowice, Powiat Piotrkowski	3 000 000,00 zł	3 000 000,00 zł	15% wydatków kwalifikowalnych	85% wydatków kwalifikowalnych	0,00 zł	Budżet Gminy Gorzkowice; Środki zewnętrzne
Siłownia zewnętrzna dla seniorów na terenie podobszaru rewitalizacji Bujniczki	Gmina Gorzkowice	225 000,00 zł	225 000,00 zł	15% wydatków kwalifikowalnych	85% wydatków kwalifikowalnych	0,00 zł	Budżet Gminy Gorzkowice; Środki zewnętrzne

Nazwa	Podmiot realizujący	Szacunkowe wartości poszczególnych projektów	Środki finansowe ze źródeł publicznych			Środki finansowe ze źródeł prywatnych	Szacunkowe źródła finansowania
			Łącznie	Środki krajowe	Środki z funduszy UE (np. FS, EFS, EFRR, inne)		
Termomodernizacja budynku OSP Bujniczki	Gmina Gorzkowice	750 000,00 zł	750 000,00 zł	15% wydatków kwalifikowalnych	85% wydatków kwalifikowalnych	0,00 zł	Budżet Gminy Gorzkowice; Środki zewnętrzne
Monitoring przestrzeni publicznej	Gmina Gorzkowice	150 000,00 zł	150 000,00 zł	15% wydatków kwalifikowalnych	85% wydatków kwalifikowalnych	0,00 zł	Budżet Gminy Gorzkowice; Środki zewnętrzne
Łączny koszt głównych przedsięwzięć rewitalizacyjnych		**18 300 000,00 zł – 18 475 000,00 zł**	**18 300 000,00 zł – 18 475 000,00 zł**	**-**	**-**	**0,00 zł**	-
Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne							
Budowa światłowodowej sieci internetowej w podobszarach Plucice oraz Bujniczki	Gmina Gorzkowice	1 000 000,00 zł	1 000 000,00 zł	15% wydatków kwalifikowalnych	85% wydatków kwalifikowalnych	0,00 zł	Budżet Gminy Gorzkowice; Środki zewnętrzne
Wykonanie ocieplenia remizy w Plucicach	Gmina Gorzkowice	100 000,00 zł	100 000,00 zł	15% wydatków kwalifikowalnych	85% wydatków kwalifikowalnych	0,00 zł	Budżet Gminy Gorzkowice; Środki zewnętrzne
Wymiana źródeł ogrzewania	Gmina Gorzkowice	100 000,00 zł	100 000,00 zł	15% wydatków kwalifikowalnych	85% wydatków kwalifikowalnych	0,00 zł	Budżet Gminy Gorzkowice; Środki zewnętrzne
Wymiana pokryć dachowych wykonanych z azbestu	Gmina Gorzkowice	100 000,00 zł	100 000,00 zł	15% wydatków kwalifikowalnych	85% wydatków kwalifikowalnych	0,00 zł	Budżet Gminy Gorzkowice; Środki zewnętrzne

Nazwa	Podmiot realizujący	Szacunkowe wartości poszczególnych projektów	Środki finansowe ze źródeł publicznych			Środki finansowe ze źródeł prywatnych	Szacunkowe źródła finansowania
			Łącznie	Środki krajowe	Środki z funduszy UE (np. FS, EFS, EFRR, inne)		
Budowa ścieżki rowerowej	Gmina Gorzkowice	3 000 000,00 zł	3 000 000,00 zł	15% wydatków kwalifikowalnych	85% wydatków kwalifikowalnych	0,00 zł	Budżet Gminy Gorzkowice; Środki zewnętrzne
Rozbudowa oświetlenia ulicznego	Gmina Gorzkowice	100 000,00 zł	100 000,00 zł	15% wydatków kwalifikowalnych	85% wydatków kwalifikowalnych	0,00 zł	Budżet Gminy Gorzkowice; Środki zewnętrzne
Budowa sieci kanalizacyjnej	Gmina Gorzkowice	3 000 000,00 zł	3 000 000,00 zł	15% wydatków kwalifikowalnych	85% wydatków kwalifikowalnych	0,00 zł	Budżet Gminy Gorzkowice; Środki zewnętrzne
Remont i budowa nawierzchni drogowych	Gmina Gorzkowice	500 000,00 zł	500 000,00 zł	15% wydatków kwalifikowalnych	85% wydatków kwalifikowalnych	0,00 zł	Budżet Gminy Gorzkowice; Środki zewnętrzne
Łączny koszt głównych przedsięwzięć rewitalizacyjnych		**7 900 000,00 zł**	**7 900 000,00 zł**	**-**	**-**	**0,00 zł**	-

Źródło: Opracowanie własne

9. Struktura zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji, koszty i harmonogram realizacji programu

Za zarządzanie procesem rewitalizacji odpowiedzialny jest Wójt Gminy Gorzkowice. Rewitalizacja jest procesem łączącym kompetencje wielu stanowisk w ramach struktury organizacyjnej Urzędu Gminy Gorzkowice, jak i struktury podobszarów organizacyjnych, dlatego w wypełnieniu swoich obowiązków Wójt będzie delegował zadania pracownikom Urzędu i jednostkom organizacyjnym Urzędu.

Kierownicy i dyrektorzy jednostek organizacyjnych Gminy Gorzkowice będą stanowili wsparcie merytoryczne dla Wójta Gminy Gorzkowice w zakresie organizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz zbierania danych niezbędnych do oceny stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. W realizację działań edukacyjnych i kulturowych zaangażowane zostaną także pozostałe jednostki organizacyjne Gminy Gorzkowice, poprzez dostarczenie zasobów ludzkich lub rzeczowych niezbędnych do organizacji warsztatów lub zajęć. Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej stanowi źródło danych do mierzenia efektów rewitalizacji.

W zarządzaniu realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji uwzględnione zostaną następujące stanowiska i referaty wchodzące w strukturę Urzędu Gminy Gorzkowice:

- Zastępca Wójta;
- Sekretarz;
- Skarbnik;
- Referat Finansowy;
- Referat Inwestycji i Ochrony Środowiska;
- Referat ds. Gospodarki Wodno-Ściekowej;
- Referat Organizacyjny[8].

Zastępca Wójta wraz z Sekretarzem będą odpowiedzialni za koordynowanie prac w ramach wdrażania procesu rewitalizacji i wsparcie Wójta w spotkaniach z interesariuszami. Rolą Skarbnika będzie zapewnienie obsługi finansowej wdrażanego Gminnego Programu Rewitalizacji, w tym przedsięwzięć, których realizatorem będzie Gmina. Zadaniem na pozostałych stanowiskach będzie m.in. poszukiwanie źródeł finansowania przedsięwzięć spoza środków budżetowych, przygotowanie dokumentacji aplikacyjnej w ramach ubiegania się o dofinansowanie z funduszy krajowych i zagranicznych, nadzorowanie realizowanych przez Gminę projektów, na które zostały złożone wnioski o dofinansowanie, a także przygotowanie dokumentacji przetargowej i udział w pracach komisji przetargowej w zakresie

[8] https://gorzkowice.pl/strona/menu/7_wladze_gminy (dostęp: 20.05.2025 r.)

wyboru wykonawców przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które nie będą wykonywane w ramach własnych zasobów Gminy Gorzkowice.

Harmonogram realizacji Programu obejmuje okres od 2024 roku, kiedy przystąpiono do prac diagnostycznych dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, do 2030 roku, tj. planowanego zakończenia wdrażania poszczególnych projektów i ocenę osiągnięcia założonej wizji oraz celów.

Tabela 128. Harmonogram realizacji procesu rewitalizacji

Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji						
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1.	Rozpoczęcie prac diagnostycznych dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji							
2.	Przeprowadzenie konsultacji społecznych projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji[9]							
3.	Przyjęcie uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji							
4.	Przyjęcie uchwały w sprawie przystąpienia do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji							
5.	Zbieranie propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych[10]							
6.	Przeprowadzenie konsultacji społecznych i opiniowanie Gminnego Programu Rewitalizacji							
7.	Przeprowadzenie konsultacji społecznych projektu uchwały w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji							
8.	Przyjęcie uchwały w sprawie w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji							
9.	Przyjęcie uchwałą Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Gorzkowice na lata 2025-2030							
10.	Prace nad powołaniem, powołanie i działalność Komitetu Rewitalizacji							

[9] Przeprowadzono w dniach od 24.01.2025 r. do 27.02.2025 r
[10] Termin zgłaszania propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych trwał od 03.04.2025 r. do 16.04.2025 r.

Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji						
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
11.	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych[11] [12]							
12.	Wprowadzenie i aktualizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych do Wieloletniej Prognozy Finansowej							
13.	Prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych w zakresie rewitalizacji							
14.	Monitorowanie realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji							
15.	Podsumowanie działań realizowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji							

Legenda:

- Kolorem zaznaczono lata, w których planuje się realizację danego zadania.

Źródło: Opracowanie własne

[11] Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych wiąże się m.in. z następującymi działaniami: koordynacja projektów i zarządzanie realizacją, zarządzanie finansami i pozyskiwanie funduszy, organizacja działań promocyjnych i informacyjnych, współpraca z lokalnymi instytucjami i organizacjami, przeprowadzenie prac modernizacyjnych i budowlanych, czy działania edukacyjne i społeczne.

[12] Kwalifikowalność wydatków dla projektów realizowanych ze środków FEŁ 2027 trwa do końca 2029 r.

Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji będzie obejmować następujące główne czynności:

- poszukiwanie i ubieganie się o środki zewnętrzne na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- przygotowanie do realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w tym określenie zasób ludzkich, rzeczowych i finansowych niezbędnych do prawidłowego przebiegu prac,
- monitorowanie postępów realizowanych działań,
- informowanie interesariuszy rewitalizacji o rozpoczęciu przedsięwzięć, etapach ich realizacji i zakończeniu wraz z określeniem uzyskanych efektów,
- promocję procesu rewitalizacji,
- okresową ocenę poziomu osiągnięcia celów i wizji stanu obszaru rewitalizacji,
- przygotowanie aktualizacji w zależności od zidentyfikowanych potrzeb.

Zarządzanie realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji będzie generować koszty związane z koniecznością przygotowania szczegółowej dokumentacji technicznej dla poszczególnych przedsięwzięć infrastrukturalnych, opracowania ewentualnych analiz wykonalności lub przygotowania dokumentacji aplikacyjnej w celu ubiegania się o zewnętrze dofinansowanie ich realizacji. Dodatkowym kosztem związanym z wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji będzie promocja w mediach i przygotowanie materiałów informacyjnych dla interesariuszy rewitalizacji (np. broszur informacyjnych, ulotek, czy plakatów). W przypadku konieczności aktualizacji Programu należy również uwzględnić koszt jej wykonania przez zewnętrznych ekspertów.

Nieodzowną częścią realizacji procesu rewitalizacji jest informacja i promocja prowadzonych działań. Celem informowania interesariuszy jest zapoznanie ich z tematyką rewitalizacji, zdiagnozowanymi problemami i oczekiwanymi efektami na każdym etapie wdrażania Programu. Udostępnianie informacji i promowanie realizowanych działań ma również na celu osiągnięcie zakładanej wizji stanu obszaru rewitalizacji poprzez zwiększenie zaangażowania uczestników projektów społecznych, jak również organizatorów w proces realizacji zaplanowanych przedsięwzięć. Głównym narzędziem informacji i promocji wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji jest strona internetowa Gminy Gorzkowice oraz Biuletyn Informacji Publicznej. Informacje nt. procesu rewitalizacji, w tym organizowanych spotkań z interesariuszami będą publikowane również w mediach społecznościowych. Uzupełniająco informacje o postępie procesu rewitalizacji będą także rozpowszechniane w sposób zwyczajowo przyjęty oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy.

Interesariuszami rewitalizacji są m.in.:

- mieszkańcy obszaru rewitalizacji,
- właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości oraz podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na obszarze rewitalizacji, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego,
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą,
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną (w tym organizacje pozarządowe grupy nieformalne),
- podobszaru samorządu terytorialnego i ich podobszaru organizacyjne,
- pozostali mieszkańcy gminy i podmioty niewymienione powyżej, prowadzące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Kluczową rolę w zakresie trwałego i systematycznego kontaktu różnych grup interesariuszy odgrywać będzie Komitet Rewitalizacji, stanowiący forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy Gorzkowice w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełniący funkcję opiniodawczo-doradczą Wójta Gminy Gorzkowice.

Osoby wchodzące w skład Komitetu Rewitalizacji są odpowiedzialne przede wszystkim za wzmocnienie dialogu pomiędzy interesariuszami procesu rewitalizacji oraz integrację środowisk interesariuszy i prowadzenie procesu edukacyjnego związanego z rewitalizacją. Ponadto będą dokonywać okresowego przeglądu postępów realizacji podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, określać zmiany w kierunkach realizacji Programu, o ile zaistnieje taka potrzeba, a także inicjować przeprowadzenia dodatkowych analiz mających na celu zwiększenie efektywności podejmowanych działań.

Zarządzenie realizacją GPR należy do pracowników Urzędu Gminy Gorzkowice i odbywać się będzie w ramach bieżących wydatków administracji samorządowej. Oznacza to, że realizacja zadań związanych z wdrażaniem GPR, takich jak koordynacja działań, monitorowanie postępów oraz organizacja prac Komitetu Rewitalizacji, będzie wykonywana przez istniejących pracowników Urzędu, co pozwala na optymalne wykorzystanie zasobów ludzkich i finansowych gminy.

Koszty wdrożenia programu obejmą również wydatki na materiały informacyjno-promocyjne, niezbędne do skutecznej komunikacji z mieszkańcami oraz interesariuszami. Do tych wydatków zalicza się przygotowanie i dystrybucja ulotek, plakatów, broszur oraz innych materiałów promujących cele i działania rewitalizacyjne. Ponadto, uwzględnione zostaną koszty związane z zaopatrzeniem w materiały biurowe oraz techniczną i administracyjną

obsługą Komitetu Rewitalizacji, który będzie odpowiedzialny za nadzór nad realizacją programu.

Warto podkreślić, że w ramach promocji Gminnego Programu Rewitalizacji planuje się regularne działania informacyjne w prasie lokalnej przez cały okres trwania programu. Szacunkowy koszt tych działań wyniesie ok. 10 000,00 zł., co zapewni odpowiednią widoczność programu i wsparcie w budowaniu świadomości społecznej na temat prowadzonych działań rewitalizacyjnych.

10. System monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji

Monitoring realizacji procesu rewitalizacji będzie realizowany w wymiarze całego Gminnego Programu Rewitalizacji, jak i w wymiarze poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Po pierwsze system monitorowania i oceny powinien zapewnić dostęp do danych statystycznych niezbędnych do analizy wskaźników, które służyły przeprowadzeniu diagnozy i wyznaczenia obszaru rewitalizacji, aby następnie móc ocenić czy zmiany w wyniku realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji wpłynęły na poprawę sytuacji i realizację określonych celów. Dane ilościowe zostaną pozyskane z Urzędu Gminy Gorzkowice, Ośrodka Pomocy Społecznej w Gorzkowicach, Powiatowego Urzędu Pracy w Piotrkowie Trybunalskim oraz Komisariatu Policji w Gorzkowicach.

Monitoring procesu rewitalizacji powinien być prowadzony na 2 poziomach:

- strategicznym – oceny postępu realizacji całego programu,
- operacyjnym – oceny efektów poszczególnych przedsięwzięć.

Ocena na poziomie operacyjnym będzie trwała podczas cały okres obowiązywania dokumentu. Wyniki wartości określonych do osiągnięcia poszczególnych zadań będą weryfikowane po zakończeniu każdego z nich na bieżąco, natomiast na poziomie strategicznym, czyli po realizacji wszystkich zaplanowanych zadań sprawdzony zostanie ich całkowity efekt, tj. czy wdrożenie wskazanych działań przyczyniło się do poprawy sytuacji kryzysowej na obszarach rewitalizacji.

Wartości docelowe mierników uzyskane dla obszaru rewitalizacji nie powinny być gorsze niż średnia dla Gminy Gorzkowice uzyskana w 2023 r. Dla porównania w poniższej tabeli przedstawiono wartości bazowe dla poszczególnych podobszarów wchodzących w obszar rewitalizacji, tj. Bujniczki, Krzemieniewice, Plucice, Wola Kotkowska, Żuchowice i Jednostka 1, a także oczekiwaną zmianę wartości miernika.

Tabela 129. Mierniki osiągnięcia celów rewitalizacji

Cel	Mierniki osiągnięcia celu	Wartość bazowa dla podobszaru Bujniczki	Wartość bazowa dla podobszaru Krzemieniewie	Wartość bazowa dla podobszaru Plucice	Wartość bazowa dla podobszaru Wola Kotkowska	Wartość bazowa dla podobszaru Żuchowice	Wartość bazowa dla podobszaru Jednostka 1	Oczekiwana zmiana wartości miernika	Źródła danych do mierników
Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez modernizację przestrzeni mieszkaniowej i przestrzeni publicznej	Saldo migracji	0	0	0	0	-12	-15	Bujniczki, Krzemieniewice, Plucice, Wola Kotkowska, Żuchowice, Jednostka 1 - wzrost	Urząd Gminy Gorzkowice
	Udział gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami	0,00%	100,00%	100,00%	-	-	100,00%	Bujniczki – wzrost Krzemieniewice, Plucice i Jednostka 1 – utrzymanie na niezmienionym poziomie	Urząd Gminy Gorzkowice
	Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców	0,64	0,57	0,23	0,00	1,09	0,78	Bujniczki, Żuchowice, Jednostka 1 – spadek Krzemieniewice, Plucice, Wola Kotkowska – utrzymanie na niezmienionym poziomie lub spadek	Komisariat Policji w Gorzkowicach
	Liczba kolizji drogowych na 100 mieszkańców	0,32	0,00	0,47	0,00	0,73	0,19	Bujniczki, Plucice, Żuchowice – spadek Krzemieniewice, Wola Kotkowska, Jednostka 1 – spadek lub utrzymanie na	Komisariat Policji w Gorzkowicach

Cel	Mierniki osiągnięcia celu	Wartość bazowa dla podobszaru Bujniczki	Wartość bazowa dla podobszaru Krzemieniewie	Wartość bazowa dla podobszaru Plucice	Wartość bazowa dla podobszaru Wola Kotkowska	Wartość bazowa dla podobszaru Żuchowice	Wartość bazowa dla podobszaru Jednostka 1	Oczekiwana zmiana wartości miernika	Źródła danych do mierników
								niezmienionym poziomie	
	Liczba wypadków drogowych na 100 mieszkańców	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,29	Bujniczki, Krzemieniewice, Plucice, Wola Kotkowska, Żuchowice – utrzymanie na niezmienionym poziomie Jednostka 1 - spadek	Komisariat Policji w Gorzkowicach
Wzmacnianie integracji społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na danym obszarze[13]	17,25%	16,00%	17,95%	12,68%	16,79%	18,40%	Bujniczki, Krzemieniewice, Plucice, Wola Kotkowska, Żuchowice, Jednostka 1 - wzrost	Urząd Gminy Gorzkowice
	Liczba ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) biorących udział w zadaniach rewitalizacyjnych	0	0	0	0	0	0	Bujniczki, Krzemieniewice, Plucice, Wola Kotkowska, Żuchowice, Jednostka 1 - wzrost	Urząd Gminy Gorzkowice
	Saldo migracji	0	0	0	0	-12	-15	Bujniczki, Krzemieniewice, Plucice, Wola Kotkowska, Żuchowice, Jednostka 1 - wzrost	Urząd Gminy Gorzkowice

[13] Wartość bazowa wskaźnika wynosi „0”, ponieważ zadania rewitalizacyjne nie rozpoczęły się.

Cel	Mierniki osiągnięcia celu	Wartość bazowa dla podobszaru Bujniczki	Wartość bazowa dla podobszaru Krzemieniewie	Wartość bazowa dla podobszaru Plucice	Wartość bazowa dla podobszaru Wola Kotkowska	Wartość bazowa dla podobszaru Żuchowice	Wartość bazowa dla podobszaru Jednostka 1	Oczekiwana zmiana wartości miernika	Źródła danych do mierników
	Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze	5,21%	3,88%	5,04%	11,43%	4,94%	3,26%	Bujniczki, Krzemieniewice, Plucice, Wola Kotkowska, Żuchowice, Jednostka 1 - spadek	Powiatowy Urząd Pracy w Piotrkowie Trybunalskim
	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze	60,00%	25,00%	50,00%	75,00%	25,00%	57,89%	Bujniczki, Wola Kotkowska, Jednostka 1 – spadek Krzemieniewice, Plucice, Żuchowice – spadek lub utrzymanie na niezmienionym poziomie	Powiatowy Urząd Pracy w Piotrkowie Trybunalskim
	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców	0,96%	0,57%	1,86%	1,41%	0,73%	0,58%	Plucice, Wola Kotkowska – spadek Bujniczki, Krzemieniewice, Żuchowice oraz Jednostka 1 – spadek lub utrzymanie na niezmienionym poziomie	Ośrodek Pomocy Społecznej w Gorzkowicach
	Liczba osób z niepełnosprawnością, które wzięły udział w	0	0	0	0	0	0	Bujniczki, Krzemieniewice, Plucice, Wola Kotkowska, Żuchowice, Jednostka 1 - wzrost	Urząd Gminy Gorzkowice

Cel	Mierniki osiągnięcia celu	Wartość bazowa dla podobszaru Bujniczki	Wartość bazowa dla podobszaru Krzemieniewie	Wartość bazowa dla podobszaru Plucice	Wartość bazowa dla podobszaru Wola Kotkowska	Wartość bazowa dla podobszaru Żuchowice	Wartość bazowa dla podobszaru Jednostka 1	Oczekiwana zmiana wartości miernika	Źródła danych do mierników
	przedsięwzięciach rewitalizacyjnych[14]								
	Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych	30,00%	0,00%	41,67%	0,00%	25,00%	15,79%	Bujniczki, Plucice i Żuchowice – spadek Krzemieniewice, Wola Kotkowska i Jednostka 1 – spadek lub utrzymanie na niezmienionym poziomie	Powiatowy Urząd Pracy w Piotrkowie Trybunalskim
	Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,29	Jednostka 1 – spadek Bujniczki, Krzemieniewice, Plucice, Wola Kotkowska, Żuchowice – utrzymanie na niezmienionym poziomie	Komisariat Policji w Gorzkowicach
	Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców	0,64	0,57	0,23	0,00	1,09	0,78	Bujniczki, Żuchowice, Jednostka 1 – spadek Krzemieniewice, Plucice, Wola Kotkowska – utrzymanie na niezmienionym poziomie lub spadek	Komisariat Policji w Gorzkowicach

[14] Wartość bazowa wskaźnika wynosi „0”, ponieważ zadania rewitalizacyjne nie rozpoczęły się.

Cel	Mierniki osiągnięcia celu	Wartość bazowa dla podobszaru Bujniczki	Wartość bazowa dla podobszaru Krzemieniewie	Wartość bazowa dla podobszaru Plucice	Wartość bazowa dla podobszaru Wola Kotkowska	Wartość bazowa dla podobszaru Żuchowice	Wartość bazowa dla podobszaru Jednostka 1	Oczekiwana zmiana wartości miernika	Źródła danych do mierników
	Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	2,88	2,29	2,56	1,41	4,01	7,89	Bujniczki, Krzemieniewice, Plucice, Wola Kotkowska, Żuchowice – wzrost Jednostka 1 – wzrost lub utrzymanie na niezmienionym poziomie	Urząd Gminy Gorzkowice
Poprawa funkcjonalności i ekologicznego standardu infrastruktury technicznej	Udział budynków korzystających z szamba w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych	89,47%	43,69%	66,85%	50,58%	63,21%	15,19%	Bujniczki, Krzemieniewice, Plucice, Wola Kotkowska, Żuchowice – spadek Jednostka 1 – spadek lub utrzymanie na niezmienionym poziomie	Urząd Gminy Gorzkowice
	Udział wagi wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia w wadze zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych	92,13%	97,07%	91,05%	99,83%	98,32%	100,00%	Krzemieniewice, Wola Kotkowska, Żuchowice, Jednostka nr 1- spadek Bujniczki, Plucice – spadek lub utrzymanie na niezmienionym poziomie	Urząd Gminy Gorzkowice
	Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła	53,96%	47,42%	50,59%	25,00%	55,80%	49,86%	Bujniczki, Żuchowice – spadek	Urząd Gminy Gorzkowice

Cel	Mierniki osiągnięcia celu	Wartość bazowa dla podobszaru Bujniczki	Wartość bazowa dla podobszaru Krzemieniewie	Wartość bazowa dla podobszaru Plucice	Wartość bazowa dla podobszaru Wola Kotkowska	Wartość bazowa dla podobszaru Żuchowice	Wartość bazowa dla podobszaru Jednostka 1	Oczekiwana zmiana wartości miernika	Źródła danych do mierników
								Krzemieniewice, Plucice, Wola Kotkowska, Jednostka nr 1 – spadek lub utrzymanie na niezmienionym poziomie	
	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru	100,00%	81,55%	100,00%	86,44%	100,00%	94,30%	Krzemieniewice, Wola Kotkowska - wzrost Bujniczki, Plucice, Żuchowice, Jednostka nr 1 – wzrost lub utrzymanie na niezmienionym poziomie	Urząd Gminy Gorzkowice
	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru	28,42%	4,85%	19,98%	0,00%	15,09%	73,3%	Bujniczki, Krzemieniewice, Plucice, Wola Kotkowska, Żuchowice – spadek Jednostka 1 – spadek lub utrzymanie na niezmienionym poziomie	Urząd Gminy Gorzkowice

Źródło: Opracowanie własne

Ponadto w ramach systemu monitorowania należy uwzględnić ocenę realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w tym m.in. kosztorys, harmonogram realizacji, wskaźniki produktu i rezultatu. Uzyskanie planowanych efektów pojedynczych projektów wpłynie na realizację celów rewitalizacji i przybliży Gminę Gorzkowice do osiągnięcia stanu wyrażonego w wizji obszaru rewitalizacji.

Szacunkowe koszty, lata realizacji oraz wskaźniki dla poszczególnych zadań zostały określone w tabeli Planowane podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne w rozdziale 5.1. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Monitorowanie GPR odbywać się będzie z udziałem interesariuszy w formule otwartej oraz z wykorzystaniem formalnego instrumentu, jakim jest Komitet Rewitalizacji. Mechanizmy udziału obejmują:

- możliwość zgłaszania uwag elektronicznych do oceny aktualności Programu dokonywanej przez Wójta co najmniej raz na 3 lata,
- możliwość proponowania nowych projektów w ramach aktualizacji GPR przez mieszkańców, jednostki organizacyjne Urzędu, podmioty gospodarcze, stowarzyszenia, sołectwa,
- otwarte konsultacje społeczne aktualizacji dokumentów,
- udostępnienie sprawozdań i raportów na stronie internetowej Gminy i w BIP,
- udział członków Komitetu Rewitalizacji w spotkaniach monitorujących.

Gminny Program Rewitalizacji będzie oceniany pod względem aktualności i stopnia realizacji przez Wójta Gminy Gorzkowice co najmniej raz na 3 lata. Ocena sporządzona przez Wójta zostanie ogłoszona na stronie Gminy Gorzkowice, dzięki czemu wszyscy interesariusze rewitalizacji będą mogli się z nią zapoznać i zgłosić ewentualne uwagi. W ramach niniejszej procedury mieszkańcy obszarów rewitalizacji będą mogli również proponować nowe zadania do ujęcia w Gminnym Programie Rewitalizacji, co będzie miało znaczący wpływ na przebieg rewitalizacji w kolejnych latach. Zgłoszone wnioski zostaną uwzględnione podczas aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

Dzięki powyższym technikom, wszyscy interesariusze będą właściwie poinformowani o postępach rewitalizacji, a ponadto będą mieli możliwość aktywnego udziału we wdrażaniu i aktualizowaniu Gminnego Programu Rewitalizacji.

Ocena aktualności ma za zadanie poddać poszczególne składowe dokumentu pod kątem spójności z bieżącymi uwarunkowaniami oraz zidentyfikować przesłanki związane z potrzebą zmiany GPR.

Przesłankami do wprowadzenia zmian w GPR są m.in.:

- realizacja mniej niż 50% podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w okresie 5 lat obowiązywania Gminnego Programu Rewitalizacji,
- trudności związane z pozyskiwaniem środków finansowych na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- trudności związane z prowadzeniem monitorowania (np. z powodu braku możliwości pomiaru zaplanowanych wskaźników).

Jeśli aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji okaże się konieczna, zgodnie z ustawą o rewitalizacji Wójta Gminy Gorzkowice wystąpi do Rady Gminy z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku zostanie załączona opinia Komitetu Rewitalizacji. Zmiana programu rewitalizacji nastąpi w trybie, w jakim został on uchwalony. Zmiana programu nie będzie wymagała opinii uprawnionych organów i przeprowadzenia konsultacji społecznych:

- jeśli zmiana nie dotyczy podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawartych w Gminnym Programie Rewitalizacji na podstawie art. 15 ust. 1 pkt. 5 lit. a ustawy o rewitalizacji,
- jeśli zmiana nie wymaga zmiany uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Gorzkowice.

Po zakończeniu wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji, tj. po zakończeniu 2030 r. sporządzony zostanie raport z ewaluacji zawierający podsumowanie osiągniętych efektów w całym okresie jego wdrażania. Pozwoli to uzyskać pełny obraz i ocenę przeprowadzonego w obszarze rewitalizacji procesu. W raporcie przedstawione zostaną wnioski i rekomendacje, które pozwolą zaplanować działania na kolejne lata.

11. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach

Z uwagi na zakres planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, nie jest wymagana zmiana w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, tj. w uchwale w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy ani w uchwale w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy.

12. Specjalna Strefa Rewitalizacji

W wyznaczonym na terenie gminy Gorzkowice obszarze rewitalizacji nie planuje się utworzenia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

13. Sposób realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Gorzkowice na lata 2025-2030 nie wymaga dokonywania zmian w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, ani uchwalenia bądź zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ponadto nie istnieje konieczność uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji. W wyniku realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji nie nastąpi zmiana funkcjonalno-przestrzenna obszaru rewitalizacji.

Zwraca się natomiast uwagę, iż w celu prowadzenia sukcesywnej i właściwie realizowanej polityki przestrzennej w gminie oraz synergii i wzmocnienia procesu rewitalizacji należy dążyć do tego, aby w pierwszej kolejności obejmować miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wyznaczony obszar rewitalizacji tj. podobszary: Bujniczki, Krzemieniewice, Plucice, Wola Kotkowska, Żuchowice i Jednostka 1.

Dodatkowo w związku z nowelizacją ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, należałoby w planie ogólnym gminy uwzględnić założenia struktury funkcjonalno-przestrzennej obszarów rewitalizacji.

Na terenie obszaru rewitalizacji nie obowiązują miejscowe plany zagospodarowanie przestrzennego.

Załącznik graficzny – Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji

Załącznik 1. Bujniczki

Załącznik 2. Krzemieniewice

Załącznik 3. Plucice

Załącznik 4. Wola Kotkowska

Załącznik 5. Żuchowice

Załącznik 6. Jednostka 1

Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Wykaz ulic i miejscowości wchodzących w skład jednostek osadniczych 4

Tabela 2. Wykaz wskaźników wykorzystanych w analizie 6

Tabela 3. Zbiorcze zestawienie jednostek osadniczych i występowanie w nich stanu kryzysowego 9

Tabela 4. Powierzchnia oraz liczba ludności obszaru zdegradowanego na tle gminy Gorzkowice 16

Tabela 5. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji na terenie gminy Gorzkowice 18

Tabela 6. Powierzchnia oraz liczba ludności obszaru rewitalizacji na tle gminy Gorzkowice..... 18

Tabela 7. Położenie gminy Gorzkowice wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski 20

Tabela 8. Dane historyczne dla obszaru zdegradowanego i rewitalizacji Gminy Gorzkowice za lata 2020-2023 dla wskaźników ze sfery społecznej 25

Tabela 8. Dane historyczne dla obszaru zdegradowanego i rewitalizacji Gminy Gorzkowice za lata 2020-2023 dla wskaźników sfery przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej..... 38

Tabela 9. Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Bujniczki..... 45

Tabela 10. Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem – podobszar Bujniczki 46

Tabela 11. Saldo migracji – podobszar Bujniczki..... 46

Tabela 12. Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze – podobszar Bujniczki 47

Tabela 13. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Bujniczki 47

Tabela 14. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców – podobszar Bujniczki..... 48

Tabela 15. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców – podobszar Bujniczki..... 48

Tabela 16. Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych – podobszar Bujniczki..... 49

Tabela 17. Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców – podobszar Bujniczki..... 49

Tabela 18. Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców – podobszar Bujniczki..... 50

Tabela 19. Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców – podobszar Bujniczki..... 50

Tabela 20. Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców – podobszar Bujniczki..... 50

Tabela 21. Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców – podobszar Bujniczki 51

Tabela 22. Udział liczby budynków korzystających z szamba w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych – podobszar Bujniczki..... 51

Tabela 23. Udział wagi wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia w wadze zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych – podobszar Bujniczki 52

Tabela 24. Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła – podobszar Bujniczki..... 52

Tabela 25. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru – podobszar Bujniczki..... 53

Tabela 26. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru – podobszar Bujniczki..... 53

Tabela 27. Udział gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami – podobszar Bujniczki 54

Tabela 28. Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Krzemieniewice 56

Tabela 29. Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem – podobszar Krzemieniewice 56

Tabela 30. Saldo migracji – podobszar Krzemieniewice 57

Tabela 31. Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze – podobszar Krzemieniewice 57

Tabela 32. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Krzemieniewice 58

Tabela 33. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców – podobszar Krzemieniewice 58

Tabela 34. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców – podobszar Krzemieniewice 59

Tabela 35. Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych – podobszar Krzemieniewice 59

Tabela 36. Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców – podobszar Krzemieniewice 60

Tabela 37. Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców – podobszar Krzemieniewice 60

Tabela 38. Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców – podobszar Krzemieniewice 61

Tabela 39. Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców – podobszar Krzemieniewice 61

Tabela 40. Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców – podobszar Krzemieniewice 61

Tabela 41. Udział liczby budynków korzystających z szamba w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych – podobszar Krzemieniewice 62

Tabela 42. Udział wagi wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia w wadze zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych – podobszar Krzemieniewice 62

Tabela 43. Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła – podobszar Krzemieniewice 63

Tabela 44. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru – podobszar Krzemieniewice 64

Tabela 45. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru – podobszar Krzemieniewice 64

Tabela 46. Udział gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami – podobszar Krzemieniewice 65

Tabela 47. Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Plucice 67

Tabela 48. Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem – podobszar Plucice 67

Tabela 49. Saldo migracji – podobszar Plucice 68

Tabela 50. Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze – podobszar Plucice 68

Tabela 51. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Plucice 69

Tabela 52. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców – podobszar Plucice 69

Tabela 53. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców – podobszar Plucice 70

Tabela 54. Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych – podobszar Plucice 70

Tabela 55. Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców – podobszar Plucice..... 71

Tabela 56. Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców – podobszar Plucice 71

Tabela 57. Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców – podobszar Plucice 72

Tabela 58. Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców – podobszar Plucice 72

Tabela 59. Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców – podobszar Plucice... 73

Tabela 60. Udział liczby budynków korzystających z szamba w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych – podobszar Plucice 73

Tabela 61. Udział wagi wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia w wadze zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych – podobszar Plucice..... 74

Tabela 62. Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła – podobszar Plucice 74

Tabela 63. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru – podobszar Plucice 75

Tabela 64. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru – podobszar Plucice 75

Tabela 65. Udział gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami – podobszar Plucice 76

Tabela 66. Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Wola Kotkowska 78

Tabela 67. Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem – podobszar Wola Kotkowska 78

Tabela 68. Saldo migracji – podobszar Wola Kotkowska 79

Tabela 69. Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze – podobszar Wola Kotkowska 80

Tabela 70. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Wola Kotkowska..... 80

Tabela 71. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców – podobszar Wola Kotkowska 81

Tabela 72. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców – podobszar Wola Kotkowska 81

Tabela 73. Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych – podobszar Wola Kotkowska 82

Tabela 74. Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców – podobszar Wola Kotkowska 82

Tabela 75. Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców – podobszar Wola Kotkowska 83

Tabela 76. Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców – podobszar Wola Kotkowska ... 83

Tabela 77. Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców – podobszar Wola Kotkowska 83

Tabela 78. Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców – podobszar Wola Kotkowska 84

Tabela 79. Udział liczby budynków korzystających z szamba w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych – podobszar Wola Kotkowska 84

Tabela 80. Udział wagi wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia w wadze zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych – podobszar Wola Kotkowska 85

Tabela 81. Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła – podobszar Wola Kotkowska 86

Tabela 82. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru – podobszar Wola Kotkowska 86

Tabela 83. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru – podobszar Wola Kotkowska 87

Tabela 84. Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Żuchowice 89

Tabela 85. Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem – podobszar Żuchowice 89

Tabela 86. Saldo migracji – podobszar Żuchowice 90

Tabela 87. Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze – podobszar Żuchowice 90

Tabela 88. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Żuchowice 91

Tabela 89. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców – podobszar Żuchowice 91

Tabela 90. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców – podobszar Żuchowice 92

Tabela 91. Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych – podobszar Żuchowice 92

Tabela 92. Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców – podobszar Żuchowice 93

Tabela 93. Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców – podobszar Żuchowice 93

Tabela 94. Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców – podobszar Żuchowice 94

Tabela 95. Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców – podobszar Żuchowice 94

Tabela 96. Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców – podobszar Żuchowice 95

Tabela 97. Udział liczby budynków korzystających z szamba w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych – podobszar Żuchowice 95

Tabela 98. Udział wagi wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia w wadze zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych – podobszar Żuchowice 96

Tabela 99. Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła – podobszar Żuchowice 96

Tabela 100. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru – podobszar Żuchowice 97

Tabela 101. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru – podobszar Żuchowice 97

Tabela 102. Udział ludności w wieku od 0 do 18 lat włącznie w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Jednostka 1 99

Tabela 103. Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem – podobszar Jednostka 1 100

Tabela 104. Saldo migracji – podobszar Jednostka 1 100

Tabela 105. Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 19 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 19 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze – podobszar Jednostka 1 101

Tabela 106. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w ogólne bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Jednostka 1 101

Tabela 107. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców – podobszar Jednostka 1 102

Tabela 108. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców – podobszar Jednostka 1 102

Tabela 109. Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych – podobszar Jednostka 1 103

Tabela 110. Wskaźnik liczby Niebieskich Kart na 100 mieszkańców – podobszar Jednostka 1 103

Tabela 111. Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców – podobszar Jednostka 1 104

Tabela 112. Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców – podobszar Jednostka 1 104

Tabela 113. Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców – podobszar Jednostka 1 104

Tabela 114. Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców – podobszar Jednostka 1 105

Tabela 115. Udział liczby budynków korzystających z szamba w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych – podobszar Jednostka 1 105

Tabela 116. Udział wagi wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia w wadze zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych – podobszar Jednostka 1 106

Tabela 117. Udział źródeł ciepła wykorzystujących węgiel w ogólnej liczbie źródeł ciepła – podobszar Jednostka 1 107

Tabela 118. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru – podobszar Jednostka 1 107

Tabela 119. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków względem ogółu budynków mieszkalnych danego obszaru – podobszar Jednostka 1 108

Tabela 120. Udział gminnych budynków użyteczności publicznej z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnościami – podobszar Jednostka 1 108

Tabela 121. Zabytki zlokalizowane na obszarze rewitalizacji, w ramach jego podobszarów wpisane do rejestru zabytków 112

Tabela 122. Cele rewitalizacji 130

Tabela 123. Planowane podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne, ... 132

Tabela 124. Zintegrowanie projektów społecznych z projektami infrastrukturalnymi 158

Tabela 125. Projekty komplementarne społeczne zrealizowane w ramach perspektyw finansowych 2007-2013, 2014-2020 i 2021-2027 163

Tabela 126. Szacunkowe źródła finansowania planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych 174

Tabela 127. Harmonogram realizacji procesu rewitalizacji 180

Tabela 128. Mierniki osiągnięcia celów rewitalizacji 185

Rysunek 1. Podział gminy Gorzkowice na jednostki osadnicze 5
Rysunek 2. Wyznaczony obszar zdegradowany na terenie gminy Gorzkowice 17
Rysunek 3. Wyznaczony obszar rewitalizacji na terenie gminy Gorzkowice 19
Rysunek 4. Położenie gminy Gorzkowice wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski 20
Rysunek 5. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią na terenie gminy Gorzkowice 22
Rysunek 6. Infrastruktura techniczna na terenie gminy Gorzkowice 23
Rysunek 7. Podobszar rewitalizacji Bujniczki 44

Rysunek 8. Podobszar rewitalizacji Krzemieniewice 55
Rysunek 9. Podobszar rewitalizacji Plucice 66
Rysunek 10. Podobszar rewitalizacji Wola Kotkowska 77
Rysunek 11. Podobszar rewitalizacji Żuchowice 88
Rysunek 12. Podobszar rewitalizacji Jednostka 1 99
Rysunek 13. Wizja Strategii Województwa Łódzkiego 2030 119
Rysunek 14. Cele strategiczne, cele operacyjne oraz kierunki działań określone w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 121